

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kerepesi-ut 25.

Főszerkesztő:
VÉSZI JÓZSEF.

Felolós szerkesztő:
BRAUN SÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG.

Kiadja:
A SZERKESZTŐSÉG.

Égész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Idill.

Budapest, június 24.

(v.) Turbékolnak, csókolóznak, arcukról leragogy az a kimondhatatlan boldogság, amely olyankor támad, mikor a szívek egymásra találunk s a lelkek megértik egymást. Ma délelőtt kezdődött a pásztoróra Kossuth Ferenc lakásán. Ott összegyülekeztenek a függetlenségi tigrisek s várják, minek a képében fog megjelenni a leendő miniszterelnök: mint olajágot hozó galamb-e, avagy mint harcot hirdető ölyű? Gróf Khuen-Héderváry Károly ő excellenciája ezuttal nem várattat magára s már messziről mutogatta a tigriseknek a kezében hozott olajágot. A tigrisek erre elágyultak és szeliden meghatott báránnyákká alakultak át, akik boldogan begették a jelentőség teljes igent. Így kezdődött a nevezetes pásztoróra a báránnyak nyája és a békegalamb között.

Gyönyörű idill! Az ekloga-költészetnek széles birodalmában ennél nyájasabb poéma bajosan található. Mindenki elérzékenyült a gyülekezésben. Még a máskor feszes grandezzájával imponáló Kossuth Ferenc is. A szélsőbal elnöke átérezte a nagy pillanatnak történelmi fontosságát, hogy mióta parlamentarizmus van a világon, most esik meg először, hogy egy kisebbség kisebbség marad, ellenzék is marad s mégis ő diktálja a következő politika irányát s ő kreaálja a többség pártvezérét, aki egyuttal miniszterelnök is lesz. Kossuth Ferenc méltán érzékenyülhetett el a politikai figyelmességnek ekkora mértékén, s illetében gavallérsággal viszonzotta a gavallérságot, biztosítván a korona részéről kiszemelt miniszterelnököt, hogy I. Ferenc József ő felségével mostanában nagyon meg van elégedve. A bécsi Burgban nagy öröm

lesz e hír hallatára; az udvari emberek és a főkatonák büszkén fogják egymásnak továbbadogatni az örvendetes ígét, hogy Kossuth Ferenc kegyes elismerést izent a koronás királynak; s ha eddigelő udvari körökben akadtak nehéz felfogású emberek, akik nem tudták felérni észszel, mért kellett Széll Kálmánnak távoznia, nohát most már ők is be fogják látni, hogy a Széll-kabinet nagyon is rászolgált az elejtésre, mert ő alatta a koronás király ilyen kitüntetésre nem számíthatott. Egy kis ürömcseppet vegyít talán az örömpohárba Polónyi Gézának egy kellemetlen megjegyzése, aki azt találta ő felsége megbízottjának mondani, hogy ekkora kegyre az uralkodó és a hadsereg többé ne számíton, mert noha ezuttal megkegyelmezett nekik az ellenzék, de ezen túl ilyen nagylelkűséget nem fog gyakorolni. Ám ugy véljük, hogy ezt sem kell tulragikusán felfogni. Polónyi Géza ur nem az az ember, akivel később ne lehetne megint okosan beszélni. S ha ő felsége jól viseli magát a jövő évi ujonctörvényig, akkor talán Polónyi Géza ur sem fog hajthatatlan maradni. Nyilván így okozkodás a bán is, aki rá sem hederített e kuruckodásra s halálból a kapott szívességért beavatta az ellenzékét tüstént kormányprogramjának titkaiba. A szabadelpárt így legalább idejekorán tájékozódhatik az új kormány egész programja felől, s mivel az ebben foglalt elvek valóban megnyugtatók, nincs mit fennakadni azon, hogy a szokástól eltérőleg, ezuttal az ellenzék élvezte a programkifejtés primeurjét.

Egy szó, mint száz: szent a béke. Mindenki őszintén örülhet a szerencsésen megtalált kibontakozásnak. A korona lemondott ugyan a bekelétszám ama szaporításáról, melyet nyolc álló hónapban át felelős miniszterei révén multhatatlanul szükségesnek és

halaszthatatlannak hirdetett; de ennek fejében megkaptá azt a beces viszontszolgálatot, hogy az ellenzék immár hajlandó akceptálni az új miniszterelnököt. S elvégre is, ki tagadhatná, hogy e vívmánynak rengeteg az értéke? Hiszen ha Széll Kálmánnak adják meg Bécsben ezt az engedményt, akkor soha sem derült volna ki, hogy Kossuth Ferenc meg van ő felségével elégedve. Ha Páris megért egy misét, nohát akkor a Kossuth Ferenc által a király mellére tűzött signum laudis felér bizony egy Széll-kabinettel. A szuverének, ugy tudjuk, viszonzni szokták egymásnak a rendjeleket. Be pompásan fog a Kossuth Ferenc domboru mellén festeni a Ferenc József nagykeresztjének vörös szallagja!

És jól járt az ellenzék is. Megszabadult egy kabinettől, amelyről maga is elismerte, hogy nálánál tisztességesebben harminc év óta sohasem kormányozták ezt az országot. Kemény volt a tusa, mig ezt a diadalt kivívhatta. De ekkora győzelem megér minden verejtéket. Az ország ugyan számon kéri talán majd a nemzeti vívmányokat, a melyek nevében indult harcba az ellenzék. A közvélemény konokabb része talán vissza fog emlékezni arra, hogy a most megszelidült tigrisek hónapokon át azt üvöltötték, hogy a magyar jelvények s a magyar vezényleti nyelv bennfoglaltatnak a 67-iki kiegyezésben s hogy eddig csak a kormányok gyáva csalafintasága ütötte el a nemzetet e jussaitól, melyeknek most leendő kivívására a kisebbség szabadalmazott patriótái szent fogadalmakat tettek. Már halom a megszelidült ellenzék döntő argumentumát: hiszen a kormány lemondott az ujonctöbbletről. De ugyancsak halom már ama konok közvélemény ellenvetését is: hát vajjon a magyar hadijelvények és a magyar vezényleti nyelv akkor

TÁRCA

A Gál István szabadsága.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: Seregélyesi Ferenc.

Kerekes néni, a vén takarító-asszony össze-csapta a két kezét és keresztet vetett magára, amikor Gál István az esküvéje napján borotválkozás közben elejtette a kis tükröt s az összetört.

— Jaj ifiuram, nagy baj ez! Meglátja, nem lesz szerencséje. Istenkém, istenkém, minnek is tört össze ez a kis tükrő.

De Gál Istvánt cseppet sem hozta ki sodrából ez a dolog, tovább fütörészett s nagyon jó kedvvel ült fel a kocsiira, amikor a menyasszonyi házhoz ment. Az öreg Kerekesné meg csak tovább esóválta a fejét.

Szép nyári nap volt. Ragyogott minden, csupa virág, csupa ékesség volt az egész természet s ezt a sok szépséget még szebbnek látta ezen a napon Gál István.

Akkor esküdött.

Egy ilyen kis embernél, mint amilyen ő volt, valami nagy port nem vert föl ez a dolog. A törvényszék nagyságos elnöke három napot adott neki a házassodásra, mert a szabadságidejét már eltöltötte s az irnokoknak nem igen vannak bővében a hivatalok.

Nem zugoldott Gál s a negyedik napon már megint éppen olyan pontosan írta a végzéseket, vezette a jegyzőkönyveket, mint azelőtt. Jó hivatalnok volt, szeretete minden feljebbvalója s ő ezt tudta, meg akart maradni annak, aki volt.

Gál Istvánék nagyon boldogok voltak. Sze-

rették egymást, az anyagi jólét sem hiányzott, mert egypárszáz forintot is kaptak az asszonyka szüleitől akkor, mikor összekelültek.

Szépben berendezkedtek s mert nagyon szerették a fészket, egyre csinostigatták azt. Gál néha keresett pár forintot mellékesen s olyankor nagy örömet szerzett az asszonynak az, ha egy-egy szép könyvet, egy cserép virágot, vagy más valami cseesebecsét vitt haza az ember.

Esténként meg elmentek sétálni ide-oda, ha az idő meg a Gál dolgai engedték. Mert akárhányszor az is megesett, hogy haza kellett vinnie a munkájából, mert nem győzte a hivatalos órák alatt. S még ilyenkor is boldogan mosolygott Gál István s büszkén mondta az asszonynak:

— Látod, kis feleség, most, ha te nem volnál, ott ülnék a dohányfüstös, poros hivatalban s ott kellene dolgoznom. De mert te vagy, megengedi a főnököm, hogy idehaza dolgozzam, ne légy egyedül.

S az asszony is örült annak, hogy ő miatta kivételt tesznek.

Már szinte közmondásos volt a Gál jókedve, mert folyton mosolygott, tréfált, fütörészett. Annál jobban meglepte a hivatalban a többieket, mikor Gál István egyszer egy szomorú tül napon lehajtott fővel lépett be a hivatalba s olyan nagyon szomorú, lehangolt volt egész délelőtt, hogy szavát sem lehetett venni.

Nem is zavarták, csak mikor délben a hivatalos óra után hazakészülöttek, szólította meg egy öreg irnok Gált, amíg a kezét mosta s a ruháját kefélte:

— Mi baja, Gál ur? Valami lelte? Olyan bús, rosszkedvű ma, amilyenek sohasem láttuk. Mi az oka? ... tán odahaza esett valami baj?

Gál nagyot sóhajtott, a könnye is kiesordult, amikor az öreg koltegának felelt.

— A feleségem, az én édes kis feleségem

beteg, nagyon beteg. Azt mondta az orvos, hogy nem is lehet kigyógyítani a bajából soha ... Bele fog halni szegény, de addig még sokat kell szenvednie ...

Es szomorúan ment haza Gál, aki eddig csak mosolyogni tudott, mióta a házához vitte azt a kis asszonyt, akit annyira szeretett.

Összehúzódva feküdt az ágyában az asszony, sápadtan, a szenvedésektől megnyult arccal s mosolyogni próbált, mikor a férjét meglátta.

Beszélgettek. Az ember odaült az ágya mellé s végighallgatta, mit mondott az orvos, mit beszéltek egész délelőtt az édesanyjával, amit neki az asszonyka sorban mind elmondott. Meg is ebédelték aztán ott, az asszony édesanyja is melléjük telepedett s mind a ketten vigasztalták a beteget, akit óriási fájdalomban egy percre sem hagvott el a reményesség. A betegsége súlyos voltáról sejtelle sem volt.

— Minden asszony így van, mikor felesztendeje viseli a főkötőt! — mondotta az édesanyja; az asszonyka mosolygott s elhítte.

— Nyugalom, jókedv, jól enni, inni! — hitette az orvos — pár hónap mulva lábra áll. Aztán elmennek valami nyugalmas kis fürdőhelyre az urával együtt s olyan egészségesen jön vissza, mint a makk.

Az öreg doktornak a könny is kiesordult néha a szeméből, mikor így hitette a szegény beteget. A férfi meg csak beszélt, beszélt a jövőről, mint máskor, sok szépet, mindig olyant, amiről tudta, hogy a felesége szereti hallani, csak néha csuklott el a hangja. Olyankor átment a másik szobába, beletemette az arcát a kezeibe s zokogott keservesen.

Keserves idők következtek. A tavasz rég elmúlt, a nyár közepén voltak, az asszony egyre jobban szenvedett, egyre nagyobb fáradtságba került őt megnyugtanni.

nem foglaltatnak a kiegyezésben, ha egy új kormány kénytelenségéből is ideiglenesen elengedi az ujonctalék szaporítását? De okos ember nem törődik az efféle bakafantokodással. Egy népszerű s még ellenfeleitől is ószintén becsült kormányának megbuktatása olyan erőpróbát mutatja az ellenzéknek, melynek teljesítése után a diadalmas kisebbség bátran dőlhet le babéraitra pihenni. A nemzeti vívmányok dolga pedig a politikai lomtárba kerül; majd elszedik onnan megint, ha kedve gerjed az ellenzéknek ismét a kormánybuktatásra.

A passzív rezisztenciáról pedig szó se essék többé. Az meghalt, mert nem volt életrelvő. Az ő egyedüli érdeme az volt, hogy biztosította az alkotmányos egyensúlyt, a korona tekintélyét, a hadsereg érdekét s a többség jogát. Mindez nem ér egy fabatkát sem. Az egyensúly nyugalmat jelent, a nyugalom poshadást, tehát mozgás kell, ha mindjárt lefelé is, mert a mozgás maga az élet. Hát most élünk. Élünk, mert mozgunk. Még pedig rohamosan lefelé. Azért, hogy ne legyen ujonctöbblet, elég magas árt kellett megfizetni. A korona egyik miniszterelnök-jelöltjét visszadobta a többség, a másikat kinkeserves békealku után nagykegyesen elfogadta a kisebbség: így járt a korona tekintélye. Amit a hadsereg sürgős létfeltételének mondtak s amiből egyetlen rekutának egyetlen hajaszálát sem engedték volna el még egy héttel ezelőtt is, abból nem valósult meg egyetlen fikarcnyi sem: így járt a hadsereg érdeke. A szabadlövőpárt pedig háromfelé tördelve és megalázva magy bele abba, hogy feleslegesnek ismerje el azt, amiért nyolc hónapon át szakadatlanul küzdött s a régi ujonctalék törvénybe iktatásával mintegy jogszabályvá emelje azt, hogy a szívesen hangsúlyozott kisebbségi akarattal mindig igaza marad: így járt a többség uralmának elve. Ekkora ára lett annak, hogy ne legyen ujonctöbblet. Ezt ugyan olcsóbban is megkaphatták volna.

BELFÖLD

A hadügyminiszter lemondása. Prágai távirat szerint a *Politik* és a *Narodny Listy* közli, hogy *Pitreich* közös hadügyminiszter felajánlotta

Szegény Gál sokszor egész éjjel ott ült ébren az ágya mellett s ápolta a beteg asszonyt türelemmel. S amikor egy-egy roham elővette a feleségét, lehajolt hozzá, körülgette a verejtéket az arcáról és akart segíteni mindonáron.

Ha az ember ott volt az ágya mellett, nyugodtabban tűrte a fájdalmakat, de mihielyt az a hivatalba ment, vége volt: sirt, jajgatott, ordított, hányt a magáról az ágy neműt, szidott mindenkit, az édesanyját pedig folyton győlötte, hívják haza az urát.

Néha, mikor már semmiképp sem bírtak vele s a dühtől és fájdalomtól elkékülten, félig eszméletlenül állapotban feküdt az ágyban mozdulatlanul, hazahívták Gált. Azt hitték, az utolsó percekét éli már.

Gál már maga is beteg volt. Nagyon megviselte a fájdalom, mert örülten szerette az asszonyt, még betegségében is, de rongálta a sok éjjelezés is. Sárga volt az arca, megöregedett, lesóványodott. Kezdeti gyengülési emlékező-tetsége is, gyakran követett el tévedéseket a munkájában.

A nőke behívatta egyszer. — Látja, Gál ur, mindnyájan tudjuk, milyen nagy baj érte magát, sajnáljuk is, de egyebet igazán nem tehetünk. Pihenje ki magát küssé, hiszen így tönkre megy. A legjobb volna, ha megkezdene most a szabadságát. Legyen maga az első, augusztus van, de még senki sem ment el... Hasznára lesz, meglátja.

Gál szeméi felcsillantak. Milyen édes is lesz az! Mennyivel kevesebb baj lesz az asszonynyal, ha ő mindig mellette lehet. Bejelentette, hogy megkezdí a szabadságát, s egy óra múlva már örömmel újságolta a betegének, hogy már most mellette lesz folyton, egy percre sem hagyja magára.

El is küldte az ápolóasszonyt, majd ápolja már ezután ő maga.

S aztán ott ült Gál az asszony ágya mellett napokon, heteken által s nézte nap-nap után az

a királynak lemondását. Ő felsége azonban nem fogadta el azt.

Vilád Aurél nyilatkozata. A bukaresti *Universul* közli Vilád Aurél dobrai országgyűlési képviselő nyilatkozatát, amelyben kijelenti, hogy a románok, dacára annak, hogy a jövőre részt szándékoznak venni az országos képviselőválasztásokon, politikai jogaik elnyeréséért folytatott küzdelmükkel nem hagynak fel, hanem követelni fogják a nemzeti törvény életbe léptetését.

A horvát tartománygyűlés. Zágrábból táviratozák, hogy a horvát országgyűlés ma délelőtt ülést tartott. Beérkezett az igazságügyi bizottság jelentése a sajtóügyekekben ítélkező esküdtszéknek felfüggesztését tárgyzó törvényjavaslattól. A hatónapos mentelmi jogról szóló törvényjavaslatot vita nélkül általánosságban és részleteiben elfogadják. Ezután tárgyalásra került dr. *Schwarz* Lajos és társai indítványa, amely szerint az igazságügyi bizottságot benyújtott, az esküdtszék felüszabására vonatkozó jelentést azonnal tárgyalják. A tartománygyűlés elfogadja az indítványt és a javaslat tárgyalásába bocsátkozik. A javaslatot vita nélkül általánosságban és részleteiben elfogadják. A legközelebbi ülés holnap lesz.

A válság.

— A *Budapesti Napló* tudósítójától. —

Budapest, június 24.

A hosszú válság közeledik a kifejlődés felé. Gróf *Khuen-Héderváry*nak sikerült megállapodásra jutnia a függetlenségi Kossuth-párt vezetőivel, elejtve a tarrakütegekhez szükséges 5900 főnyi ujoncra és a feltételeken besorozandó ujoncokra vonatkozó követeléseit. A Kossuth-párt bizalmi férfiai a bannak így módosított ajánlatát akceptálták és ehhez ma este a párt konferenciája is hozzájárult; a *Szederekényi*-féle csoport ellenben visszautasította a megegyezést. Ezt azonban a bán, ugy látszik, nem tekinti már a kibontakozás akadályául, mert ma éjjel Bécsbe utazott, hogy jelentést tegyen a királynak missziója sikeréről. Bécsből gróf *Khuen-Héderváry* már a kabinet-alakításra vonatkozó formális megbízással fog holnapután visszatérni és kormányát már a jövő héten be is mutatja a képviselőháznak.

Mai tudósítasunk a következők:

(A Kossuth-párt és Héderváry.)

A bán még tegnap este telefon utján tudatta *Kossuth* Ferencceel, hogy ma délelőtt fél 11 órakor meglátogatja és megadja a végleges választ. E

irtózatosszenvedést s végigszenvedte ő maga is a felesége kinjait.

Az agyára lassankint valami jóságos kéreg kezdett borulni. Már nem ugy gondolkodott, mint ezelőtt, nem törődött senkivel, semmivel, csak egy irányban élt, a betegének. Nem volták gondoljai, aztán az asszonyára gondolt, azt nézte, annak a szórakoztatását tartotta most egyedüli kötelességének.

A napok, hetek multak s nem vette észre, hogy a szabadságideje lassankint a végére járt. Az anyósa egyszer megöklötte:

— Nekem odahaza fontos dolgom volnának, Gál. Magának a szabadsága három nap mulva letelik, aztán megint magunkra maradunk. Elmegegyek most haza, elvégzem a dolgomat s akkor majd visszajövök.

Gál megdöbbsent. Irtózatoss félelem fogta el. Mi lesz vele? Az asszonynyal? S tépelődni kezdett magában. Gondolkodott, mit tegyen, kereste az utat, hogyan lehetne kikerülni ezt az irtózatoss dolgot. Összezavarodott, már gondolkozni sem tudott, csak bámult maga elé, aztán elefejtett megint mindent s zaladt a jeges borogatásért, amint az asszony jajgatni kezdett.

A szabadságidejének utolsó reggelén sürgőnyt kapott az anyósától, hogy jön a délutáni vonattal, küldje ki elébe a cselédet. Később a hivatalszolga jött, megkérdezte, bejön-e a hivatalba másnap? Annak azt mondta: igen s elküldte, a cselédnek megmondta, mikor kell a vonathoz mennie és leült megint az ágy mellé s nézte az asszonyt, aki csendesen szendergett. Most már napok óta folyton aludt, mert az orvos altató- és csillapítószereket rendelt most mindig.

Gál a kezébe temette az arcát s maga is félálomba merült lassankint, az ágy mellett ülve.

Az asszony irtózatoss sikoltott s Gál felijedt. Föléje hajolt s belenczét a szeméibe. Azok meredten bámultak a semmibe. A melle hörgött, a szája tajtékzott s a kezeivel tépte testéről a ruhát kinjában.

céliből ma délelőtt megjelentek a függetlenségi párt bizalmi emberei Kossuth lakásán és várták a bánat. A megjelentek ugyanazok voltak, mint tegnap: *Thaly* Kálmán, *Justh* Gyula, *Komjáthy* Béla, *Barta* Ödön, *Barabás* Béla, *Tóth* János és *Polónyi* Géza.

A bán pontban fél 11-kor érkezett és nyomtan megkezdődött a tanácskozás.

Gróf *Khuen-Héderváry* ezekkel a szavakkal köszöntött be:

— Rövid leszek, mert eredményt hozok.

Azután kijelentette, hogy a póttartalékosok behívásáról, illetleg a 15000 ujonc feltöltésére besorozásáról a hadügyi kormány elállott. Ennek következtében ezt a követelést ő is elejti. Ami az 5900 főnyi ujonctöbbletet illeti, a hadügyi kormány azt fontosnak tartja, ragaszkodik is hozzá. Azonban ő a bán mint leendő magyar kormányelnök, aki a béke érdekében keresi a kibontakozás módjait: ezt a követelést szintén elejti. Az új törvény, szükség-törvény alakjában, a régi létszám fenntartásával fog létrejönni.

A jelenvolt függetlenségi képviselők ehhez a maguk nevében a párt döntésének fenntartásával hozzájárultak és kérték a bánat, hogy terjeszse elő a királynak, hogy ezzel csak ideiglenes békét biztosít, mert a függőben levő gazdasági kérdések békés elintézése, a véderőről szóló törvény létrejötte, velük a végleges béke: csak ugy állhat helyre, ha a nemzeti követelések teljesítenek.

Azt is kijelentették a függetlenségi képviselők, hogy a véderőtörvény végleges revíziója alkalmával minden irányban fenntartja a párt szabadságát és előre jelzi, hogy nemzeti engedmények nélkül a véderőtörvénynek megszavazására, ujonc-emeléssel kapható nem lesz.

A bán ezt tudomásul vette és megígérte, hogy ilyen értelemben a koronát informálni fogja. *Tóth* János arra kérte a horvát bánat, hogy aradás idején ujoncözist ne engedjen.

A bán ehhez a kívánsághoz hozzájárult.

Tóth János ennek törvényben való kimondását kérte, hogy a külföldiek is tudomást vegyenek erről.

A bán ezt is megígérte.

Polónyi Géza hangsúlyozta ezután, hogy a megállapodás, amely most létrejött, nem paktum, hanem minden párt fenntartja a maga álláspontját arra az időre, amikor a véderőtörvény revíziójára kerül a sor. A mostani megállapodások csak a kibontakozást akarják elősegíteni. A pártkonferencia fogja a megállapodásokat ratifikálni. S

Gál nem fogta le, mint mások, csak nézte, nézte összefont karokkal, meredt szemekkel. S az arca csendesen csurgott végig néhány könnyecsepp. Mikor a roham véget ért s az asszony ruhája már csatokban lógott le a testéről, felállott, megtörölte az arcát a betegnek s mintha valami nagy dolog fölött határozott volna, egy darabig még mozdulatlanul bámult maga elé.

Megsimogatta aztán a csendesen fokvő asszony homlokát s csendesen beszélt, csak ugy magának:

— Nem fogsz szenvedni már... Nem hagy-lak kinlődni... Meggyógyítalak én...

Atment csendesen a másik szobába, kivette a szekrényből a pisztolyát, megtöltötte s aztán visszament az ágy mellé. Lehajolt az asszonyhoz, ráfértette az arcát annak a mellére, megkereste, hol dobog a szíve s megjegyezte magának a helyet, ahol azt a legjobban érezte verni.

Letérdelt. Hangosan elimádkozott valami imádságot s mikor azt is elvégezte, megcsókolta az asszony arcát még egyszer s felkelt.

A pisztoly csövét odaigazította arra a helyre, ahol az asszony szívet megtalálta s elsütötte a fegyvert.

Az asszony meg se moccant.

A szomszédok összefutottak a nagy dörrö-nésre, bementek a szobába s mikor a füst egy kissé szűjjeloszott, látták Gált az ágy végén ülni, amint összekulcsolt kezekkel mormogott félig hangosan egy imádságot és látták az asszonyt holtan feködni az ágyában.

De még a rémületől zavarodottan is észre-vették, hogy az asszony arca nyugodt, a fájdalomtól odarótt barázdák elsimultak mind. Még mintha valami szelíd mosolygást is lehetett volna azon észrevenni.

Férfiak, hivatalos emberek is jöttek később, azok elvezették Gált s lezárták a lakás ajtaját. Nem ellenkezett, ment velük.

ezek a mostani megállapodások semmiféle jövődög megállapodásokat nem tangálnak.

A bán ezt a jelentést tudomásul vette.

Végül Kossuth Ferenc köszönetet mondott a bánnak, amiért a függetlenségi pártot felkereste. Örvend azon, hogy akadt miniszterelnök, aki közvetlenül érintkezett ezzel a párttal és mondja meg a bán ő felségének, hogy meg lehet arról győződve, miszerint ennek a közös értekezletnek alkalmas következményei lesznek.

Ezzel az értekezlet véget ért

(A Szederkényi-csoport.)

A Szederkényi Nándor elnökle alatt álló függetlenségi és 48-as párt a tegnapi megbeszélés során azt ígérte a bánnak, hogy ma déli egy óráig tudatja vele végleges állástoglalását. Ennek folytán a párt tagjai ma délben a képviselőház egyik termében értekezletre gyűltek össze. Az értekezleten kitűnt, hogy a párt tagjai teljes egyértelműséggel abban a nézetben vannak, hogy a bán által tervezett megoldás nem kompromisszum, hanem eltolása a küzdelemnek olyan időre, amikor azt az ellenzéknek sokkal kedvezőlenebb körülmények között kell megvívnia. Ez tehát nem megoldása lenne a válságnak, hanem kinyújtása. Abban is teljes egyértelműség volt a párttagok között, hogy a nemzeti jogok érvényesítésének elejtése árán az ellenzék nemcsak hogy diadalt nem aratna, hanem eszméinek, törekvéseinek kellő képviselést elzidőszert felüggesztené, ami annyit jelentene, hogy maga is hozzájárulna a nemzet fölfebredt önértékének elalattatásához. Nagy hibának tartják a párttagok az új kormányzat részéről azt, hogy éppen a nemzeti jogok kérdésében abszolúte nem nyilatkozik, ami öszinteséghányra mutat és így a legokozottabb bizalmatlanságra ad okot.

Mindez okok alapján a párt egyhangulag azt határozta, hogy a bánnal szemben álláspontját a következőkben körvonalozza:

A párt szükségét látja annak, hogy a nemzet megfelelő formában biztosítottásk azoknak a követeléseknek teljesítésére nézve, amelyek a fennálló törvények alapján a közös hadsereg kiegészítő részét képező magyar hadseregbe vonatkozólag emeltek. Sem a dinasztia, sem a nemzetre nézve nem kívánatos, hogy ugyanez a súlyos politikai és gazdasági válság rövid idő múlva megújítások. Ha tehát a katonai kormányzat le akar térni az eddig követett útról és a magyar hadseregben a nemzet törvényileg biztosított jogait elismerni akarja, úgy szükséges, hogy a nemzet effelől megfelelő formában már most megnyugtattassék. Mert ennélkül megerősödést nyert az a föltevés, hogy a hatalom, egy esetleg erre alkalmas egyén felhasználásával, csak időt akar nyerni, hogy a nemzeti ellentállást később változott eszközökkel és az alkotmányosság meghamisított formáinak felhasználásával leverhesse. A párt a nemzeti engedmények kielégítése által öszinte és végleges kiegyenlítését keresi a nemzet és a dinasztia közötti kontroverziáknak, ezért nem támogat semmiféle fél-megoldást. Rendet, békét és nyugalmat akar, de ez csak a nemzeti jogok elismerése által érhető el.

(A bán látogatásai.)

Gróf Khuen-Héderváry ma reggel, mielőtt a Kossuth-párt bizalmi embereivel való konferenciára elment, felkereste gróf Tisza Istvánt, akivel hosszasan tanácskozott. Meglátogatta továbbá a délelőtti folyamán Darányi Ignác, Wlassics Gyula és Pósz Sándor minisztereket, akikkel szintén sokáig tárgyalt.

A bán mai látogatásairól ezenkívül a következő felhivatalos tudósítást adták ki:

Gróf Khuen-Héderváry a nap folyamán, miután a politikai és parlamentari helyzetéről teljesen tájékozódott, a kabinet összes tagjainál látogatást tett. Meglátogatta a délután folyamán Berzevics Albert belső titkos tanácsos és Eötvös Károly országgyűlési képviselőket is.

Esti 8 órákor gróf Khuen-Héderváry megjelent a szabadelvűpártkörben, onnan a Nemzeti Kaszinóba ment, ahol újabb találkozója volt Kossuth Ferencel; éjjeli 10 órákor pedig Bécsbe utazott.

(A bán Eötvös Károlynál.)

Gróf Khuen-Héderváry tegnap levélben értesítette Eötvös Károlyt, hogy délután meglátogatni óhajlja.

Eötvös nem volt Budapesten s a bán levelére csak ma felelt levélben s azt írta, hogy ha még van oéija a személyes érintkezésnek: akkor délután a bán rendelkezésére áll. Erre a bán ma délután fél 4 órákor felkereste Eötvöst lakásán és közel egy óráig jolyt a két férfi közt a bizalmas társalgás, melynek tárgya a mai politikai helyzet elemzése volt. A bán szives elökönyösége, egy könyvatos szerint, jó hatást tett Eötvös Károlyra, aki egyebek között megjegyezte, hogy „vele nem sikerült volna a kiegyenlítés oly könnyen, mint a Kossuth-féle függetlenségi párttal.“

(Egy Bánffy-interview.)

Szenzációs módon szól bele a válság történetébe egy interview, amelyet a bécsi Zeits ma reggeli száma közöl. A bécsi lap báró Bánffy Dezsőt szólaltatja meg, aki, a közlemény szerint, egyebek közt ezeket mondotta:

A helyzet, mely ugyanis már igen bonyolódott volt, még jobban összekuszálódott gróf Tisza István hirtelen feltűnése és azután éppen még gróf Khuen-Héderváry megjelenése által. A mai helyzetben már én is alig tudok eligazodni. Különösen érthetetlen a kormányzat szabadelvű csoportjának, az „ó-szabadelvűek“-nek viselkedése. Ezzel szemben ki kell állítanom a volt nemzeti pártnak azt a bizonyítványt, hogy sokkal következetesebb és férfiasabb eljárást követ az ugynevezett szabadelvű csoportnál. Tudnivaló ugyanis, hogy ez a „szabadelvű csoport“ már nyolc héttel ezelőtt, még mielőtt az ez-lez bedőlött, elhatározta volt, hogy gróf Khuen-Héderváryt teszi Széll Kálmán helyére. Az volt a megállapodás, hogy gróf Tisza István, az összeesküvés lelke, házelnök lesz. Engem is beavattak az összeesküvésbe és felhívtak, hogy csatlakozzam hozzá! De én csak egyenes utakat ismerek és köszönettel visszautasítottam minden részvételt. Azóta meg is szűnt minden kapcsolat a Tisza-csoporttal és így azt sem tudom, hogy a bán helyett miért bujt ki előbb gróf Tisza alakja a sülyesztöböl.

A Khuen-Héderváry miniszterelnökségéről báró Bánffy Dezsőnek ez a nézete:

Ami már most gróf Khuen-Héderváry megbízását és egy alakítandó Khuen-kabinetet illetne, — úgy én akár nemzeti, akár szabadelvű szempontból, akár gazdasági függetlenségünk szempontjából ezt a megoldást tartom a legveszélyesebbnek. Ez a megoldás csak újabb komplikációkat fog okozni. Már most megállapíthatom, hogy ez a megoldás teljesen és véglegesen meg fogja semmisíteni a kormány-párt ugynevezett „egységét“. Gróf Khuen-Héderváry minisztériuma esakis koalíciós-kormány lehet, amelyben gróf Apponyi Albert is teljes joggal követelhet magának tárcát. Ezzel pedig odajutnánk, ahol Ausztria van, és amint ezt a koalíciós kormányt megalakítjuk, már nagy sebességgel gördülnénk lefelé a politikai lejton.

Az ugynevezett „ó-szabadelvűek“ abban a csalódásban élnek, hogy ök a helyzet urai és hogy gróf Khuen-Héderváry úgy fog táncolni, ahogyan ök futyúlnak, mert ök hozták őt ide. Csak hogy gróf Khuen-Héderváry akármi, csak nem szabadelvű és ha nem is volna az Apponyi-csoport támogatására rászorulva, gondolkodása és nézetei még akkor is a kormány-pártnak ezen frakciója felé vonzanak.

Hogy a gróf Khuenre esett választás milyen szerencsétlen, azt egy időszerű példával is bizonyíthatom. A magyar kormány és Horvátország között régóta húzódo súlyos

pénzügyi különbözözetek forognak fenn, amelyek mindezeideig nem voltak kiegyenlíthetők. Már most gróf Khuen-Héderváry e kérdésben eddig a horvát állásponttal képviselte, még pedig elég sok nyomattakkal és erélyvel, amennyiben Horvátország részéről nem teljesíthető követeléseket támasztott. És most ő legyen a magyar miniszterelnök! Föl fogja-e adni eddigi álláspontját? Ha ezt megteszi, amit alig hiszek, akkor Horvátországot árulja el, ha pedig nem teszi, akkor meg elárulja Magyarországot, midőn igaz érdekeit Horvátországnak szolgál-gáltatja ki. Egyáltalában, ami a nemzeti politikát illeti, gróf Khuen nem magyar nemzeti, hanem a magyar nemzeti állam veszedelmére, nemzetiségi politikát fog csinálni.

*

Ez az interview, amelyet egyes budapesti estilapok is reprodukálnak, érthetően nagy feltűnést okozott este a szabadelvűpártkörben, ahol kétségbevonták a főudvarmester szájába adott nyilatkozatok hitelességét. Gróf Tisza István a hozzáintézett kérdésre nyomban kijelentette, hogy az interviewnak az a része, amely reá vonatkozik, alaptalan. Hellai Ferenc pedig telefonon kérdést tett magánál báró Bánffy Dezsőnél, aki azt felelte, hogy járt ugyan nála a Zeitsnek egy tudósítója, de ő nem tett előtte olyan nyilatkozatot, amelyet neki tulajdonít; nevezetesen gróf Tisza István nevét nem is említette, sem komplotról nem beszélt, sem arról, hogy Széll Kálmán bukása már hetekkel ezelőtt elő volt készítve. Egyébként mind ezt a nyilvánosság előtt határozott formában meg fogja cáfolni.

Ez a cáfolat meg is jött. A Budapesti Tudósító a következő nyilatkozat közzétételére kéretett fel:

A Bécsben megjelenő Zeits június 24-iki számában egy tudósítója velem folytatott beszélgetését közli.

Igen sajnálom, hogy e közleménynek oly részlete is van, melyet magamévá nem tehetek, nem pedig azért, mert az a tényeknek nem felel meg. Velem a szabadelvűpárt bármely csoportja semmi irányban sem tárgyalt, velem semmi irányban terveket nem közölt, semmihéz való hozzájárulásomat nem kérte. Miből következik, hogy a közlemény ezen részét, mint a tényeknek meg nem felelőt, tölem eredetnek el nem ismerem, annyival inkább nem, mert hogy gróf Héderváry jelöltsége már ezen időben szóba jött volna, arról semmit sem tudok.

Budapest, 1903. június 24.

Báró Bánffy Dezső.

(Pártközi értekezlet.)

A képviselőház holnapi ülése miatt összehívott pártközi értekezletet ma délelőtti tartották meg a képviselőházban.

Megjelentek a szabadelvűpárt részéről: Tallián Béla alelnök, báró Podmaniczky Frigyes, Szentiványi Árpád, gróf Andrássy Gyula és Hieronymi Károly, a függetlenségi és 48-as párt részéről: Kossuth Ferenc, Tóth János, Barabás Béla, Polónyi Géza, az Ugron-párt részéről: Szederkényi Nándor, Holló Lajos, a néppárt részéről pedig: Rakovszky István.

Az értekezlet tárgya az volt, hogy a holnapra összehívott képviselőházi ülés napirendje és lefolyása milyen legyen.

Tallián Béla képviselőházi alelnök, aki egyszerűs-mind az értekezleten is elnökölt, azon álláspontjának adott kifejezést, hogy a holnapi ülés napirendje egyedül csak az lehet, hogy megállapítások, vajjon szükségesnek tartja-e a Ház az ülés megtartását oly oéiból, hogy az ellenzék indítvány, mely szerint a királyhoz felirat intézendő — érdemlegesen tárgyal-tassék-e? Miután ez voltaképpen napirend-indítvány, a házszabályok értelmében csak négy képviselő szólhat hozzá. Különben Tallián elnöknek az a véleménye, hogy nem szabad precedenst alkotni, mely szerint a

büzös izzadás, testbőr-viszketeg, sömör, exema, ótvarban szenvedő, ha az
Nem panaszkodik többé Erényi-féle „Ichtiol-Salicyllal“
egy kísérletet tesz. Szagtalan.

Háznak egy formális határozata az ellenzék által meghusítottak, mert a jelen esetben a Ház elhatározta, hogy ülést csak az új kabinet bemutatkozása napján fog tartani és ezen határozatot respektálni kell.

Ezzel szemben az ellenzéki képviselők kijelentették, hogy az által, hogy ülést tartatik, a Ház említett határozata eo ipso semmis lesz. Nézetük szerint a holnapi ülés napirendje a politikai helyzet megbeszélése, a királyhoz intézendő feliratra vonatkozó indítvány kaposán. Ehhez a házszabály értelmében mindenki hozzászólhat.

A nézetek oly eltérők voltak, hogy együttes határozat nem jött létre. Az értekezleten arról nem volt szó, hogy a holnapi ülésen jelen lesz-e a lemondott kormány.

A mi értesülésünk szerint az értekezletnek ez a lefolyása éppenséggel nem jelenti azt, hogy az egyetértés nem jött létre. Az történt ugyanis, hogy az értekezlet vége felé megjött a híre annak, hogy a bán megegyezett a Kossuth-párt bizalmi embereivel, és erre az értekezleten résztvevő ellenzéki képviselők maguk is kijelentették, hogy az ülés egybehívására vonatkozó indítvány most már tárgytalan. Így aztán aligha fog ellenzésre találni, ha holnap az elnökség azt fogja javasolni, hogy az indítványt vegyék le a napirendről. A kérdés elvi részét előreláthatólag nem is fogják szóbahozni.

(A szabadelvű pártkörből.)

A szabadelvűpárt helyiségében nagyszámban gyűltek egybe a párttagok ma este is. A hangulat élénk volt, de teljesen nyugodt, minthogy a mai nap eseményeit úgy értékelték, hogy a Kossuth-párttal való megegyezés a kibontakozás utolsó akadályát is elhárította. Gróf *Khuen-Héderváry* Károly, aki a klubban többekkel tanácskozott, kijelentette, hogy ez a megegyezés nem paktum, mert a Kossuth párt értekezlete csak ma este járult hozzá.

A bán a hozzáintézett kérdésekre elmondta, hogy ma éjjel utazik Bécsbe, hogy a felségnek jelentést tegyen, és még holnap este visszatér, hogy befejezze a kabinetalkitásra vonatkozó tárgyalásait. Az új kormány valószínűleg kedden fog bemutatkozni a Házban. Az egyes tárcák betöltése dolgában ma újra megindultak a kombinációk, amelyekből azonban eddig csak annyi bizonyos, hogy a lemondott kormány tagjai közül báró *Féjerváry Géza*, *Lukács László* és *Plósz Sándor* egész bizonyosan, *Darányi Ignác* pedig minden valószínűség szerint tagjai lesznek a *Khuen-Héderváry*-kabinetnek is, továbbá hogy az új miniszterelnök a belügyi tárcát magának tartja meg.

(Jelentés a királynak.)

A *Bud. Tud.* a következőket közli:

Báró *Féjerváry Géza* honvédelmi miniszter ma délután 4/3 órakor, gróf *Khuen-Héderváry* horvát bán ma este Bécsbe utaztak.

Gróf *Khuen-Héderváry* holnap délelőtt tesz 6 felségének jelentést budapesti újáról és veszi át előreláthatólag az új kabinet alakítására szóló megbízatást; holnap délután Budapestre tér vissza, hogy azokkal a politikusokkal tárgyaljon, akikre a kabinet tagjait számítani vél, s azután, valószínűleg még pénteken, ismét Bécsbe utazik kabinete tagjaival, hogy ezeket 6 felségének bemutatassa, esetleg velük együtt a hivatali esküt az uralkodó kezébe letegyje. Az új kabinetnek a képviselőházban való bemutatkozása azonban, úgy látszik, csak keddre van tervbe véve. Addig az új kabinet meglesz.

(A disszidensek.)

A következőkben közöljük azoknak a szabadelvűpárti képviselőknél teljes és hiteles névsorát, akik gróf *Hadik-Barkóczy* Endre házában tartják politikai összejövetelüket: gróf *Andrássy Gyula*, gróf *Andrássy Sándor*, gróf *Andrássy Tivadar*, *Barcsay Domokos*, gróf *Bánffy Miklós*, báró *Bánházy Antal*, gróf *Baththyány Lajos*, gróf *Bethlen István*, gróf *Csekonics Gyula*, *Éhen Gyula*, *Fabiny Teofil*, *Garovce László*, gróf *Hadik Endre*, gróf *Hadik János*, *Hertelendy Ferenc*, báró *Inkey József*, *Justh Ferenc*, gróf *Karátsony Aladár*, gróf *Karátsony Jenő*, gróf *Keplevich Gyula*, *Kiss Ernő*, *Latinovits Géza*, *Manassy György*, báró *Napcsa Elek*, *Osztróuczky Miklós*, *Pekár Gyula*, báró *Petrichevich-Horváth Artúr*, báró *Révay Gyula*, *Salamon Géza*, *Semsey László*, gróf *Sztáray Sándor*, báró *Szolmossy Ödön*, gróf *Teleki Gyula*, gróf *Thorotzkay Miklós*, *Véssi József*, gróf *Wass Béla*, *Weiss Bertold*.

(A függetlenségi párt értekezlete.)

A délelőtti tanácskozások eredménye hamarosan elterjedt a Kossuth-párt tagjai között s így természetes, hogy ámbár a pártértekezlet csak esti hat órára volt egybehívva, már a kora délutáni órákban mozgalmasság voltak az Erzsébet-körúti pártklub helyiségei. A bálnal folytatott tanácskozások eredményét különböző szempontok szerint bírálgatták az egybegyűlt képviselők s a vélemények erősen megoszlottak a jövőben követendő eljárásra nézve.

A párt fiatal, ugynevezett harcias elemei erősen hangoztatták, hogy az eddig követelt magatartásukból egy hajszálynira sem szabad eltérni s a megkezdett harcot mindaddig folytatni kell, amíg a nemzeti követeléseknek érvényt nem szereznek. A párt higgadtabb elemeinek az volt a véleménye, hogy a bán proпозициói kielégítő, azokat el lehet fogadni s az ország érdekében szükség van a válság megoldására s ámbár nem adják föl álláspontjukat a nemzeti követelések tekintetében, mégis a válság megoldására vezető útra kell lépniök, annál is inkább, mert a véderő-törvény revíziójára már néhány hónap múlva amenny is sor kerül, mikor a nemzeti követelések kivívásáért a legerősebb harcot fogják folytatni. A párt csendesebb elemei mindezeket kívül azzal is iparkodtak megnyugtítani a megegyezést ellenző fiatalokat, hogy a kibontakozást a súlyos gazdasági viszonyok is sürgetik, miért is az elé akadályokat gördíteni nem szabad. A párt eddigi küzdelmei máris győzelmet jelentenek többféle irányban s most először teljesült az, amit a párt követelt: a katonai javaslatok lekerültek a napirendről s a kabinetalkitásra vállalkozó személyiség most először tanácskozott az ellenzékkel is.

Az értekezletet megelőző hosszas vitaközléseknek *Kossuth* Ferenc elnök csöngettyűje vetett véget.

Hat óra után megnyitotta az elnök a tegnapi félbeszakított értekezletet, amelyen ma is csaknem minden párttag megjelent.

Kossuth Ferenc: Ez értekezlet első tárgyaként jelentést tesz arról, hogy a bálnak már tegnap estére várt izenetét ma reggel megkapta. E szerint a bán újabb tanácskozássra kéri föl a párt kiküldött bizalmi férfait, akiknek összehívásáról szóló intézkedést is legott. A bán féltizkor érkezett meg szóló lakására és kijelentette, hogy 6 felségétől valamint a közös hadügyi kormánytól megbízása van arra, hogy az ujonclétszám emeléséről elálljon.

A párt bizalmi férfai erre tudomásul vették a bán proпозициói és kijelentették, hogy az általa előadottakat a ma esti pártkonferencia elé terjesztik.

Az értekezlet örömmel vette tudomásul a bizalmi férfiak jelentését, mely a párt győzelmét jelenti. Konstatálták egyuttal, hogy 35 év óta ez az első eset, amikor a katonai hatalom meghátrál a nemzet akarata elől, de már most hangsúlyozták, hogy amennyiben valaha a jövőben az ujonclétszám fölemeléséről lenne újból szó, ez csak a nemzeti követelések ellenében engedik érvényre jutni.

Sebess Dénes: Hozzájárul a bizalmi férfiak álláspontjához, de megis, bár a pártgyőzést semmiképpen sem akarná veszélyeztetni, szükségesnek tartja annak hangsúlyozását, hogy bár a katonai javaslatokat visszavonták, semmi garanciát a párt nem kapott arra nézve, hogy e javaslatok újból napirendre nem kerülnek. Utal arra, hogy az ország közvéleménye megköveteli, hogy már most megállapítsanak azok az ellenértékek, melyeket a nemzet a jövőben fölmerülhet katonai követelések ellenében nyerhet. Egyuttal azt kérdi szóló, hogy a többi aktuális javaslatokra nézve történt-e megállapodás a bán és a párt kiküldöttei között.

Kossuth Ferenc: Főlkéri *Barabás* Bélát mint a bizalmi férfiak egyikét, hogy *Sebess* kérdésére adja meg a választ.

Barabás Béla: Elmondja, hogy a bán távozása előtt kijelentette a bálnak, hogy a függetlenségi párt minden kérdésben fönttartja a szabad kezet s hogy a mai megállapodások csupán a katonai javaslatokra vonatkoznak. A nemzeti vívmányokra vonatkozó követelések teljes komplexumát a véderő szerves rendezésének idejére tartják fenn s a mai létszámot csak a béke kedvéért az ország érdekében lévő kibontakozás kedvéért adják meg nemzeti követelések nélkül, de már most kijelentik, hogy a jövőben a rendes létszámot is csak nemzeti vívmányok ellenében szavazzák meg. Szóló ezután azt fejtegette, hogy a párt ezeket máris vívmányoknak tekintheti.

Thaly Kálmán: Ávval egészíti ki *Barabás* jelentését, hogy a párt magatartása intő jel lehet Bécsnek arra, hogy katonát őzentul csak a nemzet jogos követeléseinek teljesítése ellenében kaphat.

Komjáthy Béla: Fejtegeti, hogy a mai megállapodások nem bírnak paktum jellegével. Szóló maga is hangsúlyozta ezt a bán előtt, akinek bucsuzáskor kezet nyujtva, ezt mondta:

— Ez a kéz ma a békekéz, de kard lesz benne a jövőben.

Szóló ezután még azt is elmondja, hogy *Tóth* János kérdésére, a bán kijelentette, hogy aratás idején nem rendeli el az ujoncozást.

Lenygel Zoltán: Hosszas fölszólalásában azt fejtegeti, hogy itt két dologról van szó. És pedig arról, hogy a katonai körök előtt két kérdés leköd: keresztülbájni a létszámemelést nemzeti engedmények fejében, vagy elejteni a javaslatokat az engedmények megadása nélkül. Világos tehát, hogy a bécsi körök inkább úgy döntöttek, hogy elejtették a javaslatokat, csakhogy ne kelljen nemzeti engedményeket adniök. Azt hiszi tehát, hogy a rendszer nem változott meg s mindössze személyváltozás történt csak. Bizonyítja ezt az is, hogy *Szell* Kálmán nem vihette keresztül a javaslatok visszavonását, keze az ellenzékkel szemben meg volt kötve, mert kijelentette, hogy az erőszak alkalmazásától idegenkedik. A bán ellenben szabad kezet nyert az ellenzékkel szemben és így minden eszköz a rendelkezésére áll, hogy majdan az ellenzékkel szemben is azt vigye keresztül, amit akar. A függetlenségi pártnak mára garanciákat kellett volna szereznie arra nézve, hogy követelése a jövőben teljesítettek. Ha a bán kijelenti, hogy a nemzeti követelések dolgában a párt álláspontját helyesli, akkor a párt küzdelmének megvan a sikere, de ellenkező esetben a bán nem ad semmi garanciát a jövőre nézve.

Justh Gyula: Kijelenti, hogy a bán megnyugtató nyilatkozatot tett azokra a hírekre vonatkozólag, mintha kormányza az erőszak politikáját jelentené. A bán ezen nyilatkozatában egyelőre nincs ok kételkedni s amit a párt a bálnal szemben kivívott, azt győzelemnek kell tekinteni.

Pap Zoltán: Táviratokat olvas föl, melyekben a vidék véleménye nyilvánul meg a függetlenségi párt győzelmé felett.

Bedőházy János: Megnyugszik a történetekben. *Pichler* Győző: Szentén nagy győzelemnek tartja a történeteket, főleg azért, mert a pártnak sikerült egy már meghozott osztrák törvényt alapján módosíttatnia.

Tóth János: Meg van győződve arról, hogy a párt e győzelmét Ausztria ellenében vívta ki. Hangsúlyozza, hogy a párt az 1867: XII. törvényekben lefektetett nemzeti jogokat érvényesíteni fogja. Indítványozza, hogy intézzenek kiáltványt a nemzethez, melyben beszámolnak a párt küzdelméről és kivívott győzelméről.

Kossuth Ferenc: Hozzájárul *Tóth* János indítványához.

Az értekezlet ezután egyhangú helyesléssel és köszönettel vette tudomásul a bizalmi férfiak jelentését, melyet magáévá tett, majd jegyzőkönyvi köszönetet szavazott a vitarendő-bizottság tagjainak és egyhangulag fogadta el *Tóth* János indítványát.

(Tüntetés a Kossuth-párt ellen.)

Mialatt a függetlenségi párt helyiségeiben folytak a tanácskozások, a párt előtt nagy ember-tömeg verődött össze. Csakhamar harsány: *Abaug Héderváry!* kiáltások hangzottak föl az után, majd szenvedélyes kifakadások hallatszottak a függetlenségi párt ellen.

— Le a paktálókka! — hangzott mindenfelől. — Le a horvát zsarnokkal!

Az utca egyre zajosabbá vált, úgy hogy a függetlenségi párt rendőri segítséget kért. A párt elé csakhamar nagyszámu lovas és gyalogos rendőr vonult ki s fölszlatták a tömeget.

A tüntetés eredetire nézve az a hír van forgalomban, hogy a délutáni órákban nyomtatványokat osztogattak a városban, melyeken a következő fölhívás volt:

Polgártársak! Vonulunk a függetlenségi párt elé s kérdezzük meg, hogy 6 hozta-e a zágábi hóhért Magyarországra?

A főváros népe.

A tüntetés híre hamarosan eljutott a szabadelvűpártkörbe is, ahol némi derűtséget okozott a rendőrség gyors közbelépése, kivált mikor kitűdött, hogy a *rendőrség a pártkörből érkezett telefonmegkeresésre vonult ki*. Mosolyogva kérdezték, hogy vajon a holnapi ülésen fel fognak-e szólni *Lenygel* Zoltánék a napirend előtt — a rendőri atrocitások miatt? ...

(A paktum háttere.)

A bán és a Kossuth-párt között létrejött paktumról írva, a *Magyar Szó* becspásnak nevezi a bán eljárását és komplotto sejtet mögötte. A bálnak tegnapi felállított és ma elejtett két követelése e szerint csak látszólagos volt s csak az volt a célja, hogy a harcias elemeket csak ezek ellen tüzelje és elejtésükkel biztosítsa a leszerelést. Ez a taktika, az idezett lap szerint, előre meg volt beszélve a beavatottakkal.

Érdekesen egészíti ki ezt a kombinációt a Magyarország vezércikkében foglalt következő passzus:

Először felállították a tarack-ágyukhoz szükséges 5900 ujoncötöbblöt és a 16.000 ujonc pórtartalékot. *Est mint fontos követelményt hangzott a bán Kossuthék előtt.* A másik függetlenségi párt előtt azonban ez már mint mellékesebb, elejtett fel-tétel lett előszörre is bemutatva.

Látszott tehát, hogy ezt az egész feltételt a katonai körök egyszerű csapdának állították most fel. Hogy az ellenzék lépze menjen és mint fontos vívmányt üdvözöljön olyan dolgokat, minek el-jetése a katonai körök részéről előre kicsinált dol-gol volt.

(Egy kis intermezzó.)

A bannak a Szederkényi-csoporttal folytatott értekezéséről a B. H. egyebek közt a következő intermezzó közli:

Mikor a bán elment a Szederkényi-féle függetlenségi párt megbízottaihoz, ott, hogy előre megvédje magát az antiiberálizmus vádjától, mindjárt ezzel kezdte:

— Értesültem, hogy némelyek kétségbevonják szabadelvűségemet. Biztosítom az urakat, hogy én hiva vagyok az egyházpolitikai reformoknak és a multban félreértettek engem.

Erre Bartha Miklós így szólt:

— Tudomásul veszköz ezt, kegyelmes uram, és csak még azt jegyezzük meg, hogy mi — mindnyájan a polgári házasságról szóló törvényjavaslat ellen szavaztunk.

Kölcsonös mosoly fejezte be a kis félreérést.

(Két cálólat)

A félhivatalos Bud. Tud. jelenti: Gróf Khuen-Héderváry horvát bánnak a Kossuth-párttal a tegeoapi napon folytatott tárgyalása során Tóth János képviselő, minden látszat szerint szándékosan elferditve, azt az állítást inszinuálta báró Fejérváry Géza honvédelemügyi miniszternek a lapok szerint, mintha a tarack-ütegek felállításához szükséges legénység igénybevétele csak az 1904. év őszén válnék szükségessé.

E kérdésről a honvédelmi miniszter legutóbb folyó évi január hó 28-ikán nyilatkozott a képviselő-házban.

Aki magyarul írni és olvasni tud, az nem képes a nyilatkozatnak más értelmet adni, mint azt, hogy a tarack-ütegek végleges szervezése és felállítása eredetileg még az 1902. év őszére s miután ez az ellenzék magatartása folytán lehetetlenné vált, leg-alább a folyó évi, vagyis az ezidei őszre volt tervbe véve, mivel az anyag máris készen állott.

A kormány ugyanis, miután az ellenzék akadékoskodó fellépése következtében a kormányjavaslat a mult év őszén törvényerőre nem emelkedhetett csak azért ejtette el a hateraz pórtartalékos behívásának kötelelését a folyó év január havában, mert hitte és számított arra, hogy a folyó évi október 1-éig a legénység behívása már a fölemelt ujonclétszám alapján fog történni.

Ezzel szemben viszont Tóth János országgyűlési képviselő a következő nyilatkozatot teszi közé ugyanabban a félhivatalosan:

A Budapesti Tudósító útján valaki, akit bizonyára érdekel, azt közölte, hogy gróf Khuen-Héderváry horvát bánnal a tegnapi napon folytatott tárgyalás során, én, pláne „szándékosan elferditve”, azt az állítást inszinuáltam báró Fejérváry Géza honvédelemügyi miniszternek, mintha a tarack-ütegek felállításához szükséges legénység igénybevétele csak az 1904. év őszén válnék szükségessé.

Az ügy komolysága, melyről szó van, nem engedí feltételeznem, hogy valaki izetlen tréfát üz, inkább azt kell hinnem, hogy valaki rosszul választott módszerrel védekezik egy ráolvasott igazság ellen. A tényállást éppen az ügy komolyságánál fogva kötelelsemnek tartom az igazságnak megfelelőleg oda helyesbíteni, hogy 1904. évről az említett kérdésel kapcsolatban részéről szó nem volt. En a hitese képviselőházi napló szövegét olvastam tel, adtam át; ahhoz fűztem a kérdést és azt a konkluziót, hogy a tarack-ütegek számára követelt legénység nem képez sürgős szükségletet. A képviselőházi napló január 28-iki számából, báró Fejérváry Géza miniszter beszédéből merített ezen konkluzióm igazságát igazolja az a tény, hogy az ily címen követelt 5900 legény köve-telésétől illetékes helyen eállottak. Miért hát ez az idegesség?

Tóth János,
országgyűlési képviselő.

KÜLFÖLD

Az osztrák hely:et. Mialatt nálunk a függetlenségi párt leszerelte obstrukcióját, Ausztria képviselő-házában újra megjelent e minden kormányoknak réme. Ezutal a csehek obstrukcióját és természetesen

u)abb követelésekkel állanak elő. A csehek obstrukciójával szemben a német pártok szövetségre léptek és elhatározták, hogy nemzetiségi kérdésekben ezentul egységesen fognak eljárni. A tárgyalás ebben az irányban már hetek óta folyt a legnagyobb titokban, mig ma végre nyilvánosságra hozták a szövetséget. Ausztriában a német pártok egyesülését első lépésnek tekintik a parlamenti viszonyok szánására. Délben egy órakor a költségvetési bizottság ülésében a német pártok képviselői ülést tartottak, amelyről a következő nyilatkozatot adták ki:

A német haladópart, a német néppárt, az alkotmányhü nagybirtokosok, a keresztény-szociális és a német agráriusok kívánatosnak tartják, hogy mindazokban a kérdésekben, amelyek a német lakosság nemzetiségi érdekeit és állását a birodalomban érintik, egységesen járjanak el és a cél elérésére, az egyes pártok függetlenségének megóvása mellett, szövetséget kötöttek. A pártokba tartozó képviselők 14 tagból álló bizottságot küldtek ki, amely kisebb négytagu bizottságot küld ki a kebeléből. E kisebb bizottság főadata az említett kérdéseket figyelemmel kíséreni és az egyesült pártok határozatát előkészíteni és végrehajtani.

Délután 2 órakor a német pártok tagjai hozzájárultak a megállapodáshoz. A gyűlés aztán 14 tagu végrehajtó-bizottságot és egy négyes-bizottságot választott.

Bécs, június 24.

Az urakháza több törvényjavaslat elintézése után megválasztotta a delegáció tagjait. Delegáltak lettek a többi közt: Bacquehem marquis, gróf Bailet de la Tour, báró Chlumecky János báró De Fin Ferdinand, gróf Fürstenberg Eduárd, báró Gautsch Pál, gróf Kotulinski Adalbert, herceg Lobkowitz Ferdinand, lovag Madyski Szaniszló, gróf Merwelt Ferenc, herceg Aversperg Lajos.

A nagynémet pártok a német néppárt, a német haladópart, az alkotmányhü nagybirtokosok és a keresztény-szociális párt egyesüléséhez, amelyben csakis a német pártelnök-értekezlet megújítását látják, nem fognak csatlakozni. Nemzeti kérdésekben azonban a nagynémetek nem fogják tőlük közreműködésüket megtagadni.

A képviselőház ma este tartott rendkívüli ülésén megválasztotta a delegáció tagjait. A beérkezett irományok felolvasása után Choc képviselő tiltakozott az ellen, hogy az elnök az ülés megnyitása után nem adta meg neki a szót a házszabályokhoz. Szóla a delegáció - választások elhalasztását akarta indítványozni, részint azért, mert a magyar válság csak látszólag van elintézve, másfelől pedig, mert aztal, hogy a delegáció tagjait választják, kiadják kezükből az eszközt a kormány ellenőrzésére.

Fressl képviselő: A delegáció-választások nem egyebek, mint az abszolutisztikus kormányzat támogatása.

Choc képviselő: Lehelővé teszik a kormánynak, hogy a 14. § al kormányozzon. Végül kérdi tudomásul veszi-e az elnök a házszabályok törvényellenes magyarázatát, amelyet eljárásával nyilvánít (Élénk derülttség.) és akar-e a jövőben ilyesmitől tartózkodni.

Elnök: Konstátálja, hogy teljesen a házszabályok értelmében járt el.

Ülés vége 9 óra 15 perc.

A pápa a katolicizmus helyzetéről. A pápa a tegnapi konzisztóriumban, mint már röviden említettük, beszédet is tartott s erről most a következő részleteket írja egy olasz táviróügynökség: A pápa beszédében megemlékezett azon tiszteletnyilvánításokról, amelyekben jubileuma alkalmából részesítették, és kijelentette, hogy még egyszer ki kell emelnie a katolicizmus súlyos helyzetét. A keresztény humanitással szemben ellenséges áramok lépnek fel és mindinkább terjeszkednek: az erkölcöskben, törvényekben, közintézményekben, a bölcseletben, szépművészetekben és nem ritkán az irodalomban is. A pápa azt javasolja, hogy ezek ellen Istennél keresendő segítség és védelem, és kijelentette, hogy legközelebb e tárgyban nyilatkozatot fog közzétenni.

A balkáni forrongás. Szalonikban alighanem megint készül va ami, mert a városban szokatlan nyugtalanság észlelhető. Lépten-nyomon azt hirtelik, hogy a macedon-bizottság valami tervet tör a fejét, s e hírekre fölhívták a porta figyelmét is. Az ügyben tett kérdésre azt táviratozta a szalonikiai váu, hogy ott is elterjedt a komitéknek Szaloniki ellen tervezett támadásának híre, mely azonban kevés hitelt érdemel. Azonban lehetséges, hogy ott megkísérlenek valamit, mely esetre megteszik a megfelelő óvintézkedéseket. Hími basa főellügyelő intézkedett, hogy a hivatalos közegek ellen emelt minden panaszra azonnal megindítsák a vizsgálatot. A főellügyelő kihirdetette, hogy azok a lakosok, akik a bizottságok-

tól kapott levegőket kiszolgáltatták, büntetlenek maradnak.

Be:lna, június 24.

A Neuste Nachrichten, mely a német külügyi hivatala összekötésében van, nagyon elismerő hangon nyilatkozik Ausztria-Magyarország Balkán politikájáról. Az osztrák-magyar monarchia már Bosznia-Hercegovina okkupációja alkalmával bebizonyította, hogy az okkupált tartományokban mugasabbranngu kulturát tudott teremteni. A belgrádi események arra vallanak, hogy a Balkánban sok helyen még ninos meg a magasabb kultúra. Nem lehet kétség abban, hogy Ausztria-Magyarországra még további feladatok is várnak a Balkánban.

A francia kormány győzelme. A francia kamara tegnap folytatta a vitát azon törvényjavaslat fölött, mely a volt szerzeteseknek megtiltja az oktatást. A tárgyalás meglehetősen heves jelenetek közt folyt. A jobboldal Buisson nem akarta szöveg engedni, mikor Buisson azt fejtegette, hogy a jezsuita-iskolák a hazugság iskolái. A republikánusok ezt azzal viszonozták, hogy ők meg a reakcionárius Castelnaut nem engedték szöveg. Végül elfogadták az első elvi paragrafust, mely három évre eltiltja a főlösztatott kongregációk tagjainak oly községekben (és környékükön) a tanítást, melyben a kongregáció a főlösztatás előtt működött. Elfogadták pedig 308 szóval 251 ellen, s így a Combes-kormány többsége meglepő nagy.

Azután áttértek a részletes vitára. A kamara elfogadta Leroy képviselő egy módosítást, amely megállapítja, hogy azon kongregacionistáktól, akik elemi iskolákban tanítani akarnak, engedély felmutatását követeljük. Ezt a módosítást a törvénybe mint második cikket foglalják. Ezután a kamara 129 szavazattal 66 ellenében elfogadta az egész törvényt, valamint 308 szavazattal 14 ellenében a Buissontól indítványozott rezolúciót, amely szerint minden kongregáció feloszlataandó, amely harmadik személyek útján egy vagy több feloszlattott kongregációs intézetet újból létesít.

I. Péter bevonulása Belgrádba.

Budapest, június 24.

I. Péter király ágyudörgés, harangzúgás s népének lelkes üdvözlésével közta ma délelőtt bevonult székvárosába, melyet 45 év óta nem látott. Hatalmas érzések háboroghattak lelkében, mikor hazájának földjére lépett. Fölülhatott benne ősenek emléke, aki azt a földet szabadá tette; családjának véres viszontagságai; a számtalatos hosszú ideje, mely alatt még ellátogatnia sem volt szabad a szerb hazába; a sors kerekének forgandósága, mely egy hatalmas, végzetes lendülettel a Karagyorgyevicsket fölszínre dobta, ősi ellenségeiket pedig, a rivális dinasztíát örökre letiporta.

Mindez fölülhatott lelkében s hozzájárult roppant felelősségének tudata s az, hogy a züllesnek indult ország tőle várja a szebb jövőt, a nyugalmat, az ő bölcsességétől várja megerősödését és fölvirágzását.

Az új király bevonulásával teljesen új lépés kezdődik az ország életében. Mi, akik Szerbiának minden nagyhatalom közt egyetlen közvetlen szomszédai vagyunk, természetesen a legnagyobb érdeklődéssel várjuk az ottani fejleményeket s mi óhajtuk legmelegebben — ugy a mi érdekünkben, mint Szerbiáéban — hogy a sokat megpróbált ország végre rendezett állami és kulturális viszonyok közé jusson s kul- és belzavaroktól nem háborogtatva erősödjék és virágozzék saját maga s az általános civilizáció javára. Eljen I. Péter, Szerbia királya!

A bevonulásról a következő táviratot kaptuk:

A bevonulás.

Belgrád, június 24.

Péter király fogadtatása s bevonulása programmszerűleg folyt le. Az előkészületeket csak a hajnai órákban fejezték be. A rossz időjárás miatt a disztékes sokat szenvedtek. Kora reggel óta nagy néptömeg tolongott az utcákon. A katonaság 9 órakor vonult fel, először a lovasság zenével, azután a tüzérség és gyalogság. Az egyletek felvonulása rendben ment. Számos fogat rohogott a pályaudvar felé. A hangulat lelkes. Az üzletek zárva vannak. Legszébbek a disztékes a London-szálló körü, a Terazian és a székes-egyháznál. Hosszu utvonalon vegyesen állt fel a katonaság és a nép. Számos magánépületen tranzparensek vannak elhelyezve, az ablakokban és kirakatokban mindenütt a királyi család képet láthatók. Tíz óra felé erős szél kerekedett, mely a nedves utcákat némileg felszárította.

Pár percel tíz óra előtt százezy ágyulóvés hirdette, hogy a király szerb területre lépett. Az udvari külvonlat megérkezésekor a

rázend-

tolt a nemzeti himnuszra. Az összes jelenlevők viharos zívózában törtek ki. A királyt a vasuton a kormány tagjai, a magasabb rangu katonatisztek, Belgrád város küldöttsége, a város és a vidék színe-java várta. Mikor a király kilépett a vonatból, a kormány, a szenátus és a városi küldöttség üdvözölte.

A szenátus elnökének beszédére a király a következőleg válaszolt:

Köszönetemet fejeztem ki a nemzeti népképviselőknek első találkozásomnál az oly szívvel üdvözlésért. Midőn a nekem drága Szerbia trónjára lépek, nyíltan kijelentem a nemzeti népképviselő előtt, hogy mindig csakis néppel egyetértve akarok kormányozni és kötelességemnek fogom ismerni, hogy betartsam ama fogadalmamat, amelyet a nemzeti képviselőknek intézett első üzenetemben tettem és így felkiáltok: Éljen a szerb nép, éljen a nemzeti képviselő.

Avakumovics minisztereinek beszédére a király így válaszolt:

Miniszter uraim! Fel fogják fogni, tisztelt uraim, mennyire ünnepélyes számomra az a pillanat, amidőn 45 esztendő múlva először lépek a nekem oly drága hazá szent földjére. Egyidejűleg lelkeket élteti az a hála, amelylyel a Mindenhatónak tartozom, a boldogságérzet és ama kötelességeim tudata, amelyek rám mint szerb királyra várnak. Mindezekhez hozzájárul szívem érzülete, mely azt sugallja, hogy önnek, minisztereimnek, és miniszter-társainak királyi elismerésemet fejeztem ki. Önök, tisztelt uraim, megtették kötelességüket drága hazánkkal szemben úgy, amint azt annak érdeke követelte. Ezáltal oly mérvben köteleztek le, hogy szerencsésnek érzem magam, hogy önöknek ez alkalommal legbensőbb köszönetemet és királyi elismerésemet újból kifejezzem.

Avakumovics beszédét és a királynak fölolvastott választ lelkes zívó-kiáltásokkal kísérték. Azután Avakumovics bemutatta a királynak miniszteriasait, a jelenlevő tábornokokat és a többi tiszteket. Majd a községi küldöttséghez lépett a király, melynek nevében Pavlovics Milán nagykereskedő s belgrádi városi képviselő ezüstfálán kenyeret és sőt nyújtott át neki, annak jelül, hogy valamint a só a kenyérral, úgy egyesüljön a király az országgal, s azután a következő beszédet intézte a királyhoz:

Midőn felséged szerb területre lép, bevonul székvárosába, születési helyébe, a szerbség központjába. Királyom és uram! A belgrádiak szerencsések midőn felségednek sőt és kenyeret ajánlanak fel, hogy ünt üdvözöljék. Bizva egy jobb és fényesebb jövőben, felkiáltok: Éljen felséged! Éljen Péter szerb király!

A király válaszul kijelentette, hogy figyelemmel lesz arra, hogy Belgrád a szerbség méltó központjává legyen.

A király azután végighaladt a disz-század előtt, majd fogadta a jelenlevők bemutatását. Mielőtt a királyi váróterembe ment volna, bemutatták neki Csarikovát, a belgrádi orosz követet, ki viszont Dumba osztrák-magyar követet mutatta be a királynak, de már bent a szalónban, ahol a miniszterek nejeit is egyenként elébe vezették. A pályaudvar kijárójánál, hol a belgrádi leányok küldöttsége üdvözölte, a nép egyetértő zívózában tört ki.

A vasutról a király ünnepélyes menetben, a lakosság szünni nem akaró ovációi közt haladt a székesegyházba. Az utcákon egyik oldalon csapatok, a másikon polgári egyesületek és tanulók tanítóikkal s tanítónőikkel, valamint virágbokrétság lányok álltak sorfalat. A sorfal mögött óriási közönség tolongott melynek jó része a vidékről jött föl erre a rítka alkalomra. A király gyönyörű négy szürke által vont a la Daumont-fogatban ült, balján Avakumovics minisztereinekkel. A királyi lovastestőrség fele a fogat előtt, másik fele pedig a fogat után lovagolt. A székesegyházhoz vonulás alatt a katonai zenekar szerb indulókat játszott, az ágyuk dörögtek, a nép pedig szakadatlanul zívózott. A király fogatát több udvari fogat követte. Az első fogatban magántikára, dr. Nenadovics és az a francia nyugalmazott ezredes ült, kit a király udvarmesternek vitt le magával, a többiben pedig a tiszti küldöttség, a miniszterek s a szkupstina küldöttsége ülték. A nép a bevonulás alatt a király fogatát elborította virággal s a király ezt a kedves ovációt mosolygva és katonásan tisztelgve fogadta.

A székesegyházban.

Igy ért a menet a székesegyházhoz, mely nem felt meg egészen. Innocentius metropolita öt püspökkel és 42 lelkessel a templom kapujánál a király elébe megy és beszéddel fogadja. Töménfűst között és

énekzóval vonul a papság a templomba. Utánok a király és kísérete. A király a jelenlevőket főhatalással üdvözli úgy a jobb-, mint a baloldalon és a számára fenntartott helyre vonul, mely az oltártól jobbra van. A metropolita a templom közepén lévő emelvényre lép és egy egyházi énekbe kezd. A többi papság vele énekel és a királyt nevében nevezi. A kar, mely a belgrádi daleyektől tagjaiból áll, az új Karagyorgyevics-himnusz éneki. Majd beszédet mondott a metropolita, a következőket mondván: Régi hagyományja Szerbiának, hogy az ország mindent isten akaratának tekint.

— Meghajolunk örömmel ezen történelmi esemény előtt és üdvözöljük I. Péter királyt, a dicső Karagyorgye unokáját. Adja isten, hogy a király Szerbia áldására és dicsőségére számos évig éljen!

Azután, hogy a metropolita a székesegyházban befejezte a királyhoz intézett beszédét, imákat mondtak a királyért, mire a metropolita a királyt megáldotta. A király azután gyors lépésekkel az oltárhoz ment, letérdelt és rövid imát mondott. Azután megsókolta a metropolita által elébe tartott keresztet, néhány szót mondott a metropolitának és kezét fogott vele, mire a papság előtt meghajolt és a kijárat felé ment. Ebben a pillanatban a jelenlevők viharos zívó kiáltásokban törtek ki. A királyt ez láthatólag meghatotta.

A Tedeum fél óráig tartott. Majd elhagyja a király kíséretével a templomot, miközben a templom előtt összegyűltek harszány zívó-kiáltásokban törnek ki. A temp om eőt épp a 6. ezred áll, melynek disz-őrsége Nkolics százados vezetése alatt vonul ki. A király igen elgullagnak látszik, halavány és komoly és szimpatikusabban a népre.

Az új konakban.

A templomból a király a lovasgárdisták kíséretében az új konakba ment, hol időközben összegyűltek a szenátorok és a képviselők. 11 óra 20 perckor jelentette Popovics ezredes a király megérkezését, aki nyomban rá belépett. Velimirovics, a szenátus elnöke üdvözölte a királyt a gyülekezet nevében lelkes beszéddel, amelyben azt mondta, hogy a nemzetgyűlés, amely most először egyesült a király előtt szívó üdvözli és meg van győződve arról, hogy a király az ország kulturális és nemzeti haladását elő fogja mozdítani. Lelkes zívó-kiáltások követték e szavakat. A király válaszában mindnyájuknak köszönetét fejezte ki a sives fogadtatásért és ünnepélyesen kijelentette, hogy a nemzettel egyetértve akar kormányozni. Arra kéri őket, legyenek meggyőződve, hogy adott ígéretét senitől meg fogja tartani. A király azszal a kiáltással fejezte be beszédét: Éljen a szerb nép. Azután mindenkiel kezeltogott. A nép ováció az utáról hangoztak vissza, mire a király megjelent a balkonon, ami újból nagy lelkesedést keltett. A király köszönt s azután lakosztályába vonult vissza. A városban nagy a lelkesedés. Az összes üzletek be vannak zárva.

Belgrád, június 24.

A király a délután folyamán Nasics ezredes kíséretében minden fedezet nélkül sétakocsizást tett a városban. A királyt mindenütt lelkesen üdvözölték. Nasics Sándor király hadsága volt, de leköszönt állásáról, amikor Draga királynő lett.

A kvilágítás.

Belgrád, június 24.

A város este ünnepélyesen ki volt világítva. A tömeg az utcákon nőtön-nőtt. A konak előtt veszedelmes tolongás támadt. 10 órakor érkezett meg a diákok lákiyásmenete, amelyet lovaszszakasz nyitott meg, a konak elé. Ebben a pillanatban a tolongás életveszélyes volt, mert a közlekedés érdekében nem intézkedtek. Miután a menet megérkezett, a király megjelent a balkonon a miniszterek körében és viharos zívó-kiáltásokkal üdvözöltetett. A daleyletek néhány éneket adtak elő, mire a király beszédet olvasott fel, amelyben kijelentette, hogy a Karagyorgyevics ház hagyományai szellemében és a külföldön 45 éven át szerzett tapasztalataira támaszkodva, arra fog törekedni, hogy megadja a népnek mindazt, amire annak szüksége van. A király avval felelte be szavait: Éljen a szerb nép! A tömeg erre le kes zívó-kiáltásokba tört ki. A daleyletek újból néhány dalt énekeltek, mire a király visszavonult. A tömeg a Terázia-tér felé tolongott, de azután nemskára eloszlott. Az utcákon még késő éjjel is élénk élet uralkodott.

Az új rend.

Belgrád, június 24.

Péter király a nemzetgyűlés küldöttségének Genfben érkező tagjai közül Popovics Fámján ezredeset tábornokká, Kosztics századost őrnaggyá, Gonics főhadnaggyt századossá léptette elő. E híre Belgrádban minisztertanácsot tartottak, melyben elhatározták, hogy a királyt táviratilag figyelmeztetik arra, hogy ez az előléptetés törvénytelen, mert az ilyesmi csak a kormány beleegyezésével és elenjegyzésével lehetséges. A király meghajolt e határozat előtt s az előléptést visszavonta.

Belgrád, június 24.

Miután a mostani kormány csak ideiglenesnek tekintti magát a király megérkezése után két nappal be fogja adni lemondását. Ezzel kapcsolatban a hadügyminiszter hivatalos jelentést tesz a gyilkosság lefolyásáról. E jelentés szerint, mely állítólag az összes esküvésben résztvevő tisztek vallomásain alapul, a tisztek nem azt tervezték, hogy meggyilkolják a királyt. Csak arról volt szó, hogy elfogják, egy Belgrád közelében levő közsébe viszik és lemondásra kényszerítik. Csak később, amikor a király rálépett a tisztekre, támadt a dulakodás, melynek során a király életét veszítette. Belgrádban nem sok hitelt adnak e jelentésnek, mely valószínűleg csak válasz annak lenni a külföldi sajtóban nyilvánult ama kívánságra, mely a gyilkosok megbüntetését sürgeti.

London, június 24.

Mijasovics londoni szerb követ az angol kormány álláspontjáról a szerbiai eseményekkel szemben a következőket mondá egy hírlapírónak.

— Az általam beszerzett információk szerint, mondotta a követ, egész Európában és Szerbiában is félreértették azt a tényt, hogy a belgrádi angol követet visszahívták. Az angol követet nem hívták vissza véglegesen s a diplomáciai összekötöttes Anglia és Szerbia között sem szakadt meg teljesen, csak föl van függesztve. Angliának nincsen oka, hogy az új királyt el ne ismerje. A kormány eredetileg csak azt kívánta, hogy az angol követ arra az időre hagyja el Belgrádot, amíg Péter király bevonult a fővárosba. Ez alatt az idő alatt, úgy rendelkezett az angol kormány, a követ utazék Budapestre. Később megváltoztatták ezt az intézkedést és elrendelték, hogy a követ egyenesen Londonba utazék, hogy az angol kormányt és különösen Edvárd királyt közvetlenül és szóval informálja a belgrádi eseményekről. Ettől az információtól teszük függővé az angol kormány állásfoglalását Szerbiával szemben. Hiteles információim alapján mondatom, hogy az angol követ nemskára ismét vissza fog térni Belgrádba és az angol kormány nevében azt a tanácsot fogja adni a királynak, hogy indítsa meg a vizsgálatot a trónralépését megelőző események dolgában és a bűnösöket állítsa a rendes bíróság elé.

Belgrád, június 24.

Sándor királynak és Draga királynőnek a konakban lefoglalt írásai között sok levelet találtak, amelyek előkelő belgrádi hölgyeket kompromittálnak, akik a királyi párnak kémszolgálatot teljesítettek.

Belgrád, június 24.

A diplomáciai képviselők elutasításának az az oka, hogy Péter király csak Ausztria-Magyarország és Oroszország uralkodónál notifikáltatta megválasztását, Ausztria-Magyarország és Oroszország részéről már holnapra várják az elismerés megérkezését.

A király feleskűvése után az ideiglenes kormány le fog mondani s koalíciós minisztérium fogja átvenni az ügyek vezetését.

Zimony, június 24.

A belgrádi lakosság közt az a hír volt elterjedve, hogy a király már ma a családját is magával hozza, miert is harminc lehrbe ütözött leány akarja üdvözölni Helena hercegnőt. Minthogy még a beavatottabbak is azt hitték, hogy a fiait is magával hozza, ennek elmaradása csalódást okozott. A király állítólag úgy nyilatkozott, hogy családját két-három hét múlva fogja elhozni, mikor már némileg rendbejött.

— BUDAPESTI NAPLO. Június 30-ikán új előfizetés nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztatásukkal a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhesük tovább.

HIREK

A király alszik.

A kőbányai szerbek is ott voltak a pályaudvaron. Hatalmas sortés királyok, csupa Zsupán, aki Szerbiában földbirtokos és háziúr, Kőbányán pedig kereskedő. Nagyjában véve ez a budapesti szerb kolónia. Azonkívül van még Budapesten szerb főkonzul is. Egyszóval a szerbek ott voltak hajnali három órákor a keleti pályaudvaron. Lázás izgalom dobogtatta meg szívüket, egynémelyiknél virág is volt, mert nagy urat vártak. A vérrel párnázott szerb trón új urát: Karagyorgyevics Pétert, aki ezen a néven első.

Hajnalodik. A pályaház szürke füstrelégen keresztül is átragyog a kelő nap s a szerbek áhitattal állnak a perronon. Elnéznek a messzi távolba, ahol már feltűnik a különvonalat, talán éppen az, amelyen nemrégiben a kis, boldogtalan végű Sasa utazott. Prűszköl a gép, izzó szeme már csak fáradtan néz a hajnali világításban, de annál ragyogóbb a várakozó szerbek tekintete.

Jön a király! Az új ur, aki odalenn Beotiában holnapról kezdve korlátlan ur, kit örömrivalgással fogad Belgrád, zászlódiszszal az utcák és ujjongva a szkupstina.

Jön a király, az új ur, aki a világ számára megbotránkozott a belgrádi vérfürdőn, aki nyíltan elítélte a gasztet, de titokban első hallatára bizonyára így sóhajtott fel:

— Hála Istennek! Holnap király vagyok. És megérkezik a vonat. Pöffög a gép, gözörömkönnyekek sir, az üvegtök megremegek a zsvio-i-kiáltástól, de a különkocsik függőnyei le vannak bocsátva; a király és szomszédjában a királygyilkosok alszanak.

Óh édes álom, mért egyformán borulsz királyra és gyilkosra!

És a perronon a várakozó szerbek összenéznek, aztán újra obégnatni kezdik: — Zsvio Karagyorgyevics!

Köréjük állanak a vasúti munkások, titokban talán kissé mosolyognak is, de mindhiába, a király alszik és nem mutatja magát hiú népének. A konzul kissé kellemetlenül feszeng, a kőbányaiak izegnek-mozognak s a vezetők titokban sajnálják a titokban bennük rekedt, bevágott beszédekét. De a zajra mégis kinyílik az egyik ajtó s kitekint rajta egy álmosképű tiszt. Félig ásitva, félig bóbiskolva átvette a virágokat, egy szót se szólt, aztán visszafeküdt fülkéjébe, míg a disznókirályok lekonyult fejfel hagyták ott a szerb királyt és vonatát.

Oh Karagyorgyevics Péter! Hiába éltél oly sokáig Genfben, mégis csak balkáni maradtál. Nem tanultad meg, hogy fűrgének, hajlékonynak kell lenni és fogadni és megköszönni az ovációkat. Mert a szerbek azt nem bányák, ha embereket fejeztetted le, de ha hiúságukat fejezed le, azt nem fogják soha megbocsátani!..

A budapesti szerbek pedig hazabandukoltak s házanépük kérdésére azt válaszolták:

— A király alszik!

N.

Budapest, június 24.

— Személyi hír. *Wlassics* Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter holnap csütörtökön nem ad kihallgatást. — *Fraknói* Vilmos püspök, a múzeumok és könyvtárak országos főfelügyelője június 25-én Szolnokra utazik, az ottani művésztelep megtekintésére.

— A király szemléje. Bécsből táviratozták: A király ma reggel *Királyhídnán* szemlét tartott a 3. gyalogezred, megsemmelté a 8. dicső zászredet. Kilenc órákor elhagyta a király a gyakorlóteret és a vasútra lovagolt és ott elbucuszván a megjelent hatóságoktól, visszatért Bécsbe.

— *József főherceg Déván*. *József* főherceg ma este a 10 órai gyorsvonattal Dévára érkezett. A házak fel vannak lobogozva és kivilágítva. Az állomásnál *Mara Lőrinc* aispán és *Koncz Domokos* polgármester üdvözölték a főherceget. *József* főherceg a honvédszállóal felett holnap szemlét tart és aztán Aradra utazik.

— Az új szerb király és a mi királyunk. Annak a bécsi újságíróknak, aki előtt az új szerb király tegnap uralkodási programjáról és a királygyilkos tisztek megbüntetéséről nyilatkozott, nagy melegséggel szólt öreg királyunkról is.

— Nagyrabecsültem, ugymond, 6 folségét, I. Ferenc József császárt (?), aki már atyám iránt oly barátságos érzelmeket tanusított és a megboldogult iránti rokonszenvét reám ruházta. Bár 6 folségét egy emberöltő óta nem láttam, mégis örömmel emlékszem vissza arra az időre, amikor utóljára találkoztam vele. 1851-ben Pancsován volt ez, akkor meg is ajándékozott egy pár smaragd-gombbal, amely azóta is kedves emlékem. Ő felsége nemes férfiú, megérdemli azt a szeretetet, amelyet mindenki tanusit iránta.

— A szerb király Budapesten. A szerbek új királyra ma már bevonult székvárosába és távirattal bőséges beszámolókat lelkes fogadtatásról. Hajnali 3 óra 29 perckor érintette fővárosunkat, de csak a kőbányai felső állomáson és a ferencvárosi pályaudvaron állt meg a különvonalat, amely Belgrádba vitte. Üdvözlésére megjelent a pályaudvaron a szerb konzulátus egész tisztikara *Barlovics* György főkonzul vezetés alatt, valamennyien díszes uniformisban. Megjelentek a kőbányai szerbek is, vagy kétszázan, külön a szerb disznókereskedők egy része nemzeti viseletben. Köztük volt egy *Raics* Lázár nevű kereskedő a feleségével és két kis fiával, akiket Péter király tiriott keresztvízre mint keresztapjuk, még számkivetett herceg korában. A fiuk egy óriási bokréját is szorongattak kezükben keresztapjuk számára. Leikes zsvio üdvözölte a királyt, amikor a vonat berobogott az állomásra, de a király mélyen aludt és környezete nem ébresztette föl. Helyette hadsegédje *Gruics* százados vette át a fiuk bokréját. A szerbeket kissé bosszantotta ez a nem remélt fogadtatás, és mikor a vonat elrobogott, egyetlen egy zsvio sem hangzott föl. A ferencvárosi pályaudvaron egy percre állapodott meg az udvari vonat, ahol szintén megtették a rendőri intézkedéseket. A berobogó vonatot *Török* állomásfőnök és *Farkas* ügyeletes tiszt fogadták. *Gruics* százados megintyította a király hálókocsijának ajtaját s díszes uniformisban ott állt mindaddig, míg a különvonalat tovább nem robogott. Huszonöt perccel a király vonata után még egy három kocsi álló vonat hozott Belgrádba igyekvő szerbeket, a belgrádi kézségutániás örvénstágu különttségét akik Bécsig utaztak I. Péter elé s most követik urukat Zimonyig, ahol a két vonat egyesül. A különttség vezetője, *Sztamenkovics* Nikola képviselőtestületi elnök magához kérte a kőbányai pályaudvaron várakozó szerbek főbjeit és iparkodott megnyugtani a csalódott lelkeket.

— A bolgár fejedelem lemondása. A *Peterburszkije Vjedomosztii* című lap azt újságolja, hogy *Ferimán* fejedelem megunta az uralkodást és nemokorra lemond a trónjáról. A hirt természetesen kételkedéssel kell fogadni, de figyelmet érdemel mégis, mert az idézett orosz lap a belgrádi királygyilkosságot megelőző héten előre megírta, hogy *Sándor* királyt megfosztják trónjától.

— *Talliani* bíbornok. Bécsből jelentik, hogy ma délelőtt adta át *Malvezzi* marquis, a pápai nemes gárda tagja, a nunciaturán a zuchettot *Talliani* nunciának. Az ünnepes átadáson jelen volt több püspök az összes kanonokokkal és több vendég. Dében dejeuner volt a nunciának, amelyen résztvettek a püspökök, *Malvezzi* márkí és a diszvendégek.

— Új királyi tanácsos. A király *Dráky* Sándort, a budapesti tudomány-egyetem gazdasági hivatalának érdemes igazgatóját, a közügyek terén kitéjtett hasznos és elismerésre méltó, közel három évtizedes tevékenysége jutalmazásául királyi tanácsosi címmel tüntette ki. Különös jelentősége van e kitüntetésnek oly helyen, aminő az egyetlen hivatali szolgálata, ahol a státus- és szolgálati szakok csekély létszáma folytán a tisztviselői működés anyagi és társadalmi ellenértéke korrekcióra szorui. Deáky Sándor gazdasági működése jelentős eredményeket mutat föl az egyetem adminisztrációjának rendjében s megérdemelt kitüntetésre széles körben kelt rokonszenvet visszhangot.

— Az angol királyi leányának balesete. *Londomból* jelentik: *Viktória* hercegnő, az angol király második leánya, egy bálj ünnepély alkalmával kellemetlen helyzetbe jutott; bál ruhája megakadt a vele táncoló tiszt sarkantyujában, úgy hogy mind a ketten a parkettra estek. A hercegnőt ájultan vitték ki a tereméből. A bált rögtön félbeszakították.

— Az orvosegyesület pályázata. A budapesti orvosegyesület a kezelése alatt álló Balassa-díjalapból 800 korona díjat tűzött ki magyar nyelven írott orvosi értekezés megjutalmazására. A tárgy szabadon választható, de a munkatervet 1903. október 14-ig egy kidolgozott fejezettel s a szerző nevének feltüntetésével a titkári hivatalhoz be kell nyújtani. Az elgondolt tervezet szerzőjét az ez év október 14-én tartandó nagygyűlésen fogják megbizni azzal, hogy munkáját két évben felül elkészítse, azt a választmányhoz benyújtsa. A pályadíjat 1904. évi október 14-én, a tartandó nagygyűlésen adják ki.

— *Báró Vay Dénes* halála. *Pozsony* mellett majorháza birtokán ma reggel meghalt báró *Vay Dénes*, *Pozsony* város és megye egykori főispánja és a pozsony megyei szabadalvilpárt elnöke. *Báró Vay Dénes* nevét az utóbbi időben sokat emlegették egy unokahagának tragikus regényével kapcsolatban. 1847-ben született a gümör megyei Bánrévén. Középiskolát Bécsben, Prágában és Budapesten, a jogi tanulmányait Bécsben végezte. Neje *Draskóczy* *Klementine* *Jessenik* Jánosnak, a nagy vértanúnak unokája. Főispánsága alatt *Pozsony* vármegyében erőlyesen fellépett és az egyes hivataloknál elharapódzott szabálytalanságokat megszüntette. *Pozsony*ban mindenütt szerették. *Báró Vay Dénes* az utolsó években nagy részt *pozsonyi* és *gümöri* birtokain tartózkodott.

— A *Vigadó* átalakítása. A *Vigadó* gyönyörű szép és igazán monumentális épülete nagyon rászorult már az átalakításra. Nem csak tatarozásra, hanem átalakításra. Amikor ezt a hatalmas épületet emelték, elkévtették azt a hibát, ami már sok fővárosi építkezésben megessett, hogy nem gondoltak a főváros rohamos népessédesével. Ilyenformán az öreg *Vigadó* lépcsői s némely más helyiségei is szűkeek ma már. Az is bebizonyult az utóbbi időben, amióta házi kezésében van az épület s nem a bérlők sopánködesa informálja a fővárost az jóvedelmességs dolgában, hogy — az épület az újabbban támadt nagyon is erős konkurencia dacára — érdemes a befektetésre. Az átalakítás dolgában két terv van a tanács előtt. Az egyiket *Steinhardt* Antal műépítész készítette s teljesen díjtalanul bocsátotta a tanács rendelkezésére. A középítési bizottság magánépítési albizottsága tegnap délután tartott ülésén ezt a tervet ajánlja elfogadásra a tanácsnak. Ez az olecsobb terv is és az előnye is megvan a másik felett, hogy nem bántja a lépcsőház nagy faltestményét, *Thán* mester gyönyörű alkotását. Azonkívül az a hibája is megvan a másik tervnek, hogy fölforgatná a *Vigadó* monumentális jellegét, amit pedig igazán bünn volna bántani. A *Steinhardt*-féle terv végrehajtása négy száztíz-ezer koronába kerülne, ebben az összegben már bennfoglalatik a berendezés fölújítása s a világítás, fűtés, szellőztetés költsége is.

— A toszkánai hercegnő. A szerencsétlen *Lujza* toszkánai hercegnő június 17-ike óta Franciaországban a ronnói kastélyban tartózkodik. A kastély egy órajársányra van a *Lyon-Roannei* vasut mentén fekvő *Amplepuis* városkától és mint ismeretes, *Saint-Viktor* grótné tulajdona. Azon a vidéken sok royalista nemes család lakik, akik sürűn szoktak érintkezni a ronnói kastély lakóival. *Lujza* hercegnő tebtát szórakozást találhat otáni tartózkodása alatt. Több lap jelentésével szemben megcáfolják azt a hírt, mintha a hercegnőnek megengedték volna, hogy a *habsburg-lotharingai* hercegnő címét használja. Ez már azért sem lehet igaz, mert az uralkodó által kiadott tilalmat még nem függesztették föl. A hercegnő *Montignoso* grótné néven lakik a ronnói kastélyban, a nevet szülei beleegyezésével édesanyjának egyik kastélya után választotta. Beszölik, hogy a hercegnőnek és édesatyjának találkozása nagyon megható volt. A hercegnő ma is könnyezve mondja el mindenkinék nagy örömet azon, hogy édesatyja megbocsátott neki. Akik érintkeztek a súlyos megpróbáltatásokon keresztül ment asszonyonnyal, szilárdul meggyőződtek róla, hogy a hercegnő végképp leszámolt a múlttal és új életet kezdett. Megható szeretettel csűng leánykáján és bizalomteljesen tekint a jövőbe. A szász trónörökös óhajta, hogy a hercegnő hosszabb ideig tartózkodjék a ronnói kastélyban és o kívánságára a hercegnő sivezen alkalmazkodik, mert attól függ elsősorban, hogy nála maradhat-e a kis leánykája. A vagyoni jogi kérdést a szász udvar ráneve kedvezően intézte el, aminthogy a szász trónörökös igazán nemesen járt el volt nevével szemben.

— Házasság. *Spitzer* Gusztáv eljegyezte *Spitzer* *Lenke* kisasszonyt Pécsen.

Schön Gyula Kaposvárról eljegyezte *Breuer* Róza kisasszonyt Bónok-Szenti-Györgyön.

Erdélyi M. r. az ismert cs. és kir. udvari fényképész folyó hó 28-ikán délelőtt 9 $\frac{1}{2}$ órákor esküszik *Lord* *Anna* kisasszonnyal a dohány-utcai izr. templomban.

— Végzetes játék. *Szabadkáról* jelentik: *Bajmok* bács megyei községben ma reggel *Mosztarszki* *Szimó* 7 éves gyermek a petroleum áldozata lett. Játszóására, a 14 éves suhanc, azt az ügyességet mutatta, hogy nádszálon keresztül tudja tujni a petroleumot az égő gyútra. A *Mosztarszki* gyerek tartotta a gyulát és társa oly szerencsétlenül fuja a petroleumot rája, hogy a gyermek rövid pár perc alatt szenné égett. *Salánsky* vizsgálóbíró dr. *Barta* törvénytészi orrossal *Szabadkáról* a délután folyamán kiutaztak *Bajmokra*.

— Egy herceg, aki anarohista. A Havas-ügynkűség jelenti *Tannon les Bains*-ből: *Nakasic* herceget és nejét mint Franciaországból kiutasított orosz anarohistákat itt letartóztatták és a határa fogják őket szállítani.

— **Kacagó öngyilkos.** A mai lapok szomorúan hangon emlékeztek meg egy *R. B.* nevű elkeseredett diák öngyilkosságáról, aki a VI. kerületi főreáliskola VII. osztályában folyó vizsgák egyikén egyszerűen fölbélte magát. Szomorúan írták meg a lapok, szomorúan olvasták az előfizetők és szomoruk voltak talán a lapkihordók is. Csak egyetlen olvasója a gyászos hírek kacagott teljes szívéből, kacagott úgy, hogy a könyvei is potyogtak beléje. És ez az egy valaki maga az öngyilkos volt, kinek rettenetes mulatságot okozott, hogy reggeli mellett olvashatja a maga pusztulásának meghatározó sorokba megírt híreit. Haj, fognak bosszankodni azok az átkozott tinárok, akik, noha ő, a jeles diák, egész év folyamán soha feléje sem nézett semmiféle könyvnek, és noha a vizsgán sem nyitotta szóra ajkát, mégis meg akarták buktatni! No hát hiába akarják, gondolta *R. B.*, a kiváló diákok mintaképe és a második vizsga előtt ravasz mosolygással lépett be egy vasárnap-üzletbe, ahol egy kis kocska pisztolyt és néhány beléje illő töltényt vásárolt. Am ha keveset foglalkozott is a tudományokkal, amennyit mégis tudott, hogy a töltény bármilyen kicsi is, mégis csak elszűhet és ilyenkor kárt tehet az ember egészségében. És minthogy *R. B.*, a jeles diák sokkal többre becsülte az egészséget, mint az egész tudományt, az egyik kapszliból kivette a golyót és így üresen illesztette be fegyverébe. És most már nyugodtan indult a vizsgára. Am, bármilyen rossz híre volt is *R. B.*-nek a professzorok körében, annyit meg kell neki adni, hogy profétai tehetsége nem volt éppen az utolsó. Amit az is bizonyít, hogy ezáltal sem esalta meg sejtelve, amennyiben csakugyan nem tudott feljeleni a második vizsgán sem. Nem baj, gondolta a fiatal proféta, nem a tudás a fő, hanem az, hogy átjőjék. És át fogok jönni! És amint ezt a kis monológot elvégezte, óvatosan kihuzta zsebéből a pisztolyt és miután a pad alatt gondosan megvizsgálta, hogy valjon nem került-e közben a golyó véletlenül újra vissza a kapszliba, pózba vágta magát és elszűtötte. Volt füst, volt dörögés, volt lármá, csak sebhely nem volt sehol. Am az egyik félénkebb természetű diák mégis elküldte magát, hogy: meghalt! És csodák csodája, erre *R. B.*, az elkeseredett öngyilkos, hirtelen felnyitotta szemét és ijedten meredt a feléje hajló diákokra és a tanárokra. A „meghalt” kiáltás rémítette meg. Hátha igaz? gondolta és hogy meggyőződjék valahogy a tényállásról, bálkán kérdezte: Megbukom, tanár úr? Meg, meg, minden kétséget kizáróan meg! — hangzott a felelet. Erre megnyugodott kissé az öngyilkos, mert ez a felelet csak neki szólhat, mert nincs más olyan bukott az osztályban, mint ő. Mikor aztán a magyar nyelvnek professzora szemrehányóan figyelmeztette, hogy nem illik felmúrt íjhoz az ilyen értelem viselkedés, *R. B.*, a halálraáztalt, komoran felelt: En nem tréfáltam, ima a bizonyoság, hogy szándékom komoly volt! Szólt és egy levelet adott át a professzornak. De ez alig tekintett bele, mikor hirtelen eldobta magától, mintha vipera csipte volna meg. Majd haragosan fordult újra az immáron vidáman körültekintő öngyilkoshoz: Nem szégyelli magát két l-lel akart meghalni! Szörnyűség! Es nem restelt volna ilyen ortografiai ismerettel az örök bíró ítélőszék elé állani? Szégyellje magát! Es *R. B.* szégyellte magát. Ez volt az ő tragédiájának legszomorúbb részlete.

— **Syveton és ellenjelöltje.** Párisból jelentik, hogy *Syveton*, az újonnan megválasztott nacionalista képviselő tegnap este a Rue de Rivoli-n megtámadta ellenjelöltjét *Lesoyr* radikális ügyvédét és ökölcsapást mért az arcára. Az inzultálás azért történt, mert *Lesoyr*nak egy választási falragaszán az ált, hogy *Syveton* angol nót veti feleségül.

— **Haláloszás.** Dr. *Bánki* Ignác orvos, aki 1848/49-ben Damjanich és Klapka alatt mint honvédfőorvos vett részt a szabadságharcban és hosszú évtizedeken át Veszprém-megyében mint orvos önel-áldozó működésével köztisztelést vívott ki magának, ma éjjel Budapesten 81 éves korában, rövid szenvedés után meghalt. Elhunytát három fia, *Bánki* Donát műgyógyász, *Bánki* Gyula Trencsén-megyei volt főispán, *Bánki* Géza budapesti révkapitány és két leánya dr. *Bartha* Grunlán és *Haasz* Zsigmondné, valamint nagyszámú rokonság gyászolja. Az elhunytat folyó hó 25-én *Bánki* Donát tanár lakásáról viszik a Farkasréti-temetőbe örök nyugalomra.

Hírsék Sebestény Istváros vállalkozó f. hó 28-án délután öt órakor tevékeny életének hatvanegyedik évében hosszas szenvedés után Szolnogyházaán meghalt. Az elhunyt a főváros közgazdasági életében számottevő szerepet játszott, már huszonegy éves korában fővárosi bizottsági tag volt, mint vállalkozó utőrője volt a főváros középkezelésének társadalmi téren is e-ököl szerepet töltött be. Egyik megalapítója volt a Terézvárosi Kaszinónak, igazgatósági tagja több intézménynek, tulajdonosa az arany érdemkeresztnek. A megboldogultulán *Grim* Gábor fővárosi számtanáncos és *Kazaesay* Gerő törvényszéki bíró apukáit gyászolják. A temetés ma csütörtökön délután öt órakor lesz a kerepesi-úti temető halottasházából. A halottat ugyane temetőben levő családi sírbaoltban helyezik örök nyugalomra.

Ujhelyi József 10 dírtörkos Tót-Komlós község polgára hatvanéves korában elhunyt. Temetése rendkívül nagy részvétellel ment végbe.

— **Vásárhelyi Pál szobra.** A Magyar Mérnök-és Építész-Egylet tudvalevőleg szobrot emel a Tiszaszabályozás tervezőjének és gróf Széchenyi István méltó munkatársának, *Vásárhelyi Pálnak* Szegeden. *Darányi* Ignác földmívelésügyi miniszter, miután a fonyó évi állami költségvetésben felhatalmazást kért arra, hogy a szobor költségéhez meg elől százzal hozzájáruljon, értesítette a tiszavölgyi társulat központi bizottságát, amely a szoborra 10.000 koronát szavazott meg, hogy mihelyt a költségvetés törvényerőre emelkedik, a szoborhoz való hozzájárulást fejében 10.000 korona összeget fog kiutalványozni.

— **A vasárnapi munkaszünet bajai.** A kereskedelemügyi miniszternek a vasárnapi munkaszünet dolgában kiadott rendelete a kereskedők és iparosok legnagyobb részének nyugalmat biztosított vasárnapra. Persze elsősorban az alkalmazottaknak, akik kötelezve voltak a munkára. Vannak azonban olyan kereskedéssel foglalkozók is, akiket nemcsak hogy érzékenyen megkároztat a miniszter rendelkezése, hanem egyszerűen tönkretesz. Ezek a csemegések, akik ez ideig hat órától kilencig nyitva tarthatták az üzleteiket s bizonyos megszorításokkal ugyan, de kiszolgálhatták a vevőiket. Ezeknek a boltoknak végtelenül fontos is a vasárnap esti áruálás, mert ebben a nagy városban elenyésző kis százalék a publikumnak az a része, amely vacsorát főz vasárnap este vagy pedig vendéglőbe megy. A nagy többség hideg vacsorát eszik otthon. Ez az este ezeknek a boltoknak a hétfői, egész hétre szóló megrendelések kiadásának jó részét fedezi, annál is inkább, mert a köznapok aztán sokkal gyöngében jövedelmeznek. A csemegekereskedőknek tehát az a mindenestre megszívlelendő kívánságuk, hogy ha nyitva tarthatja a boltját a pék, a tejkereskedő, hát nyithassanak ki ők is vasárnap este. — Melléjük sorakoznak ma az érdekeikben szintén sulyosan megbántott fa- és szénkiskereskedők. Ő velük nem tesz kivételt a rendelet, holott a szatócsok, akik szintén árulhatnak fát és szénét, nyitva tarthatják az üzleteiket délelőtt tíz óráig. A konkurencia tehát dolgozhatik, rájuk azonban kemény bírságot rónak ki, ha moceanni merészelnek. Guzsba vannak kötve csakugyan. Ezt tagadni nem lehet. — Ezek a nagyon fontos érdekek, amelyekből egy esomó kis ekziszcencia függ, védelemre szorulnak s bizonyára meg is találják majd azt a rendeletnek egy olyan pótlásában, ami igazságot szolgáltat nekik is az általános igazságszolgáltatás közepette.

— **Verekedés a bíró előtt.** Kinos incidens színhelye ma délben a IV. kerületi járásbíróóság épületében *Gyarmathy* járásbíró szobája. Egy ismert fővárosi iparosnak volt valami sommás pöre, amelyben ellenfélnek dr. *G. J.* volt az ügyvédje. Az ellenfelek hevesen védelmezték igazukat. Az ügyvéd nagyon hosszas beszédet, mire az iparos ezt a megjegyzést tette:

- Ez szószátyárkodás!
- Az ügyvéd erre így felelt:
- Ne szemtelenkedjék!

— **Kuss, volt az iparos válasza,** mire az ügyvéd felkapta a bíró kalamásját és az iparos fejéhez vágta. A tinta végigfolyt az iparos fején. arca és a sulyos ütés a homlokán nagyobb sebet ejtett. Erre szökecskék, botokkal rontottak egymásnak az ellenfelek s ütötték-verték egymást, amíg a bíró csemetésére berohanó szolgák szét nem választották őket. A verekedő pörös-eleket azután egy rendőr a IV-k kerületi kapitányságra kísérte, ahol megindították ellenük a kibácsi eljárást. Az iparos verekedés közben sulyosan, az ügyvéd pedig könnyebben sérült meg.

— **Gondnokság alá helyezett gróf.** A pozsonyi királyi törvényszék gróf *Palfy-Daun* Vilmos pozsonyi lakost tékozlás miatt jogerős végzéssel gondnokság alá helyezte.

— **A vasárnapok a Tátrában.** Az Idegenforgalmi Vállalat minden szombaton társaskirándulást rendez a Tátrába, mely a turisták eme eldoradojából — annak legszobos poniját felkeresve — négy nap alatt fordul meg. E hónap 27-ikén *Péter* és *Pál* alkalmból indul az első kirándulás. A Csorbatóti Tátrafüredre, Lomniczra, Barlangligetre és Szepes-Bélára vezető páratlan szép úttal *kocsin* tessük meg. Kíváncsan érdekes lesz a *tutajkirándulás* a Dunajeczen, Szczawnoja lengyel fürdőbe. A menettíri jegy ára a gyorsvonat II. osztályában 30 korona, a háromnapos külön kirándulással kibővített társasutazás részvételi díja teljes ellátással 50 korona. E kirándulásra az államvasutak menetjegyjáradékjában (Vigadó-tér 1.) illusztrált, részletes leírás díj alulul kapható.

— **Sidoli cikrussában** ma esütőrőkön este nagy díszelőadás lesz megtartva máme Juliette jutalomjátékunk, ki ez alkalommal az ő idomított lókaival utoljára lép fel. Sidoli igazgatónak sikerült nagy áldozatok árán t. hó 27-étől kezdve rövid időre szerződteini *Loping The Loop* kerékpározót, akinek a „balalakerék” végeztet nyaktörő mutatványait a budapestiek még nem látták.

(x) *Stomat* a legjobb száj- és fogápoló szer.

(x) *Erligner* féle akácia aro oróme 2 K. Főrak-tár Budapest, Calvin-téri gyógyszerház.

(x) *D. Fèvre*-szózdávilgápek *Kertész* Tódornál.

FŐVÁROS

A főváros közgyűlése.

Budapest, június 24.

A főváros közgyűlése ma végképp elődöntötte a Kossuth- és Szabadságharc-szobrok helyének kérdését. A tanács javaslatára a Kossuth-szobor helyéül egyhangulag az Országház-teret jelölte meg akként, hogy a szobor az országház főhomlokzata előtt, a főbejáratnál szemben állítassék föl, a Szabadságharc-szobor pedig a Szabadság-terre kerül a már régebben megállapított helyre.

Arad város törvényhatósága átiratot intézett a törvényhatóságokhoz, amelyben aggodalmát fejezi ki a főváros, hogy a főváros egyre késlekedik a Kossuth-szobor fölállításával. A székesfőváros tanácsa azt javasolta a mai közgyűlésnek, adjon a közgyűlés sajnálatának kifejezést, hogy az átiratban az igazsággal nem egyező olyan adatok is vannak, amelyek alkalmasak voltak arra, hogy a többi törvényhatóságokat félrevezessék a főváros eljárásának a megítélés tekintetében. Mindezeknél fogva a tanácsnak az a javaslata, hogy a főváros közgyűlése az alaplapon vádakat a leghatározottabban utasítsa vissza s egyuttal térjen fölülte napirendre.

Sáamegy Vilmos, noha sulyos vádakat lát az átiratban, másefél azt sem tagadhatja, hogy Arad városa hatóságát a legnemesebb céllat: a hazafini érzet vezette. amidőn — bárha erős eszközökkel — a szobor felállítását sürgette. Kéri, hogy az átiratot egyszerűen vegye tudomásul a közgyűlés.

Kasics Péter is az egyszerű tudomásulvételre javasolja.

A közgyűlés nagy többséggel elfogadta a tanácsnak szigoruhangu visszautasító választát.

A napirend egyéb tárgyai közt nagy vitát keltett a tanács előterjesztése a *Ferenc József* koronázó jubileumi alapítványról.

A törvényhatóság tavaly április hó 20-ikán tartott közgyűlésén a király koronázásának huszonötödik évorolúja megörökítésére tudvalevőleg alapítványt tett, melynek évente 14.000 koronára rugó kamataiból a tudományos, szépirodalmi, művészeti szakokra 8000 korona, az ipari és kereskedelmi díjakra pedig 6000 korona fordítandó. A jutalomdíjak kiadására vonatkozó alapító-oklevelet a főváros meg akarta változtatni, főleg abban az irányban, hogy az adományozás joga kizárólag a közgyűlés és kebeléből kiküldendő bizottságot illesse meg. Erre a közoktatásügyi miniszter ez évi április 21-ikén kelt terjedelmes leiratban értesítette a fővárost, hogy a tervezett változtatásokhoz nem járul hozzá és többrendbeli módosításokat kívánt. A leiratnak megfelelőleg a tanács a mai közgyűlésnek egy új alapítólevél-tervezetet terjesztett elő, melynek lényege ez:

Az alapítványi díjakban csak magyar állampolgárok részesíthetők. A közgyűlés a bíráló-bizottságokat esetről-esetre minden pályázat kirása alkalmával a tanács iavaslatára alakítja meg. A bizottság az egyik alpolgármester elnöklete alatt a tanács illető ügyosztályát vezető tanácsnokból és a törvényhatósági bizottság tagjai közül a közgyűlés által kiküldött hat tagból áll. A bíráló-bizottságba a törvényhatósági bizottságnak lehetősége azok a tagjai kiküldendők ki, akik az illető szakra nézve szakértőknek tekinthetők. A díj odaítéléséhez a szavazatok általános többsége szükséges. Amennyiben a bizottságban valamely díjra senki sem nyerné meg a szavazatok általános többségét, azokra, akik viszonylagosan legtöbb szavazatot kaptak, újabb szavazás ejtendő meg. A bizottság elnöke csakis szavazategyenlőség esetében szavaz, amikor is szavazata döntő. A bíráló-bizottság határozathozatal előtt a tudományos szakra; a Magyar Tudományos Akadémiát, a szépirodalmi szakra: a Kisfaludy-Társaságot, a festő és szobrászművészeti szakra: az Országos Magyar Képművészeti Tanácsot, a műépítészeti szakra: a műegyetem tanári karát, a zenészeki szakra: az országos zeneakadémiát, a kereskedelmi és ipari szakra: a budapesti kereskedelmi és iparkamartát, illetőleg a gépészmérnökökre vonatkozólag a budapesti József-műegyetem tanácsát köteles meghallgatni, de amennyiben a véleményadásra jelkért testület négy hét alatt javaslatát nem tenné meg, a bírálóbizottság a jutalomdíjat szakvélemény meghallgatása nélkül is kiadhatja. A bíráló-bizottság határozata végérvényes és a törvényhatósági bizottság közgyűlésének bejelentendő. Ha a bíráló-bizottság határozata az alapító okirat rendelkezéseinek meg nem felelne, a közgyűlésnek jogában áll a bizottság határozatát megsemmisíteni s a bizottságot az alapító-okiratnak megfelelő javaslat tételére utasítani. A közgyűlés idevonatkozó határozata ellen a közoktatási miniszterhez fellebbezésnek van helye. Ha a pályázók között a bíráló-bizottság a díjra érdemest nem talál, a ki nem adott díjra a következő évben újabb külön pályázat hirdetés.

A tárgyhoz *Bailagi* Aladár szóialt föl. Sértő dolognak tartja, hogy a minisztérium ilyen röviden akar elbánni a közgyűlés határozatával, amely érett megfontolás eredménye volt. A minisztérium fogalmaz:

ványa különben stílus dolgában is olyan alantas színvonalon áll, hogy ilyen fogalmazás mellett egy nevedik osztálybeli tanuló is meg kellene buktni. (Ugy van! Ugy van! Derültség.) A leirat durva módon avatkozik bele a fővárosi autonóm jogába. Javaslója Ballagi, tartsák fenn a díjak odaítélésére nézve a régi eljárást, vagyis azt hogy a közgyűlés kebeléből kiküldött bíráló-bizottság teljesen szabadon határozhasson. (Általános helyeslés.) A közgyűlés nagy többséggel elfogadta Ballagi javaslatát.

Béthy Lászlónak megadták a színháznyitásra vonatkozó engedélyt.

Pozsonyvármegye kúriatára vonatkozólag kimondotta a közgyűlés, hogy mivel a nemzetiségi törvényt elavultnak tartja, szintén szükségesnek látja, hogy azt revízió alá vegyék s ezért Pozsonyvármegye főiratát hasonló szellemű főirattal támogattja.

A **kösterület**ek burkolásáról alkotott szabályrendelet tárgyalásának a során **Csillag** Benő a következő módosítást kívánta a 4. §-nál:

„A burkoló összes járuléka beleértve a szegélyezés költségeit is, a telek (törlépmény nélküli számított) értékének tíz százalékát túl nem haladhatja. A telek értékét a középítési bírtáság állapítja meg.”

A tanács tervezete ennél sokkal súlyosabb megterhelést kíván.

Halmos János polgármester kéri a közgyűlést, hogy ne foglalja el Csillag módosítását, amely a főváros pénztárának nagy megkönnyítését jelenti.

A közgyűlés többsége elfogadta Csillag indítványát s a budai bizottsági tagok nagy lekesedése közben elfogadta azt a módosítást is, amelyet a burkoló-járuléka tételeinek egységes megállapítására vonatkozó szakasznál **Benek** Sándor ajánlott. A többi szakaszokat a tanács javaslata szerint fogadták el.

Hoffmann Sándor adó-főpénztáros, aki a Kecskeméthy-tele nagy lopás egyik áldozata, amennyiben őt — a felelősség elvénél fogva — a főváros fegyelmi választmányja 200 korona pénzbírságra és a vagyoni felelősség viselésére ítélte, most kérvényt adott be, hogy őt ez alól mentse föl a közgyűlés. A közgyűlés a tanács javaslata Hoffmann a vagyoni felelősség terhe alól fölmentette.

A napirend előtt **Halmos** polgármester megnyugtató választ adott a Telek-téri piacra vonatkozólag; megszavazott a közgyűlés 10,000 koronát arra, hogy a főváros vegyen részt a drezdai közigazgatási kiállításon és **Fenyvessy** Adolf sájnálalt fejezte ki a Baracs Marcel ellen minap hasznát sértő szavakért.

SZÍNHÁZ, ZENE

Népszínház. (Bemutató előadás.) Hat nappal kapuzás előtt premier: igazi utolsó színházi mobilizáció! Nemcsak ritkaságszámba megy, de nincs is rá példa a budapesti premierok krónikájában; — a színházak premier-bérlői ilyenkor már vigan lubkolnak a Balatonban, vagy az Adriában és odaajándékozzák a leghátborzongatóbb boulevard-dramát is. Jules Dornay és a rémregények atyámestere, Xavier Montepin rémdramája *A kintornás leány* nem olyan körmönfő, mint a *Deroucelle* izgalmas boulevard-darabjai, de az ő recipéje szerint van megselekedve. Van benne rablás, gyilkosság, törvénytelen gyerek, vak asszony, hipnózis s végül dupla öngyilkosság, amely által a bűnösök meglakolnak. A darab jó hosszú, (nyolc képből áll,) ami egy okkal több arra, hogy röviden végezzünk vele. Jászoltak benne: *Solyosi, Nyárai, Szabó, Fázmán, Szerdahelyi, Kiss, Kovács, Ujvári, Delli, Siposné, Kápolnai Irén, Rózsa, Szirmai, Dóry Margit, Balázs Olga, Szentmiklóssy Irén, Parányi és Kenedich.* Szóval a Népszínház egész drámai ensemblesje. A szereplőket nemcsak a sablonzerű mondásképp, hanem tényleg nagyon sokszor hivaták, mert — nyolc képből áll s minden kép után ki kellett vonniuk a függöny elébe. (M-s.)

Bob herceg és Mici hercegnő. A Városligeti Szinkör megkapta műsora erősségét, most már jöhet a nyári nap perzselő heve. Az aréna fölveszi a versenyt a kánikulával, mulatságot és mókát kínál a pesti embernek. Így van ez esztendő óta. De az idén mégis nagy változás történt. A Feld Mátyás-première, amely ma este zajlott le, másfajta, mint az előző; a darab — ezúttal *Bob herceg és Mici hercegnő* néven — most is vidám, de nem oly szertelen, mint a szinkör házi szerzőjének előbbi alkotásai. Olyan, hogy majdasaknem dramaturgiai mértékkel becsüli meg az ember, mert ezt a mértéket is kiállja. Feld Mátyás énekes bohózatot írt az elmúlt szezon két darabja nyomán, az ujdonságban helyet juttatott a közelmúlt minden aktualitásának, ötletesen parodizálva a komoly és kevésbé komoly szenzációkat. A karikatúrák ügyes egyvelegét azonban úgy állította össze, hogy jól mulathat a bohóságban akár az is, aki egyébként rajongva rajong az arisztoteleszi hármasságért. Takarékosabb az ötletekben, fukarabb a trükkökben s gazdálkodóbb a mókákban ma már Feld Mátyás, úgy látszik erősen trenirozza darabiról kedvét az állandó s kőből épült városligeti színház számára. Persze csupa kacagás volt a mai est. A téli darabok alkotóját személyiségei őrübbnél őrübb helyzetekben jelentkeztek, oda a tekin-

télyük s a méltóságuk, valamennyien beveztek a komikum terére. Úgyes és kedves mese keretében érnek pedig a mulattalás pontjára, biztos tehát a reperitórion való maradásuk. A nyár a ligeti arénában kétségkívül az órák, nincs konkurrens, aki velük versenyezhetnék. A fogadtatásuk mesésen lelkes volt. A téli ház nyílt színen és felvonások végén jökdévlv tápsolt s a szerzőt számtalanszor a lámpák elé hívta. Az előadás, a kiállítás, a muzsika ugyancsak a sikert szolgálja. *Gyöngyi* Izsó Brezsina Vencelje csupa kedves ötlet, volt is óriási hatása; a közönség alig tudott betelni kedvelt komikusának játékaival, a kupléit sorra megismételték. A nyári Bobot *Feld* Olga ügyesen és szimpatikusan játszotta, teljesen elhomályosítva Mici hercegnő személyes-síjének kárba vesztett igyekvést. *Gömöri* roppant eredeti és mulatságos nevelő, *Szentes* józsi a néger tejelemden tisztizgében. A többi szereplő közül *Ráthonyi*, *Pintér* és *Sellő* járulnak játékaikkal a sikerhez. A zenét *Barna* Izsó rutinnal állította össze, *Donáth* karmester dirigálása különösen a muzsika parodisztikus részeiben hat. Szóval a siker teljes s nem íél már a szinkör boldog direktora *Falbnak* nyárára kijelölt kritikusi napjától se. A zivatar ócska fogásaival dadalmasan birkózik az arénában *Feld* Mátyás bohósága.

Buda! Nyári Színház. Téli ház előtt folytatta ma este *Blaha* Lujza asszony vendégjátékát a Krisztinavárosi Szinkörben. A *tól leány* Hankáját játszotta utólréhetetlen kedvességgel. Az illusztris művésznő ma is lelkesen ünnepelte a közönség. Holnap az *Üdvözlés* kerül színe az arénában s pénteken a *Kurucfurfangban* lép föl harmadszor *Blaha* Lujza asszony.

Vigszínház. A *teknősbéka* reprize holnap, csütörtökön, lesz a Vigszínházban. *Ganditot* bohózatát amely a Vigszínház régebbi műsorának egyik legvonzóbb darabja volt, négy év óta nem adták. A leírásait iránt, mint a színház reprizei iránt általában, élénk érdeklődés mutatkozik. A főszerepeket játszóak: *Haraszthy* Hermin, *Nikó* Lina, *Hegedűs* Gyula, *Góth* Sándor, *Balassa* Jenő, *Tapolezai* Dezső.

Országos Színész-Egyesület felvételi vizsgálatai. Az Országos Színész-Egyesületben két napra erős munka után ma érték véget a színészfelvételi vizsgálatok. Amilyen szigorúan megrosta a bizottság a felvételre jelentkezőket, annyira örömdetes volt az a jelenség, hogy már évek óta nem került olyan jeles színész-anagy az Országos Színész-Egyesület felvételi bizottsága elébe, mint az idén. Ennek magyarázatát nagyrészt abban rejlik, hogy a színészközlő végzett növendékei mind most jelentkeztek vizsgálatra másrészt az a megszigorított rendszabály, hogy a bizottság csak meghatározott számú gyakorlati engedélyt ad, a hivatalnokai visszariasztotta attól, hogy szerencsét próbáljanak a bizottság előtt. Tény az, hogy a mindkét nembeli intelligens fiatalok nagyobb számban került a felvételi bizottság elébe, mint az előző években. Az idei vizsgálatok révén sok olyan tehetség jut a színpadi deszkákra, melynek ott szép jövője van s amely idővel a magyar színművészetnek gyarapodását fogja jelenteni. A meglepően szép és figyelemreméltó tehetségek oly nagy számban jelentkeztek, hogy a tanács, tekintettel a közgyűlés által megszabott numerus claususra, több kategóriát állított fel. Mindenekelőtt betöltötte a férfiak és a nők számára meghatározott tíz-tíz helyet azok kívül pedig elhatározta, hogy egyeseknek a legközelebbi közgyűlésig működési engedélyt ad s többeket, számszerűen tizenötöt, pártólólág terjeszt a közgyűlés elébe azaz, hogy a gyakorlati engedély részükre megadassék. A vizsgálatok eredménye különben a következők:

A kétvíz gyakorlatra boosátott tíz női és tíz férfiuövendék a következők:

Nők: *Csatari* Janka, *Erkel* (Eleni) Klári, *Hidy* Irén, *Medgyaszay* Vilma, *Ochenjuss* Anna, *Sima* Antónia, *Szabó* Erzi, *Tessori* Julia, *Westfried* Janka, *Zalai* (Zettel) Margit.

Férfiak: *Fekete* Mihály, *Rózsa* Sándor, *Székelly* Gyula, *Jankó* János, *Káldor* Dezső, *Rába* István, *Tubori* (Tóber) Imre, *Varjas* Antal, *Kiss* Lajos, *Vári* Jenő.

Mint kardalok és karsalok működési engedélyt kaptak: *Kozma* Margit, *Szilágyi* Róza, *Dorner* Jenő, *Lederer* József, *Jukovich* Sándor, *Földváry* Sándor, *Tubai* Mihály (sugó).

Pártólólág terjesztetnek a közgyűlés elébe a gyakorlati engedély megadásáért:

Nők: *Bója* Margit, *Robicsék* Róza, *Szell* Erzi, *Szilágyi* Erzsébet, *Grünwald* Jolán, *Véghegyi* Angola, *Vörös* Erzsébet, *Villi* Erzsébet, *Komáromi* Margit.

Férfiak: *Szentirmay* Béla, *Borsodi* Ferenc, *Erdélyi* Emil, *Károlyi* Károly, *Katona* Izsó, *Vései* Emil.

Nyugdíjigény nélkül, tanácsai határozattal felvették: *Eoka* Mari, *Kozák* Ilona, *Lobisch* Ilona, *Sajó* Izsó, *Torma* Zsigmond.

Vizsgálati hangverseny. A III. kerületi zeneközlő tegnap tartotta évszázadi hangversenyt az óbudai *Korona-Vigadóban* Kiváló haladást mutatnak *Csillag* Berta és *Bádnányi* Lili cimbalom, *Neubauer* Samu gordonkán, *Skrina* Anna és *Szécsi* Ilona zongorán, *Horváth*

Károly hegedűn. A nagy számú közönség a növendékek meglepő haladásáért zajos tapokkal jutalmazta *Erdélyi* Dezső cimbalom-művészt, az intézet buzgó igazgatóját.

Hírek a Magyar Színházról. Holnapután, pénteken éri meg *A dróttost* hatvanadik előadását. A népszerű operett, amely vonzóerejéből és nagy hatásából mísem vesztett. Kapuzásig minden este színe kerül, mindenkor *Sziklaival*, *Ráthonyival*, *Borossal*, *Rubossal*, *Szentgyörgyi* Lenkével és *Kovai* Bertával a főszerepekben. *A dróttost* így kedven van e szezonban utolsó és pedig hatvanegyszer műsoron. — Vasárnap délután 3 órakor lesz a munkásszemélyzet jutalomjátéka, amely iránt máris nagy érdeklődés mutatkozik. Ez alkalommal *A postásfiú és hűga* kerül színe, amelynek hangversenyjelentésében *A népszínház* művészei: *Hegyi* Aranka, *Szirmai* Imre és *Kovács* Miklós köze. A mérsékelt helyárak mellett rendezendő előadásra jegy váltható a *Magyar Színház* pénztáránál és a *Bárd-éeg* zeneműkereskedésében. — *Szombaton*, 27-én délután 3 órakor karöltvélet lesz a *Magyar Színház* színpadán, amelyre jóhangú és szép színpadi megjelenésű énekesek és énekesnők még jelentkezhetnek a színház titkári hivatalában.

A városligeti állandó színház. A városligeti állandó színház építésének most már mi sem áll utáiban. *Feld* Zsigmond, a Városligeti Szinkör érdemes igazgatója tudvalevőleg arra vállalkozott, hogy az arénát átalskítja és állandóan tart előadást, ha a főváros negyven évre átengedi neki a területet és öt éven át évi 12.000 korona szubvenziót ad. A közgyűlés a kérelmet teljesítette, ami ellen a tisztí főügyes felebebezt, a belügyminiszter azonban ma a közgyűlés határozatát jóváhagyta. A legelsőbb ólrum e végzésre színészkörökben érhető örömet kelt, mert most a városligeti állandó színház révén sok színésznek jut tere a fővárosi közönség előtt való értékesülésre. Megelégedéssel ogadja a külteki polgárság is a döntést, mert az új színház jó téli szórakozást fog nyújtani azoknak, akik a városi színházaktól távol laknak s akik nagyon megkedvelték *Feld* Zsigmond igazgató művészi vállalkozását. A legjobb auspiciummakkal fog hozzá a városligeti szinkör magyar törekvésekben mindig előjáró igazgatója az új színház építéséhez, vele van a fővárosi közönségének szimpátiája s a színészek oadaói támogatása. Az állandó színház megnyitását a jövő évre tervezik.

Kisfaludy Színház. Két tehetséges színész nő mutatkozott ma be a cigányban. Az egyik *Hagy* Rózsi, *Altonyi* Hajnalka a másik. A szépségű közönség lelkesen tapsolt mindkét vendégnek. Zsig cigányt *Hagy* Lajos játsotta igen ügyesen.

Az óbudai Kisfaludy Színházban holnap *Rákosi* Szidi, *Ligeti* Juliska és *Lendvains*, a Nemzeti Színház tagjai fognak vendégszerelni *Csiky* Gergely *Nagymamája*ban. Az előadás iránt az óbudai közönség körében nagy az érdeklődés.

Az Erzsébetvárosi Zeneközlő tegnap tartott harmadik vizsgálati hangversenyt a zongora- és cimbalomtanárok növendékei mutatják be szépségű műértő közönség előtt haladásukat. A növendékek szabatos és pontos játékaikkal ismét bizonyították az iskola kitünő rendszerét és vezetését. A közreműködők töbök közt *Beethoven*, *Mendelssohn*, *Chopin*, *Abrányi*, *Volkmann* és *Hubay* kiváló műveivel mégerdemelt elismerést arattak. Felemeltést érdemelnek: *Kőszegi* Oga, *Fencenyki* Elza, *Bednarik* Mariska, *Szabó* Gizela *Magyar* Julia, *Maerle* Zoltán, *Szirmay* Juliska és *Szabó* Ilma.

SPORT

Alagi lövészenyek. A nagy alagi meeting, fénypontja az ulvasok versenyének, holnap kezdődik. Főlemelt díjak, tulnyomóan sikversenyek jó versenyanyag biztosítják a meeting sikerét. Holnap a 4000 koronás *Park-handicap* a íótutam. *Jász*, *Rozmaring* II., *Battenberg*, *Kontyos* és *Gazette* jobb a benevezettek közül. Jelölteink:

- I. *Vildgós*—*Mirage*.
- II. *Tétova*—*My lady*.
- III. *Rozmaring* II.—*Kontyos*.
- IV. *Parányi*—*Derce*.
- V. *Bohème*—*Quitt*.
- VI. *Fuss*—*Vieltebchen*.

Nyilttér.

Dr. SZEGŐ KÁLMÁN

szanatóriuma és vizgyógyítóintézete

felüldt és gyermekek számára **Abbazián**, közvetlen a tengerparton, saját szabadfürdővel. Csáladoknak, a tanulóknak és gyermekeknek leginkábbesbb nyári üdülőhelye. Gyerekeknek 6 éven felül kísért nélkül is felvételnek.

Budapesti mechanikai

ZANDER-gyógyintézet

Múzeum-körút 2. — Gyógy-gymnasztika, orvosi massage. Forrázólag, szénas- és fenyfűrdők. Néhány lavat: Elgőrbülések, izületi és ideghátalmak, neurasthenia, álmátianság, gyomor-, bélbajok, szivbetegségek, elhízás stb. ében. Bővebb felvilágosítást nyújt a prospektus.

Ügyes, művelt kereskedő átvetelre keres frissülte kereskedő vállalatot, vagy teknikai üzletet. Esztendő mintája, boldogpne. Tőke 40.000 K. Ajanlatok: „Jövő 40.000” jellege alatt, *Goldberger* A. V. hirdetés íródája Budapest, IV., Váci-utca 20. Intézkendő.

VÉRGYÓGYÍTÁS HEMOPATIA.

Ezen új, eredeti gyógymód rendkívül jó sikerrel lesz alkalmazva **köszvény, asztma, szív-, vese-, gyomor-, bél- és hólyagbántalmak, súlyos ideg-, vér- és borbájakban Biztos védelem szélhűtés és elmezavar ellen.** 15 év óta ki lett próbálva és most évente száz meg száz teljes gyógyulással számol be.

E gyógymód megalapítójának és egyedüli képviselőjének, **Dr. Kovács J.** egyetemi tanárának (Hemopatia) rendelésének intézője van:

Budapest, V., Váci-körút 18. szám a.
Rendelés naponta 9-1-ig és 3-6-ig.

Díjazott levélre válaszol. — Betegnek infózetion kívül is kezel. Nehéz betegeknek legbiztosabb gyógymód.

Rosszfizető adóssai névsorát

sziveskednek velünk közölni a mi minden díjazás nélkül kikötöttük az adós hollétét, eltiltók vagyonát,

behajtjuk követelését és ön országban **ténylegesen behajtott összeg számláját fizeti. Egy hírséket meg fog gyűjteni minden komoly kereskedőt és iparost, hogy vállaltunk pártlan és igazán bírósági.**

Előlegét nyújtunk esetleg az érték kétharmadát. Prospektus ingyen küld a „**Prokurátor**” első magyar inassó-vállalat, törvényeskedő bejegyzett cég Budapest, Vörösmarty-utca 55. Üsszekötéseink kiterjednek az egész országra.

Az „Adria” magyar királyi tengerhajózási részvénytársaság igazgatósága a maga, valamint a társaság felügyelőbizottsága, tisztikara és tengerész-személyzete nevében mély fájdalommal jelenti, hogy

Lovag

Lederer Sándor

ur

az „Adria” magyar királyi tengerhajózási részvénytársaság elnöke, a III. oszt. vas-koronarend lovagja stb. stb.

folyó évi június hó 22-én d. e. 11 órakor Ausseeben elhunyt.

A boldogult hült hamvai folyó hó 25-én d. u. 3¹/₂ órakor Budapesten, a szabadság-téri Adria-palotából a Kerepesi-úti temetőbe kísértetnek.

Mélységes a gyász, mely bennünket eltölt és nagy a csapás, mely társaságunkat sújtja. Az elhunyt kiváló férfiú nemes lelkének egész szeretetével, csüggedést nem ismerő munkacerejének teljes odaadásával vezette és fejlesztette társulatunkat, mely soha el nem muló kegyelettel fogja őrizni munkás életének tiszteletét érdemlő emlékezetét.

Budapest, 1903, június 22.

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TÖRVÉNYSZÉK

§§ **A vallás nem törvényes köllék.** Puskássy Béla belügyminiszteri hivatalnokságot pár évvel ezelőtt azzal vádolták, hogy a belügyminisztérium utlevél osztályában liberálisán kezelte az utleveleket. E bünéért úgy a törvényszék, mint a tábla elítélte az enyhítő körülmények figyelembevételével 50 korona pénzbüntetésre közzokirathamisítás vétségéért. A két marasztaló ítélet ellen Puskássy semmisségi panaszt jelentett be a Kuriahoz, amely ma megsemmisítve az alsóbiróságok marasztaló ítéletét Puskássyt felmentette a vád terhe alól azzal az indoklással, hogy Puskássy azon eljárása, hogy az Oroszországba kivándorolni készülő zsidók utlevelének vallásrovatában nem tüntette ki az illetők vallását, vagy ha ki is tüntette, helytelenül tüntette ki, — nem képez büntetendő cselekményt, mert utleveleket a vallás kúrása nem képez törvényes köllékét.

§§ **Letartóztatott nagykereskedő Kohn Jakab** néhány évvel ezelőtt Bécsben partiarra-üzletet nyitott. Az üzlethez a pénzát akképpen szervezte, hogy rábeszélte Blau Johannát, egy a térféltől különváltan élő asszonyt, hogy legyen vele társ. Blau Johanna 16 000 koronát bocsátott Kohn rendelkezésére, aki ezzel az összeggel nagy lendülettel adott az üzletnek. Annál nagyobb meglepetést keltett, hogy Kohn Jakab

egy szép napon eladta az üzletet sógorának Weisz Józsefnek, s maga ellen pedig csodót is kért. Hogy pedig ezért a turpisságról járó büntetőjogi kellemtelenségeket elkerülje, hazajött Magyarorszába, mivel tudta jól, hogy a bécsi büntető-bíróság, csatlár bukásról léven szó, ellene itt az eljárást folytattani nem tudja. — A bécsi Landesgericht, mikor megtudta, hogy Kohn megszökött, kiadta ellene a körözőlevelet, de később mégis kiűrkészte, hogy a megszökött kereskedő itt tartózkodik Budapesten. Erre aztán a további megtörő intézkedések megféléte végett a Landesgericht átküldte Kohn büntügyi iratit a budapesti büntető törvényszékhez, amely aztán csalárd bukás vétségéért vád alá is helyezte. A megkárostitott Blau Johanna, akinek Kohn 16.000 korona készpénzt kezelele, más él évig misem ballott volt üzletársáról. E hó elején azonban megtudta, hogy Kohn itt tartózkodik Budapesten. Lejött Bécsből, hogy ellene panaszt emeljen. Junius 9-én felkereste az ügyészséget s értesítette, hogy a büntető-törvényszék épp aznap tárgyalja Kohn csalárd bukási bűnyégét. Az asszony erre gyorsan a rendőrséghöz futott, hogy panasz téve, megakadályozza Kohn megszökését. De mire a rendőrség intézkedett, akkor már Kohn eltávozott a törvényszéki épületből, mert a főtárgyalás a bíróság elnapolta. De azért nem kerülte el Kohn Jakab megérdemelt sorsát, mert dr. Bartha vizsgálóbíró Blau Johanna feljelentésére letartóztatta s ellene most Blau Johanna vallomása alapján a pótvizsgálatot is elrendelte abban az irányban, hogy Kohn nem 16.000 koronát, hanem mintegy 40 000 koronát kezelele a közös üzletből a hitelezők s Blau Johanna megkároztatásával.

§§ **A magyar kincsek Bécsben.** Holnap csütörtökön tárgyalja a budapesti esküdtbíróóság a harmadik királysértési pört egy héten belül. Ennek a pörnek vádlottja Thury Zoltán, a jeles novellista, akinek az *Új század* című lap 1902. december 3-án megjelenté számában közzétett *A magyar kincsek Bécsben* című cikkét inkriminálta a királyi ügyészség. A tárgyaláson Zsitvay Leo fog elnökölni. A vádat dr. Gegus Gusztáv főügyési helyettes képviseli. Thury Zoltánt pedig dr. Pollacsek Sándor ügyvéd fogja védeni.

§§ **A sajtó parazitái.** Három éve *Fényes* László, a *Reggeli Újság* akkori szerkesztője *Revolverek* cím alatt kemény cikket írt lapjában, melyben ostorozta a zug- és revolver-zsurnaliszták üzemét. Okot a támadásra az szolgálta, hogy ugyanakkor J. Virág Béla, akit most közröncek kaucaizkaszásait, cikket írt *Osinger* János az *Express* című zugkönyvatos tulajdonosának lapjába, a *Politikai Lapokba* és e cikkben nekiment a *Telefon Hirmondónak*, mivel az az *Expressre* előfizetni nem akart. J. Virág Béla sértve érezte magát, mert *Fényes* revolverzsurnalisztának nevezte őt s pert indított sajtó útján elkövetelt rágalmazás miatt *Fényes* ellen. *Fényes* kijelentette, hogy cikkét közérdekből írta s a tárgyalás folyamán sikerült is a mellett a valódságot bizonyítani, bemutatván Virág egyenlően zsaroló ténykedését. A törvényszék ennek folytán *felmentette Fényes* Lászlót a vád és következményei alól, amely ítélethez a királyi ítéltábla s ma a királyi Kuria is csatlakozott.

Haragszik a király...

— Királysértési per. —

Budapest, június 24.

A budapesti büntető-törvényszék esküdtbíróósága ma megint királysértési pert tárgyal. A vádlott dr. *Kadosa* Marcell, a fiatal újságírógárda nagytehetségű tagja volt, aki *Haragszik a király*... című radikális cikket írt tavaly decemberben az *Új Századba*. A királysértés vétségével vádolt bírapirot a bíróság fölmentette s az ítéletben az ügyész is megnyugodott. Az inkriminált közlemény néhány részlete így hangzik:

Psztl! Ne lármázzatok, legyetek csendesen, nem látjátok: a király haragszik. Halgasson el a hősienor a nagy, kir. Operabáznál és némuljon el a hegedű az öreg Rác Pali 36-ik fának kezében! Hát van kedvetek mulatni és éjszakákon által keressm a kis Kohn, amikor a király haragszik? Igen, a mi királyunk haragszik reánk! És mi, az ő hű gyermekei: itt állunk — nebiak! — uralkodói szeretet nélkül, mint egy mopszli, akinek az illetlensége miatt ki kellett mennie a szobából. Bolond mopszli! A hejlett, hogy örülne és csatlakoznék a szabadon esatangeló kutyákhoz, akkóbi valódságos tarkasokat nevelta szabadág hát odatelepszik az ajtó elé és alázatosan nyöszörög. Kaparja az ajtót és nyája a küszöböt, míg végre megcsik a szive a haragos urnak és bebocsátia.

Panaszkodunk, hogy a király haragszik miránk, holottan mi oly hű gyermekei vagyunk, miséant azt a biblíában sem lehetne hübnök nevezni. Engeszteljük a haragó királyt mindentelje bizelgő szavakkal, még a böles vezérok hangján is magyarázgatjuk, hogy rosszul teszi a király, ha velünk haragban van, mert ime, mi vagyunk a trón támasza, talpköve, a többi támaszok és talpkövek ki fognak ugrálni a trón alul, de mi soha. A mi mellünkön lát lehet várni, a mi hátunkon követ lehet törni minket lépázi útni, verni, rugni, pofozni lehet: mi el nem tántorodunk.

Mi oly hűséges alattvalók vagyunk, mint az eb, ne haragudj miránk, jó öreg királyunk. De a jó, öreg királyunk — azt zokogják — haragszik. Mi lesz velünk, ha a király nem jön Budavárába? Rettenetes elgondolni, hogy a Múcsarnokot nem fogja meglátogatni a király és nem fog sikerült kritikát mondani a festményekre. Iszonyu, hogy nem látogat el az Operába, minél fogva egyetlenyszer sem rekesztik

el a kocsiközlekedést az Andrássy-uton. Borzasztó, hogy nem lesznek udvari bálók és mi nem állhatjuk végig az utat, hogy igaz gyönyörűséggel szemléljük a Budára robogó notabiltások fényes díszmagyarjait. Senkit sem fog megcsóllításával kibüntetni ő feleisé és az örök titokzatoság homályában fog maradni, hogy milyen volt a termés? Sohová sem fog egyrészt fejedelmi pontossággal, másrészt Paar és Unpar akarom mondani Paar és Unfrás jobban mondva Paar és Bolfras urakkal megékeznii és ruganyos léptekkel felsietni a léposókn. A fejedelmi kegy sugárai nem fognak rendjeit varázsolni annyit bánaos hontikebe re; sivar kutya demokrataságban fogjuk végigkaporogni az élelet.

A királysértési pert *Zsitvay* Leo elnöklete alatt tárgyalta ma a budapesti büntető-törvényszék esküdtbíróósága. A bíróság tagjai voltak: *Benke* Ferenc és dr. *Kramasza* Imre bírák. A vádat dr. *Gegus* Gusztáv főügyési helyettes képviselte, vádlottat *Édtövs* Károly védte. — Az esküdtek kisorsolását alaki hiba miatt kétszer kellett megejteni. — Első ízben ugyanis két esküdt neve kimaradt az urnából. — Az esküdtszék tagjai lettek: *Halász* Miklós kereskedő, dr. *Esztegar* László muzemni asszisztens, *Handelsmann* Arnold ívegkereskedő, dr. *Schneider* Béla ügyvéd, *Gompercz* Károly kereskedő, *Bengyel* Zsigmond kávé, *Guch* Károly háztulajdonos, *Mértyey* Gyula festék-kereskedő, *Szabó* Gyula mérnök, *Schmidt* György vendéglős, dr. *Vadászy* Bertalan ügyvéd, *Frank* Albert háztulajdonos rendes, *Baumhorn* Lipót műépítész és *Balázs* Ferenc Ganz-gyári mérnök póttagok.

A vádirat felolvasása után a vádlott kiballgatása következett.

- Megértette a vádat, bünsöknek érzi-e magát? — kérdezte az elnök.
- Nem.
- Mire alapítja védelmét a váddal szemben?
- Arra, hogy ez a cikk nem a királyra vonatkozik. A cikk keletkezésének története különben az, hogy abban az időben válság volt. Részleges kormányválság is volt s ekkorra esett a kolozsvári szoborleplezés is, amelyről akkor sok szó esett, mivel el volt terjedve a hír, hogy a király haragszik, azért nem megy el a szoborleplezésre. Több lap megalázkodó hangon engeszteltette a királyt. Ez a megalázkodás nagyon elháborított mint ellenzéki publicistát, mert, nezetem szerint, az ilyen megalázkodás politikailag oktalán s alkotmányjogilag veszedelmes, mivel könnyen belevizsi a közudatba az a lefogást, mintha a mi boldogságunk nem alkotmányunk épségétől, hanem a király kegyétől volna függővé téve.
- Ön elválllja a cikkért a szerzősége?
- Igen.

Dr. *Kramasza* bírő felolvasa ezután egész terjedelmében az inkriminált cikket. A bizonyítási eljárás befejezte után dr. *Gegus* főügyési helyettes terjesztette elő a bünsözhöz kérdésre vonatkozólag feltevet, az esküdthez intézendő egyetlen kérdést: büns-e a vádlott abban, hogy a vádiratban megjelölt szavakkal cikkében a király személyét megsértette?

Miután a védelem sem tett kifogást a kérdés szövegeze ellen, azt a bíróság változtatás nélkül el is fogadta.

A perbeszédék sorát dr. *Gegus* Gusztáv főügyési helyettes védbeszédele nyitotta meg. Aki — ugymond — a király személyét éles ödséssel nevéstégtárgyává akarja tenni, joggal cítolom ide önök elé, s esküdt urak, királysértés miatt. Mert nemcsak sérő t esküdt urak, királysértést elkövetni, hanem azáltal is, hogy látszólag tiszteletteljes és komoly szavaim egy váratlan fordulattal oly érelmet köleszőz, mely előégségs arra, hogy azt, skire vonatkozik, köznevetésg tárgyává tegye. Mintha csak erre az esetre vonatkozatva alkotta volna ezt a meghatározást a törvény. A vádlott a guny maró fogyerével pellenzgerre akarja állítani s köznevetésg tárgyává akarja tenni cikkében a király lenkött személyét. Ezért kérem, mondják ki bünsöknek a királysértésre jeltett kérdésben.

Édtövs Károly azzal kezdte a védbeszédét, hogy kijelentette, miszerint abban, amit a közzvaló főügyészhelyettes a király lenkött személyéről mondott, egyetért vele a vádlott is. Elismerté azt, amit a főügyészhelyettes állított, hogy ebben a cikkben a guny és szatira elég. Igaz, de egyben téved a közzvaló, hogy ez a guny, ez a szatira a király személyére vonatkoznék. Kijelentette, hogy nem akarja az esküdt urakat megsérténi azzal, hogy részletezze a cikknek sérő tartalmát. Pedig jól tette volna, ha meg tudta volna ezt magyarázni. A cikk nem a király személyét sérti, hanem azt a szolgáló módra való megalázkodást ostorozza, amely azt hiszi, hogy minden munka, minden fáradság, a családi élet minden szilárdsága hiabavaló, ha be nem ragyogja a királyi kegy, a királyi hatalom fénye, sugara. — Azt mondja a cikkíró, a király haragszik. A király nálunk fogalom, amely alatt alkotmányunk legfőbb örét, magát a végrehajtó hatalmat értjük, tanácsosaival egyetemben. — A király nem haragudhat, mert a király nálunk fogalom, alkotmányjogi fogalom. — A király fölőtte áll a kis ember indulatokon. Ő nem haragudhatik a nemzetre, viszont a nemzet nem haragudhatik királyára. Azt is elismerem, vannak a cikkben kétségtelenül erős kifejezések, de ezek korántsem a király személyére, hanem a mi közönségünk azon beteges képzeldésére vonatkoznak, hogy nálunk minden munka haszontalan, minden polgárérdem hiabavaló, ha arra rá nem vetődik a királyi kegy egy sugara. Ezeket az erős szavakat egy fiatal, tapasztaltan doktor juris publicista használta, elismere, megdondólatlanul de nem a király személyére vonatkozatva. Miután részletezte az inkriminált cikk erősebb kifejezéseit, amelyekről kimutatta, hogy azok nem sértik a királyt, — ielmentő verdiktet kért.

A válasz és viszonzás után dr. Kadosa Marcell szólt fel még a sajtó védelmére s ezután az esküdték verdiközöletre vonultak vissza.

Rövid tanácskozás után dr. Schneider Béla, az esküdték főnöke, kihirdette az esküdték verdiktjét, amely szerint a vádlott a királysértésben nem vétkes. A bíróság ennek alapján *jómentő ítéletet hozott*, amelyben az ügyész is megnyugodott.

Legujabb.

Az új király esküje.

Belgrád, június 24.

Az eskü, amelyet a király holnap fog letenni, szó szerint a következő:

En, Karagyorgyevics Péter, amidőn a szerb királyság trónját elfoglalom és a királyi hatalmat átveszem, esküszöm a mindenható Istenre és mindenre, ami nekem legszentebb és legdrágább a világon, hogy Szerbia függetlenségét és az államterület egységét oltalmazni, hogy az ország alkotmányát sértetlenül fenntartani, hogy az alkotmány és a törvények szerint uralkodni és hogy minden cselekedetemenél a nép javát szem előtt tartani fogom. Midőn ezt az esküt ünnepelesen leteszem Isten és a nép előtt, tanúságul hívom fel az Uristent, kinek ítélőszéke előtt majdan felelnem kell. Isten engem úgy segítjen. Amen!

TÁVIRATOK

A cár és a zsidók.

Berlin, június 24. A *Berliner Tageblatt*nak jelenté pétérvári tudósítója:

Krusevannak, az antisemita szerkesztőnek lehetővé tették előkelő pártfogói, hogy igazot röpíratát átnyujtsa a cárnak, aki azt köszönettel fogadta.

Ennek a ténynek messzeható a fontossága, tekintve, hogy a cárt tanácsosai is ilyen irányban befolyásolják. Köztudomású például, hogy *Plehev* miniszter nemrég egy magasállású, keresztény vallású embernek, akiről tudta, hogy zsidó körökkel összeköttetésben van, azt mondta:

— Ha a zsidók nem tesznek róla, hogy hitorsosai tartózkodjanak a forradalmi mozgalmaktól, akkor találak rá módot, hogy a zsidókat az Oroszországból való kivándorlásra kényszerítem. Ami sikerült Ignatyevnek, azt én is meg tudom csinálni. Jó lesz, ha a zsidók ezt jól megjegyzik maguknak.

REGÉNY

Motta mester

— REGÉNY —

Irta: GIOVANNI VERGA

(56)

Mendola berohant a szobába és nevetve beszélt, micsoda jelenete volt Ferdinánddal, aki nem akar kibékülni a sógorával. Rubiera báróné megtörülte száját az édességtől még ragadós zsebkendőjével, mialatt a rokonok elbucsztak. Távozáskor mindenkinek volt egy hálás szava a vendégszeretetről, Sganzi asszony elég hangosan oda-szólt Rubiera bárónénak, hogy jól tette, hogy szintén eljött, legalább el fognak hallgatni a gonosz nyelvek. A báróné olyan tekintettel válaszolt, amelyet Agrippine röptében felkapott.

— Sokat használtam vele magamnak! Kigyók ezek! Többet nem mondok. Kigyót melengtem keblemen... Majd meglátjátok...

Amikor Motta mester magára maradt a feleségével, egy hajtásra kiivott egy nagy pohár friss vizet és nem szól semmit Bianca dult ábrázattal, rémes szemekkel követte férjének minden mozdulatát, mialatt a gyermeket melléhez szorította.

— Nem innál? — kérde Motta. — Te is megszomjazhattál.

Bianca bólintott. De a pohár annyira reszketett a kezében, hogy az egész vizet magára öntötte.

— Se baj, se baj, — mondá a férj. — Most ugy sem látja senki.

És a zsebkendőjével megtörölte a takarót. Aztán karjára vette a kis csecsemőt és ringatta, hogy csitítsa, és körüljárta vele a szobában.

— Láttad, mennyien voltak? Milyen barátság-

Ilyen körülmények közt — írja a pétérvári lap tudósító — nem fog senkit meglepni, ha újabb zsidóüldözések fognak kitörni, hiszen azok, akik a zavargásokat és rablásokat rendezik, jól tudják, hogy előkelő pártfogókra számíthatnak.

Közgazdasági táviratok.

New-York, június 24. (Terménytőzsde.) (Zárlat.)
Gyapot: New-Yorkban helyben 13 25 (12 90), júniusra 12 94 (12 79). Szeptemberre 11 78 (11 38). New-Orleansban helyben 12 1/2 (12 1/2). — Petroleum: Stand white New-Yorkban 8 55 (8 55). Stand white Philadelphában 8 50 (8 50). Refined in Cases 10 50 (10 50). Credit Balances at Oil City 1 50 (1 50). — Zsír: Western steam 8 75 (8 90). Rohe és Brothers 8 85 (9 —). — Tengeri iránzata tartott. — Júniusra — (—). — Júliusra 58 1/2 (58 —). — Szept.-re 57 1/2 (56 1/2). — Buzs iránzata tartott. Piros ószi helyben 84 — (85 —). — Júniusra — (—). — Jul.-ra — (85 1/2). — Szept.-re 82 — (80 1/2). — Dec.-re 82 1/2 (80 1/2). — Gabona szállítási díja Liverpoolba 1 1/2 (1 1/2). — Kávé: Iair kio 7 sz. 5 1/2 (5 1/2). — Júniusra 3 65 (3 60). Szept.-re 3 90 (3 85). — Liszt: Spring Wheat clears 3 45 — 3 40 (0 — 0 —). Cukor: 3 1/2 (3 1/2). On: 23 12 — 23 35 (29 — 28 25). Béz: 14 50 — (14 50 — 14 50). (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, június 24. (Terménytőzsde.) (Zárlat.)
Buzs iránzata tartott. Júniusra — (—). — Júliusra 79 1/2 (78 1/2). — Tengeri iránzata tartott. — Jul.-ra 51 — (49 1/2). — Zsír: Jul.-ra 8 45 (8 57). Okt.-re 8 57 (8 70). — Szalonna short clear 9 68 (9 68). — Sertésbuzs: Júliusra 16 25 (16 50). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

KÜLÖNFÉLÉK

— Munkácsy inaskori képe. Nagybecskerekről írják, hogy a minap főfedezték Lajosfalván Heim János gazdasági intézőnél Munkácsy inaskori képét, amelyet tulajdonosa kegyelotesen megöröszít. Ennek a festménynek a története a következő:

Az 1862-ik év folyamán Szamosi festőművész Beodrán járt, hogy a Karátsonyi-tele családi képtárt rendezze s a régi képeket átsejse. Vele ment inasa, Munkácsy is, akinek a festékkéverésen kívül egyéb dolga nem volt. Munkácsy csakhamar észbeharakozott a beodrai fiatalokkal, akik az akkori Dienes-tele vendéglőben jöttek össze s naponta megvendégelték az ő Miska barátjukat, aki a mellett, hogy gyönyörűen fűtyölt, vídám poharozás közben érdekes karrikatúrákat vetett papírra vagy a fehér abroszra. A pajtások között voltak a postamester, Heim Vendel fia, továbbá Heranus Lajos főszakos. Történt egyszer, hogy Munkácsy a szokott összejövetelekről elmaradt s midőn e miatt kérdőre vonták, azt a választ adta, hogy

miután a pajtások sokoldalú szivességét megfelelően viszonzani nem tudja, hát inkább nem jó. Nagyon zokon esett ez a nem várt válasz a társaság tagjainak s a postamester egyik fia, Heim János, azt az indítványt tette, hogy ha Miska karrikatúrákat tud rögtönözni, talán tud komoly dolgot is produkálni, rajzoltassák hát le mindannyian magukat s adjanak 5—5 forintot. Az indítványt köztetszésre talált s maga Munkácsy is elfogadta. Elsőnek Heim János került sorra, aki két ízben ült Munkácsy nak; amikor másodszor ült, meglepte őket Szamosi; Munkácsyt elfutotta a szégyenpir s ijedten dugta el a rajzot, de Szamosi a rajzot megtekintvén, nagyon kedvezően nyilatkozott róla s erősen biztatta inasát, hogy csak folytassa tovább s ha teljesen elkészült vele, mutassa meg. Így is történt; Szamosi szinte meglepetve nézte a teljesen kidolgozott s pompásan sikerült arcképet, melyet Heim az 5 forint lefizetése után rögtön magával vitt; Munkácsy pedig — amint Heim János beszélt — látható örömmel dugta bugyellárisába az 5 forintot, melyet első keresményének mondott. Másnap Heranus főszakosra került a sor, akitől szintén 5 forintot kapott Munkácsy. Volt most már dinom-dánom s Munkácsy ugyancsak viszonzotta pajtásainak szivességét, ami csak a 10 forintból tartott. Mindkét kép kiválóan sikerült, a megszólalásig élethű, különösen Heimé, aki azt, mint a nagy mester első díjazott komoly munkáját, szinte féltékenyen őrizi.

— Csempészek. A fináncokat nem egykönnyen lehet megcsalni. Mennél elővigyázóbbak, óvatosabbak a fináncok, annál ötleteesebbek a csempészek. Franciaországban például a napokban, amint egy kocsi megvizsgálták, rájöttek, hogy az ülések nem lőszórel, hanem dobánnyal vannak kipárnázva. Egy gépkocsi kerekére éppen a sorompónál pusztult el és — alkohol ömlött ki belőle. Később kiderült, hogy az egész kocsi faváza alkohollal volt megtöltve. Amerikában a hölgyek üzik leginkább a csempészetet. A hamis bájok legtöbbször csipkét rejteget; a formás lábköröknek sokszor szüntén csipkék adják meg szoborszerű alakját. Egy hölgyre gyanakodtak a vámőrök, hogy az nem hiába járkal annyit Kanadából Amerikába. De hiába vizsgálták, motozták, nem találtak nála soha semmit. A hölgy mindig egy kis kutyát vitt magával. Egy ízben a kutya éppen a sorompók előtt megdöglött. A kutya az egyik vámor már régebben gyanakodott és most felboncoltatta. Kiderült, hogy a hölgynek a kis kutyája volt akaratlan bűntársa. A csempészölgy a kis kutyát mindig előbb napokig éhezettte, aztán gyémánt köré csavart húst adott neki és ezt etette meg vele. Ily módon körülbelül másfél millió korona értékű gyémántot csempészelt át a határon.

— Ah, ah! — szólt a márki, Stangefano kapitányt üdvözölve, aki kissé rosszkedvűnek látszott. — Ön még itt van? Szép! Szép!

És elkezdett beszélgetni a kapitánnyal és mialatt a nők egymás közt csevegtek, azt kérdezte tőle, miért távozott nélküle a csapat, szándéka-e rövid ideig még e kis városban tartózkodni, jól érzi-e itt magát és ott akarja-e hagyni a katonaságot. A kapitány nagy általánosságban felelt, dicserőre a táj szépségeit, az éghajlatot, a lakosságot, Fifi kisasszonyra vetett kifejezéstelen pillantásokkal élénkítve szavait; a leány úgy tett, mintha az erkélyen kitekintene, poétikus szemekkel és minden bókánál elpirulva lehajította fejét, mintha e sok bók csak neki szólna. A márki hirtelen azt kérdezte, merre van Margarone ur, és azt a választ kapta, hogy elvitte sétálni a kis Nicolót.

— Ah, szép, szép!

Rubiera báróné ajkait harapdálta és várta, hogy Limoli cousin az ismert témára fogja terelni a beszélgetést. De közben észrevette Fifi kisasszonyt epedő pillantásait, aki a kapitány gyújtó tekintetéről szinte olvadni látszott és a széken nem tudott nyugodtan ülni, lapos melle úgy emelkedett, mint egy fújtató és nyugtalan lábaeszkái minden pillanatban megjelentek a ruhája alól. A beszélgetés egyszerre megakadt. Beszélgettek a szerzetéről és azokról az emberekről, akik jelen voltak. De aközben mindenki a maga ügyeire gondolt és szóragozott mosolygól kereste a szavakat. Csak a márki érdeklődött a kapitány mondanásai iránt. Amikor aztán megpillantotta Johanna vörös arcát, aki bekukkantott az ajtón, hangosan válaszolt:

— Tessék, tessék beljebb jönni, szép kisasszonykám. Hadd lássuk szép kis arcoskáját. Hiszen magunk közt vagyunk, a családban...

A mama és a nénye olyan szemeket meresztett a leánykára, hogy megállt a küszöbön, köténye alá rejtve durva kezeit, szégyenkezve, hogy háziruhában lepték meg. Limoli, anélkül, hogy

— Mit akarsz? Türelem! Aki először jön, először örül! Fifi kisasszonynak és a mamának vendége van? Ugy-e, Bastian ur, a kapitány?

A kapitány tényleg a szalonban volt, civilben, vadonatúj ruhában, frissen borotválkozva, mint egy vőlegény, a mama mellett ült, mialatt minduntalan egy epedő és érzélgős pillantást lövellt a leányra és friss bajuszt simogatta, amely csak nem akart engedelmelkedni.

Amikor Fifi kisasszony meglátta a bárónét, adta a büszkét és kaecerkodott az idegennel, hogy bosszantsa a bárónét.

KÖZGAZDASÁG

Az ország termése.

Budapest június 24.

Néhány nap múlva megindul országsterle az aratás nagy munkája. A gazdaközönségre tehát annál értékesebb a földművelésügyi miniszter jelentése, amely a mezőgazdaság június 20-iki állapotát tünteti föl. Az utóbbi napok sok esőzése dacára az egész növényzet inkább haladást, semmint visszaesést mutat. Az idei terméseredmények, — habár távrolról sem lesznek olyan jók, mint a múlt éveké voltak — mindamellett általában véve mégis bővüléseknek, sőt egyes vidékeken jó közepeseknek ígérkeznek. A termésbecslési számításokat a bevetett területekkel kapcsolatban az 1900. évből származó statisztikai felvételek adatai alapján tesszük meg: kiegészítve azonban a gazdasági tudósítólaktól a területi változásokra vonatkozólag beszerzett adatokkal. A gazdasági tudósítók a bevetett területre nézve az 1902-i állapottal szemben a következő eltéréseket jelzik: csökkent a búzával bevetett terület 83.000, a rozs területe 63.000 kat. holdal; ellenben emelkedett az árpa területe 37.000 és a zab területe 18.000 kat. holddal.

Az őszi buza területe volt 1900-ban 5.877.378 kat. hold; ha tehát levonjuk a gazdasági tudósítók május hó 15-iki jelentése alapján a fentebb kimutatott csökkentést, marad a folyó évré nézve learatásra mintegy 5.794.000 kat. hold. A buza fejlődéséről ítéelve, országos átlagban általában némi csekély javulást lehet konstataálni annak ellenére, hogy a vetés sok helyen későbbi és a rozsdá is nagyon is elleppe főképp a dőlő részeket s helyenkint üszög, másutt légérk okoznak kárt. A gazdasági tudósítók l beérkezett jelentése alapján a kat. holdankint remélhető termést ezidő szerint 6-76 métermázsára és így az ország várható összes buzatermését mintegy 3927 millió métermázsára lehet becsülni. A múlt évben tudvalevőleg 4650 millió métermázsára buza termelt és így a várható különbözet — föltéve, hogy az aratás reményeinket tényleg megvalósítja — 620 millió métermázsára tehető. Ismerve a vetések és különösen a késői vetések fejlődési állapotát, ez a tetemes csökkenés nem fog meglepetésszámba menni. A kora tavasz különösen az északi részekben, de a Duna jobbránján és az ország más részeiben is igen megviselte a buza-és főképp a késői buzavetéseket; ez utóbbiak a téli nedvesség hiányát és a hosszantartó tavaszi száraz, szeles időjárást legjobban megérették és legtöbbet is szenvedtek.

Az országos állag terméséhez viszonyítva kat. holdankint 6-76 métermázsára és azon felül termést várnak: Esztergom, Nógrád, Nyitra, Pozsony, Baranya, Fejér, Moson, Somogy, Sopron, Tolna, Veszprém, Bács-Bodrog, Csanád, Jász-Nagy-Kun-Szolnok, Békés, Arad, Csanád, Temes Torontál, Brassó, Háromszék és Széchenyvármegyékben; kat. holdankint 6-676 métermázsára termést remélnék: Bars, Hont, Trencsén, Komárom, Vas, Zala; Pest-Borsod Bihar, Hajdu, Krassó-Szörény, Aisó-Fehér, Csik, Fogaras Maros-Torda és Nagy-Küküllő vármegyékben; kat. holdankint 6

valamit észrevett volna, halkan Margaroné asszonyhoz fordult:

— Mikor adjuk férjhez ezt a szép gyermeket? Természetesen előbb az idősebbikre kerül a sor. De aztán ne feledkezék meg rólam, hogy itt vagyok én, én leszek a közvetítő... gratis et amore, jól megértette... Hiszen régi barátok vagyunk!...

Margaroné asszony kimeresztette a szeméit, de a márkí nem hederített rá. A háziasszony aztán halkán megjegyezte:

— Mit beszél magam!... Micsoda eszmékkel rakja meg annak a leánynak a fejét!... Még nagyon fiatal a férjhezmenésre... még rövid ruhákat hord.

— Látom, látom, — válaszolt a márkí, Johanna fehér harisnyára kacintva. Fifi kiszasszony az erkélyre vezette a kapitányt, hogy megbámulja a virágait. Leszakított egy szép szegfűt, szeméit lecsukva sorban szorgolagta a virágot és aztán átnyújtotta a kapitánynak...

— Látom, látom, — ismétlé a márkí.

Rubiera báró mosolyt erőszakolt magára és el akart távozni, a sárga virágok resztekkel a kalapján. Mialatt a nők összecsókolóztak és öleltek, a márkí a kapitány felé fordult:

— Gratulálok... Gratulálok... igazán, szívből, Stangefane ur!...

— Mihez?... Miért?... A meglepett és zavarba jött kapitány választ keresett. De a márkí már hátat fordított neki, köszöntötte a hölgyeket, mindenki számára volt egy barátságos szava és atyailag megismogatta Johannát, aki még folyvást rosszkedvű volt.

— Mi baj? No mi a baj? A leányoknak mindig jókedvűeknek kell lenniök. Hallottad, mit mond atyád? Az mondja, hogy ráérsz még nőni. Tehát légy vidám!

(Folytatása következik.)

métermázsán aluli termésre van kilátás: Árva-, Liptó-, Turócs-, Zólyom-, Győr-, Abauj-Torna-, Bereg-, Gömör-, Fáros-, Szepes- Ung-, Zemplén-, Maramaros-, Szabolcs-, Szatmár-, Szilágy-, Ugocsa-, Beszterce-Naszód-, Hunyad-, Kis-Küküllő-, Kolozs- Solnok-Doboka-, Torda-Aranyos- és Udvarhelyvármegyékben.

Az őszi rozs és kétszemes sokat fejlődött, noha még mindig sok a hibás kalász, a gyakori záporos, fagy és köd következtében, amely a vetéseket virágzásuk idején érte. Azokban a jobban fejlődött vetésekben, melyek záporos, fagy és ködől nem szenvedtek, a kalászok szép nagyok és hibanélküliek és így jómódszerű rosztermésre van kilátás. A homokos részekben a rozs normálisan érlik, hegszrók sehol sem panszokodnak. A rozstermés kilátások országos átlagban közepeseknek mondhatók és bár a vetések sok helyen lekeznek, mert a záporok és a szeles idő a vetések egy részét ledöntötték. mindamellett minőségileg is közepes, sőt néhol jó közepes hozamot lehet remélni.

A bevetett terület volt 2.004.450 kat. hold, amelyből azonban a gazdasági tudósítók május hó 15-iki adatai szerint levonandó mintegy 63.450 kat. hold, marad tehát learatásra mintegy 1.941.000 kat. hold, amelyről a gazdasági tudósítók adatai alapján országos átlagban kat. holdankint mintegy 6-12 métermázsára, összesen tehát mintegy 11-89 millió métermázsára termés várható. A múlt évben termelt 13 60 millió métermázsára, és így a különbözet, ha a kilátások nem változnak, 170 métermázsára lesz.

Az őszi árpa érik s az Alldódon pár nap múlva aratható is lesz: a terméskilátások, minthogy az árpa vetések a tél folyamán sok helyen megritkultak, közepesek és csak néhol jók. Helyenkint az üszög is tett benne kisebb mértékű kárt. A tavaszi árpa fejlődésére az időjárás elég kedvező volt, bár néhol szintén panszokodnak a sok eső és különösen az erős záporok miatt. A vetéseket helyenkint az üszög, másutt a rozsdá és gaz is elleppe s itt-ott lérgék is károsítják, mindamellett a kalászképződés normális volt és a szemtelődés is kielégítő. A megdőlő vetések kiterjedése nézve növekedtek; néhol összekuszáltak is lekezük az árpa. A nem tüleget időjárás a szemtelődésnek általában kedvez.

Az árpával bevetett terület volt 1400-ban: 1790.940 kat. hold, ehhez május hó 15-iki bejelentések szerint hozzáadva 36360 kat. holdat, az összes árpaterület 1823300 kat. holdra tehető, melyről országos átlagban és kat. holdankint mintegy 6-76 métermázsára termés remélhető és így a várható termés 1235 millió métermázsára becsülhető a múlt évi 1357 millió métermázsára eredményével szemben.

A zab jól türten sok esőt, sokat javult még az utóbbi időben is, de már ez a növény is szárazabb és enyhébb időt kívánna, tekintve azt, hogy az ország nagy részében bugaját leginkább most hánnya. A zabvetések eléggé lómóttek, kivétel képeznek a Tisza-vidéki északi részek, ahol még mindig algnormális a fejlődésük, remélhető azonban, hogy még jó részli helyre fognak állani. Gaz és vad repce tovább a fergek és itt ott rozsdá is némileg csökkentik ugyan a terméskilátásokat, mindazáltal az országos átlagban várható terméseredmény közepesnek és részben jó közepesnek ígérkeznek. — A bujább zabvetések több helyen szintén megdőltek.

A zabbal bevetett terület volt 1900-ban 1.738.227 kat. hold, ehhez hozzáadva a május hó 15-iki bejelentések alapján 18573 kat. holdat, az összes bevetett terület mintegy 1756800 kat. holdra becsülhető. A kat. holdankint várható termés országos átlagban 6-33 métermázsára s ez alapon az összes várható zab termése mintegy 11-12 millió métermázsára becsülhető. Tavaly termelt 12-2 millió métermázsára.

A tengeri vetések az enyhe, esős időjárás hatására alatt rohamos fejlődésnek indultak és legutóbb jelzett általános elmaradottságukból sokat helyreállítottak. A vetőmag hiányosságja és az előző hideg időjárás nyomai azonban sokhelyütt még most is megáltsanak rajta; lapályosabb fekvésű helyeken pedig a tu nedvesség és gvomok elterjedése miatt kezd a tengeri sárgulni. A tüdőgetés és másodszori kapálás nagyobbrészt bevégezettelt, de többhelyütt a gyakori esők és azok nyomán elszaporodott gyomok a művelés bevégezését akadályozták.

A burgonya dus lombzata erős bokrokat növel és fejlődését kedvezőnek jelzik. Tüdőgetését nagyobbrészt bevégeztek. A korai lakták már csaknem elvirágoztak és az új termés fogyasztása megkezdettelt.

A szőlő elég jól fejlődik, de többhelyütt virágzása közben eső érte. A permétezés, kapálás, kötözés, zöld ojtás a szőlő különböző fejlődési fokához képest folyamatosan van. Helyenkint a virágzás véget ért. A termés általában közepesen becsülük.

Gyümölcs. A korai gyümölcsök termése helyenkint kielégítő, többnyire azonban gyenge. A késői gyümölcsök terméskilátása a fagyólól megkimélt részekben kedvezőbb. Szilvából egyes vidékeken kielégítő. Almából és körtéből részben elég jó termés várható. Az almamoly fellépése miatt helyenkint az alma hullani kezd.

A többi vetéseknek használt az eső.

A jelentős főbb számadatai a következők:

Várható termés

	Június 20-ikén	Június 10-ikén	1902. évi termés
Buza	89 270.000	88.851.100	46.507.118
Rozs	11.891.800	11.723.300	13.606.722
Árpa	12.347.600	11.994.600	13.875.100
Zab	11.120.900	10.797.800	12.019.477

Ípar és kereskedelem.

Az Országos Iparigazgatóság végrehajtó-bizottsága tegnap délelőtt Mallekovits Sándor elnöklete alatt ülést tartott. A bizottság részvételi emlékeztet meg kirádi Herz Zsigmondnak és lovag Léderer Sándor-

nak, az egyesület igazgatósági tagjainak elhunytáról. Gelléri Mór igazgató előterjesztést tett a szeptember 8-ikán rendezendő országos néprajzi vásár felolgoában. A Kereskedelmi Múzeum felkérésére a Szent István-napi megnyitandó tanonc- és segédmunka-kilátás zsűrijebe a bizottság Lakos Lajos igazgatósági tagot küldötte ki. A Szombathelyen rendezendő iparkilátás elnökségének kérelmére a bizottság négy elzúst-és hat bronzérmes bocsát rendelkezésre, a zsűri-szabályzatról gondoskodik és a bíraló-bizottságba tagokat delegál. A kassai Rákóczi erélye-kilátás elnökségének meghívására a bizottság Czettel Gyula igazgatósági tagot küldötte ki a kilátás megnyitására.

Az Adria hajóll. Fiuméből táviraózzák: Az Adria m. kir. tengerhajózási részvénytársaság gőzösei közül a Baross tegnap Fiuméba érkezett, a Szent László tegnap Marseilleből Fiuméba indult.

Bortékonnyvásár. (A székesfehérvári bortékonnyvásár és közvágónid intézősége.) Június 24-ikén, Főhajítás: Zeirsértés, ugymint Öreg I. rendű — kilogrammon felül — — — — — darab, II. rendű 230—350 kilogramm — — — — — darab, kamló — darab, silány — darab, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül — — — — — darab, közép 220—300 kilogramm — — — — — darab, könnyű 220 kilogramm — — — — — darab, sülőd — darab, malac — kilogramm — — — — — darab. Összesen — darab. Hússértés ugymint: nehéz 800 kilogrammon felül — — — — — darab, könnyű 250—300 kilogramm — — — — — darab, sülőd — darab, malac 40 kilogramm — — — — — darab. Összesen — darab. Főhajítás összege 751 darab, — darab sülőd, Előző napi maradvány 281 darab, — darab sülőd, Összesen 1032 darab, — darab sülőd. Eladatott 635 darab sertés, — darab sülőd. Maradvány 397 darab — darab sülőd. A vásár irányzata közepes. — Az árak változatlanok. — Következő árak jegyeztek: Zeirsértés: Öreg I. r. 350 kgr.-on felül 90—93 fillérig, II. rendű 280—350 kilogramm 90—93 fillérig, selajtezett — — — — — fillérig, silány — fillérig, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül 90—98 fillérig, fiatal közép 220—300 kilogramm 86—95 fillérig, fiatal könnyű 220 kilogramm 74—85 fillérig, sülőd — — — — — fillérig, malac — — — — — fillérig. Hússértés: Nehéz 800 kilogrammon felül — — — — — fillérig, könnyű 140—300 kilogramm — — — — — fillérig, sülőd — — — — — fillérig, malac 40 kilogramm — — — — — fillérig. Árak minden levonás nélkül, kilogrammonként, előszuliban.

A budapesti gabonatózsdé.

Budapest, június 24.

Napok óta nincs változás a készbuza irányzatában; a kínálat és kereslet ma is mérsékelt volt és a forgalomba került 20.000 métermázsára csöndes irányzat mellett, tartott áronkon vált el. Egyéb cikkekben csekély a forgalom az árak változatlanok.

Eladatott:

- Buza, Tiszavidéki: 500 mm. 81-5 k. 8 K. 22 1/2 f., 200 mm. 81 k. 8 K. 17 1/2 f., 100 mm. 80-5 k. 8 K. — f., felső, 1100 mm. 79 k. 8 K. 05 f., 100 mm. 79 k. 7 K. 85 f.
- Szarvasi: 2000 mm. 81 k. 8 K. 20 f.
- Mezőhegyesi: 500 mm. 79 k. 8 K. 10 f.
- Pestmegyei: 100 mm. 82 k. 8 K. 07 1/2 f., sárga, 100 mm. 80 k. 8 K. 10 f., 2300 mm. 80 k. 8 K. 02 1/2 f., 650 mm. 79 k. 8 K. 02 1/2 f., 200 mm. 79 k. 8 K. 01 1/2 f., 300 mm. 79 k. 7 K. 85 f., 100 mm. 78 k. 7 K. 87 1/2 f., 600 mm. 80 k. 7 K. 87 1/2 f.
- Felsőmagyarországi: 100 mm. 77 k. 7 K. 60 f., sárga, 300 mm. 76 k. 7 K. 60 f., 100 mm. 76 k. 7 K. 60 f., 150 mm. 76 k. 7 K. 55 f., sárga.
- Verbászi: 4500 mm. 77 k. 8 K. — f.
- Marosi: 3000 mm. 79 k. 8 K. 05 f., 1450 mm. 77 k. 7 K. 72 1/2 f.
- Fancsovai: 960 mm. 76 k. 7 K. 55 f.
- Ó-Becsei: 1400 mm. 77-5 k. 8 K. 05 f.
- Paldánai: 1000 mm. 77-5 k. 7 K. 77 1/2 f.
- Mind három hónapra.
- Rosz: 250 mm. 6 K. 87 1/2 f.
- Zab: 100 mm. 5 K. 82 1/2 f., 100 mm. 5 K. 70 f.
- Készpénzfizetés mellett.

A készru hívalos jegyzése a budapesti árú-és értéktözsdé szokásai szerint készpénzben és kilogrammonként. — A minőség hektoliterekint 50 kilogrammonként.

Típus	Kiló	Kilogramm ára		Kiló	Kilogramm ára	
		K-100	K-15		K-100	K-15
Tiszavidéki új	76	7.60	7.70	79	7.90	8.-
"	77	7.75	7.85	80	8.15	8.15
"	78	7.78	7.85	81	8.05	8.10
Felsőmagyar	76	7.45	7.60	79	7.75	7.85
"	77	7.55	7.65	80	7.85	7.95
"	78	7.65	7.75	81	7.90	8.05
Pestvidéki	76	7.45	7.60	79	7.75	7.85
"	77	7.51	7.65	80	7.90	8.-
"	78	7.65	7.75	81	7.95	8.10
Bánági	76	7.40	7.55	79	7.75	7.85
"	77	7.45	7.65	80	7.85	7.95
"	78	7.60	7.75	81	7.95	8.10
Bácskai	76	7.45	7.65	79	7.75	7.85
"	77	7.65	7.85	80	7.95	8.10
"	78	7.80	8.05	81	8.15	8.30

Egyéb gabonafajták	Kiló	Kilogramm ára	
		K-100	K-15
Rosz új elsőrendű	70-72	6.50	6.75
" másodrendű	—	6.40	6.65
Árpa elsőrendű	60-67	6.50	6.75
" egyéb minőségű	60-64	6.70	6.90
" sörözőre való	64-66	6.85	7.05
Zab	39-66	5.70	5.80
Tengeri	—	6.10	6.25
Ropos	—	10.30	11.80
Kéles	—	0.-	0.-
"	—	9.70	9.-

A határidősleltéjnyomán a következő kötések történetek:

Table with 2 columns: Item name and price. Includes Októberi buza 1903., Októberi rozs 1903., Októberi zab 1903., Juliusi tengeri 1903., Augusztusi tengeri 1903., Augusztusi repce 1903., and various flour types.

A budapesti értéktőzsde.

A mai tőzsdén kezdetben tartózkodó volt az irányzat, később azonban megszilárdult és zárlat felé a nemzetközi értékek javultak.

Előzőszo. Osztrák Hitelrészvény 659.60—660.25. Magyar hitelrészvény 723.50. Államvasuti részvény 669.50. Városi Villamos Vasut részvény 303.—304.— korona.

A déli tőzsdén a következő értékekben volt a forgalom: Koronajáradék 99.48. Magyar Hitelbankrészvény 730.25—731.75. Jelzálogbank részvény 521.—522.—. Osztrák Hitelrészvény 660.75—662.75. Ganz-féle vasöntő részvény 225.—2255.—. Rimamurányi Vasmű részvény 465.—466.—. Adria hajózási részvény 443.—445.—. Közüti Vaspálya részvény 695.50. Városi Villamos Vasut részvény 303.50—307.50. Államvasuti részvény 670.25—671.— korona.

4 órakor zárul: Osztrák Hitelrészvény 662.25. Magyar hitelrészvény 731.25. Leszámlítóbánkrészvény —. Rimamurányi vasmű részvény —. Osztrák-magyar államvasuti részvény 671.25. Közüti vasut részvény —. Városi villamos vasut részvény —. korona.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonszerű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyzék-bizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzések: Heremag: lucerna magyar 42.—52.— korona, vörös aprózemű 42.—50.— korona, vörös erdélyi — korona, vörös bánsági — korona, középszemű 50.—54.— korona, nagyszemű 54.—58.— korona. Lisztnószár: budapesti 69.—69.50 korona, vidéki — korona. Táblaszalonna: légszárazított vidéki — korona, városi 4 darabos 59.50—60.— korona, 3 darabos 63.50—64.— korona, üstölt — korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 13.—14.— korona. 120 darabos — korona, 100 darabos 14.50—15.— korona; 85 darabos 16.25—16.50 korona. Aszonnal szállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség 13.—13.50 korona, 100 darabos 13.75—14.— korona, 85 darabos 15.50—16.— korona. Szilvai: slávoniai 18.—18.50 korona, szerbiai 16.—16.50 korona, aszonnal való szállításra.

A bécsi gabonatőzsde.

Bécs, június 24. (A Budapesti Napló telefonje-tése.) Eladott buza tiszavideki 8.20—8.70, bánáti 7.75—8.30, szlavóniai 7.40—7.90, rozs szlavónai 6.65—6.85, pestvidéki 6.80—7.—, déli vasuti 6.55—6.75, ten-geri 6.60—6.75, zab 6.05—6.45 korona.

A bécsi értéktőzsde.

A mai előzőszoén a hangulat k'ssé javult arra a budapesti hirre, hogy ott a válság gyors megoldását remélik. Az osztrák parlamenti helyzetet is nyugodtabban ítélik meg. Dacára ennek, az üzlet épp úgy, mint az utóbbi napokban, nem öltött nagyobb terjedelmet.

A déli tőzsdén megnyitáskor budapesti Hitelrészvény vásárlásokra a hangulat általában javult. A hangulat a további forgalomban is barátságos maradt, annál is inkább, mert budapesti megbízásra mindkét Hitelrészvényben újabb bevásárlásokat eszközöltek.

Zárlat tartott.

Bécs, június 24. (Magyar értékek sárlata.) 4% os aranyjárdék 120.60. Tiszai és szegedi kölcsön-sorsjegy 155.75 Magyar vasuti kölcsön részvény —. Magyar keleti vasuti állami község —. Magyar lezámlító- és pénzügytőzsdék —. Rimamurányi vasmű részvény 464.—. Magyar koronajárdék 99.40. 4% os Magyar földterem. kötévény 98.40. Magyar hitelbank részvény 729.50. Magyar nyitányi kölcsön sorsjegy 198.75. Kassa-oderbergi vasuti részvény —. Magyar keresk. bank —. Magyar cukoripar 1528.—.

Bécs, június 24. (Osztrák értékek sárlata.) 4% os papírjárdék 120.30. 4% os osztr. aranyjárdék 121.—. 1880-os sorsjegy 153.50. Osztrák hitelsorsjegy 436.—. Angol-osztrák bank —. Bécsi bankjegyek 482.50. Osztrák-magyar bank 1627.—. Déli vasut 83.50. Dunagőzhajózási részvény

850.—. Dohányrészvény 350.50. Császári és királyi arany 11.31. Német bankváltó 117.37. 4% os ezüst járadék 100.15. Osztrák koronajárdék 100.60. 1864-ik sorsjegy 245.—. Osztrák hitelintézet részvény 660.50. Unionbank 623.50. Osztrák Länderbank 411.60. Osztrák-magyar államvasut 669.75. Elbavölgyi vasut 420.—. Alpei bányarészvény 371.—. 2% frank arany 19.06. Londoni váltó 239.45. Bécsi iramway Lütt B. —. Bécsi Tramway Lütt A. —. Lápót kohó 269.—. Az irányzat szilárdult.

Bécs, június 24. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonje-tése.) A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 661.—. Magyar hitelrészvény 730.—. Angol-Osztrák bank 276.50. Bécsi bank egyesület 483.—. Union bank 624.—. Länderbank 412 —. Osztrák-magyar államvasut részvény 670.—. Déli vasut 83.50. Elbavölgyi vasut 420.50. Északnyugati vasut részvény —. Dohányrészvény 351.—. Rimamurányi vasmű 464.50. Alpei bányarészvény 371.25. Májusi járadék 100.30. Magyar korona járadék 99.40. Török sorsjegyek 124.—. Német birodalmi márká 117.42—117.36. Napoleon'or 19.06.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, június 24. (Tőzsdei tudósítás.) A tőzsde megnyitáskor üzletlen volt. Az iparértékek kedvezőbb jelentései és a „Hiberna” kielégítő jelentése nem volt hatással. Bankok változatlanok. Bányarészek tartottak, belföldi járadékok nyugodtak. A forgalom majdnem kizárólag prolongációból állott és utimóig 43/4% ot szítekelt. Vasutak elhanyagolva. Magánlezámlítási kamatláb 3% 6/10.

Berlin, június 24. (Zárlat.) 4% os papírjárdék 100.50. 4% os osztrák aranyjárdék 102.90. Elbavölgyi vasut —. Magyar koronajárdék 99.80. Osztrák-magyar államvasut 144.—. Kassa-oderbergi vasut —. Bécsi váltó 85.10. Magyar vasuti beruházási kölcsön —. Alpei bányarészvény —. Disconto-Commandit 185.—. Altalanos villamosági Bónon: 180.50. Gelsenkirchen 178.40. Laura-kohó 217.80. 4% os ezüstjárdék 100.25. 4% os magyar arany járadék 101.60. Osztrák hitelrészvény 207.60. Déli vasut 18.25. Károly-Lajos vasut —. Orosz bankjegyek 216.15. 4% os új orosz kölcsön 98.40. Török dohányrészvény —. Olasz járadék 103.25. Magyar hitelbank —. Dynamit Trust 148.50. Harpeni 181.50. Az irányzat szilárd.

Berlin, június 24. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Ársi forgalom: 4% os magyar aranyjárdék 101.60. Magyar koronajárdék 99.80. Osztrák hitelrészvény 207.60. Osztrák-magyar államvasut 143.40. Déli vasut 18.50. Északnyugati vasut —. Elbavölgyi vasut —. Orosz bank-jegy középszé 216.15. Buschtelchrai —. Orosz bankjegy (Ultimo.) Lombard —.

Páris, június 24. (Zárlat.) Osztrák-magyar Államvasut —. Új török konzol 32.37. Egyiptomi járadék 106.45. Osztrák Länderbank —. Párisi bankrészvény 11.16. 3% os francia járadék 96.90. 4% os spanyol járadék 90.27. 3% uj törökészték járadék 97.97. Crédit foncier de France 1323. Apena bányarészvény —. 4% os 1890. román kölcsön —. Görög kölcsön 221.—. Váltó Oroszra 9% o 116 pari. Váltó Amsterdam 205.75. Váltó Brüsszelre 14. De Bers 313.—. Chartered 73.—. Váltó boglár kötelezvény 432.—. Magyar aranyjárdék 104.50. Déli vasut 87.—. Váltó Londonra 251.30. Osztrák aranyrészvény 102.90. Török sorsjegy 130.50. Meridional vasut 710.—. 4% os olasz járadék 103.50. Ottománbank 607.—. 3% os francia járadék 632.—. Osztrák földhitelintézet —. Déli vasut elsőbbségi kötévény 330.50. 4% os 1896. román kölcsön 87.10. Dohányrészvény 384.—. Váltó Bécsre 103.93. Váltó német piacokra 122.—. Rio 11.69. East Rand 188.—. Randfontein 74.—. Magyar Jelzálogbank 588.—. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, június 24. (Zárlat.) 4% os papírjárdék 100.45. 4% os osztrák aranyjárdék 102.80. 4% os magyar aranyjárdék 101.50. Osztrák hitelrészvény 207.40. Osztrák-magyar államvasut 143.90. Északnyugati vasut —. Buschtelchrai vasut —. Londoni váltó 203.09. Bécsi bank-egyesület 121.—. Villamos részvény 128.—. 3% os magyar aranykölcsön —. 4% os ezüstjárdék —. Osztrák koronajárdék —. Magyar koronajárdék 99.85. Osztrák-magyar bank 117.—. Déli vasut részvény 18.40. Elbavölgyi vasut 109.50. Bécsi váltó 850.83. Párisi váltó 810.—. Unio bankrészvény —. Alpei bányarészvény 187.—. Az irányzat szilárdabb.

Hamburg, június 24. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Árfolyamok januára. Ársi forgalom Osztrák hitelrészvény 207.70. Német bank —. Disconto —. Berlini kereskedelmi bank —. Gelsenkircheni 178.60. Harpeni 183.30. Laura-kohó 219.25. Olasz járadék —. Az irányzat szilárd.

Hamburg, június 24. (Zárlat.) 4% os ezüstjárdék 100.10. 1890. sorsjegy 153.50. Déli vasut 18.25. 4% os Osztrák aranyjárdék 102.70. Osztrák hitelrészvény 207.60. Osztrák-magyar államvasut 143.50. Olasz járadék 103.10. 4% os magyar aranyjárdék 101.70. Az irányzat szilárd.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Június 24. A sertésüzlet irányzata: csöndes. A Hízott sertések ára: L. A) Magyar eis 6r endű: Oreg nehéz (páronkint 400 kilogramm felüli súlyban 108—110 fillérig. Oreg közép (páronkint 300—340 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. Fialat nehéz (páronkint 320 kilogramm felüli súlyban) 117—118 fillérig. Fialat közép (páronkint 251—320 kilogramm terjedő súlyban) 117—118 fillérig. Fialat könnyű (páronkint 250 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. — II. Magyar szedetti: Nehéz (páronkint 280 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Közép (páronkint 240—260 kilogramm súlyban) — fillérig. Könnyű (páronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. — III. R o m a n i a i: Nehéz (páronkint 320 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Közép (páronkint 250—320 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. Könnyű (páronkint 250 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. — IV. R o m a n i a i eredeti (Stachl). Nehéz (páronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. Könnyű (páronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. — V. S z e r b i a i: Nehéz (páronkint 260 kilogramm felüli súlyban) 116—117 fillérig. Közép (páronkint 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 115—116 fillérig. Könnyű (páronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) 113—115 fillérig.

S e r t é s l é t é s z á m 1903. június 22. napján volt készlet 47.854 darab. — 1903. június 23. napján felhajtott 323 darab. — 1903. június 23. napján elszállított 309 darab, 1903. június hó 24. napjára maradt készletben 47.868 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Június 24. — Kinevezés. A kereskedelemügyi miniszter Fákai Lajos technológiai iparmuzeumi és Magyar Endre ipari szakiskolai igazgatókat, továbbá Reményik Lajos építész, kolozsvári lakosokat a költöves, kőfaragó és ácsmesteri képzettség megvizsgálására Kolozsvárt szervezett bizottság tagjaivá nevezte ki. — A vallás- és közoktatásügyi miniszter Forgács József Károly vallás- és közoktatásügyi miniszteri számvevő-ségi szobellőrt az egyetemi nyomdához könyvtárai gondnokká, továbbá Soós Lajos tanárjelöltet a Magyar Nemzeti Múzeumhoz II. osztályú segédőrré, Benedek Margit tanítónő a szilágynyagyalusi állami elemi népiskolához rendes tanítónővé, Schödel Emma kisdödvönőre a héthársi állami kisdödvönőhöz kisdödvönővé, Eöbérnyei Antal kezelődjinkot fizetés nélküli irodaségdíjaztató nevezte ki. — Az igazságügyminiszter Lavotva Odón eperjesi törvényszéki joggyakor-nokot a szobránzi járásbíróshoz allegzővé, Perényi Viktor máriaradnai járásbíróshoz djinkot a máriaradnai járásbíróshoz irnokká nevezte ki. — A győri ítéltábla elnöke Filyovszky István győri lakos, végzett joghallgatót a győri ítéltábla külterületi djital joggyakornokká nevezte ki. — A szegedi főügyész Kovács Mihály nagykikéndi törvényszéki fogházórt az újvidéki kir. ügyészséghez hivatalosdjává nevezte ki.

Megegyezés. A földmivélségi miniszter Donáth H. Gézát, a vegyisérleti állomások személyzeti létszámában alkalmazott ideiglenes minőségű segédvevőszet ezen állásban végleg megegyeztetette.

Pályázat. Az otocsói erdőhivatalnál szántmészti állásra július végéig; a monori adóhivatalnál adótszi állásra két hét alatt lehet a folyamodomások benyújtania.

N a p i r e n d .

Napló. Csütörtök, június 25. — Római-katholikus: Vilmos. — Protestáns: Vilmos. — Görög-orosz: (június 12.) Onufrius. — Zsidó: Sivan 30. Ros. Chod. — Nap két 3 óra 48 percek. — Nyugzik: 7 óra 44 percek. — Hold két: 4 óra 14 percek reggel. — Nyugzik: 7 óra 35 percek este. A miniszterelnök és belügyminiszter fogad délután 4 órakor a belügyminiszterteremben. A közoktatásügyi miniszter fogad d. u. 4 órakor. A hódmezőfalvi államtitkár a miniszter helyett fogad délelőtt 11 órakor. Nemzeti Múzeum. Állat- és ásványtár. Nyitva 9 órától 1 óráig. A Nemzeti Szalon kiállítás nyitva délelőtt 9 órától este 8 óráig. Belépődíj 50 fillér. Erásdél-telekészbör pályatervei megtekinthetők 9—5 óráig a Múzeumban. Belépődíj nincs. Alevagdasági múzeum (Kerepesi-ut 72.) d. e. 9-10 l óráig. A földtani intézet múzeuma (Stefánia-ut 14.) nyitva 10 órától 1-ig. Belépődíj nincs. Múzeumi könyvtár nyitva délelőtt 9 órától 1-ig. Akadémiai könyvtár nyitva 3—7-ig. Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9—12 óráig és 3 órától 8 óráig. A kereskedelemi és iparkamara könyvtára (Szemere-utca 6. sz.) nyitva minden hétköznap két 10-től két 2-ig. A fűvészeti könyvtár (Károly-kört 28.) mindennap nyitva van, kőznapokon délelőtt 9—1-ig, vasár- és ünneppokon 9—12-ig. Mentőegyesület helyisége a Markó- és Sóllyom-utca sar-kán, reggel 8 órától este 6-ig. Egyetemi füvészkert (Üllői-úton) délelőtt 7 órától 12 óráig és d. n. 3 óráig. Állatkert a Városligetben nyitva egész nap. Belépődíj 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság, kereske-delmi szakkönyvtára, tudakodó-osztálya és kelet. mintánara V. körűlt Vácz-körűlt 32. szám alatt. Hivatalos órák: dél-előtt 9 órától 12 óráig és délután 3 óráig 6 óráig. Haz-zai termékek állandó kiállítása és kereskedelemtörténet-gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az üz-leltetésesség árusításokat is eszközöl) a városipari ipar-csarnokban (vasár és ünneppokon is) nyitva délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 óráig 6 óráig. A külföldi kirendeltségek központi üzletvezető-sége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V. Vácz-kört 32. szám alatt.

I d ő j e l z é s .

— As Országos Meteorológiai Intézet hivatalos jelentése. — Budapest, június 24. Hazánkban az idő túlnyomóan felhős, aránylag hűvös és szeles — itt-ott viharos — volt. Eső az ország keleti és déli részén esett. A magasnyomás Közép- és Észak-Európa felett maradt, a Balkánon pedig jelentékenyen süllyedt a barométer. Európában az idő jobbra borult; Nyugaton száraz jellegű, Kelelen azonban esős és szeles. A hőmérséklet nyugat felől emelkedett. Kültetés: A hőmérséklet emelkedésével változóan felhős idő várható, az ország keleti felében még esővel.

V i z á l l á s .

Table with columns for location (Jan. 23., Jun. 24.), weight (m. 6 t. 2 c.), and price (m. 6 t. 2 c.). Lists various goods like sugar, oil, and other commodities with their respective prices.

Színházak, szórakozó helyek.

VIGSZINHAZ.

Csütörtök, 1903. június hó 25-én.

A teknősbéka.

Bohózat 3 felvonásban. Irta Gandillot Leon. Fordította Fái J. Béla.

Személyek:

Champalier	Góth	Giboulean	Rónaszéki
Kéonie	Haraszthy	Gibouleané	Hunyadi
Lamarquisé	Nikó	Juliette	Fábián
Briguet	Balassa	Angèle	Pécsi
Jumard	Hegedűs	Signal	Gyöző
Adolphe	Tapolczai	Charbouin	Kazaliczky

Kedzete 7 1/2 óraker.

NÉPSZINHAZ.

Csütörtök, 1903. június hó 25-én.

A kintornás leány.

Énekes szimű 4 felvonásban és 8 képbén. Írták: Jules Dornay és Xaver Montépin. Ford. Fái J. Béla. Zenéjét összeállította Barna Izsó.

Személyek:

Richard	Solymosi	Magloire	Ujvári
Róbert	Nyárai	Prieur	Delli
Gabriel	Szabó	Veronique	Sipossné
Henri	Pázmán	Mártha	Kápolnai
Daniel	Szerdahelyi	Aubrienné	Izsóné
Szivót	Kiss M.	Orvos	Szirmai
Simon	Szlágyi	Mariani	Dóry M.
Charlemagne	Kenedich	Nayle	Balázs
Vide-Gousset	Kovács	Mari	Szentmiklóssy

Kedzete 7 1/2 óraker.

MAGYAR SZINHAZ.

Csütörtök, 1903. június hó 25-én.

A drótostót.

Nagy operette előjátékkal, 2 felvonásban. Irta Leon Viktor. Fordították Ruttkai György és Mérei Adolf. Zenéjét szerezte Lehar Ferenc.

Személyek:

Günther	Boross	Pfefferkorn	Sziklai
Mici	Kornai	Zauska	Szentgyörgyi
Jankó	Rubos	Milos	Ráthonyi

Kedzete 7 1/2 óraker.

FŐVÁROSI NYÁRI SZINHAZ.

Csütörtök, 1903. június hó 25-én.

Üdvöske.

Operett 3 felvonásban. Kedzete 7 1/2 óraker.

VÁROSLIGETI NYÁRI SZINHAZ.

Csütörtök, 1903. június hó 25-én.

Bob herceg és Mici hercegnő.

Énekes bohózat 4 felvonásban. Irta: Feld Mátyás. Zenéjét összeállította Barna Izsó. Kedzete 7 1/2 óraker.

KISFALUDI SZINHAZ.

Csütörtök, 1903. június hó 25-én.

A nagymama.

Vígjáték 3 felvonásban. Irta Csiky Gergely. Kedzete 7 1/2 óraker.

Ős-Budavára

Nyitva est 6 órától reggel 4 óráig Ma csütörtök, június 25-én.

Fényes kivilágítás.

A nagy varieté-színpadon: Ma föllép

Barrison Lona

és a többi nagyszabású előadások: Eudox Snyder, a világ leghíresebb kerékpárművesze, a Leopold-család, a vakmerő akrobáták, The Saphos, Valu Valberg, a dán család, Miss Ravensberg stb.

Folies Comiques

Uj magyar bohózatok: A Zsarnok, Steinhardt föllépte. A szabad területen érdekes mutatványok.

A m. k. honvédeknek hangversenye. — Belépő díj 60 fillér. — Kedvezményes jegyek a városi tőzvédben kaphatók.

CIRCUS Cesar Sidoli

a Városligetben. Ma csütörtök, június 25-én este 8 óraker

nagy diszeladás

Mdm. Juliette jutalomjátéka utoljára lép fel az ó nagyszerűen idomított californiai fókáival.

The trée Noirik's Egelthon a hatsoros nyújtó matadorral.

Sidoli igazgató, az ó tömeges idomításával Szombaton, június 27-én

Looping The Loop.

Kitűnő találmány!

Gélszerű és kényelmes az új találmány, szabadalmazott

FÉRFI-ING,

melnyek nyakbőssége magától szűkebbre vagy bővebbre szabályozódik. Kizárólag nálunk, a feltalálónál kapható a következő minőségben: Tartós jó chiffonból

A nyári idejére különösen ajánljuk szirtartó francia batiztingeinket darabja 2 frt 50 kr.

Vértés és Sebestyén

és. és kir. szab. főhernemű-készítők Budapest, IV., Múzeum-körút 15. sz.

ESŐ

ellen a gazda természetét a FISCHER-féle, kitűnően impregnált vízhatlanponyvák védik meg a legjobban. Az 1882. évben alapított, legszolidabbnak elismert FISCHER J. cég szak- és ponyvagyártása Budapest, Nádor-utca 31. sz. Mintazott legolcsóbb ajánlatot kívántra ingyen, bérmentve küld.

Ponyvakészítés-Intézet.

Lawn-tennis-öltöny 18 kor.

KOHN HEILMANN ÉS FIAI

cs. és kir. udvari szállítók az

„Angol szabó”-hoz.

Legnagyobb férfi- és gyermekruhás-áruház. Szabott ár!

BUDAPEST, IV., Károly-körút 12.

Képes árjegyzék kívántra ingyen és bérmentve.

MIKSZÁTH KÁLMÁN művei olcsó kiadásban

a „Magyar Könyvtár”-ban jelentek meg.

Szent Péter esernyője 5 füzet, füzve kor. 1.50, kötve kor. 2.80.

Jó palócok füzve 60 fillér, kötve 1 korona 20 fill.

Tót atyafak füzve 60 fillér, kötve 1 korona 20 fill.

Prakovszky, a siket kovács füzve 60 fillér, kötve 1 korona 20 fill.

Két elbeszélés A homályos ügy. — A táborsernagy halála. Ara 30 fillér.

Uj Zrinyiász ára füzve 1 kor. 20 f., kötve 2 kor. 40 f.

Kaphatók:

Lampel R. (Wodianer F. és Fiai)

cs. és kir. udv. könyvkereskedésben Budapest, VI., Andrassy-út 21. sz.

SHOWERPROOF

(NEM GUMMI)

ESŐ és POR ELLEN PALETÓ és GALLÉRFORMÁKBAN

KAPHATÓ KIZÁRÓLAGOSAN

Hölzer

NOI FELOLTOK ARUHAZABAN

BUDAPEST, KOSSUTH LAJOS-UTCA 9.

Ismételadók megfelelő kedvezményben részesülnek.

Legújabb levelező.

Legújabb levelező, öngyűrés és két tűkár. A közönséges életben elforduló mindenféle levelek, meghívások, ajánlatok, szerződéses stb. mintával. Ara füzve 2 kor., kötve 2 kor. 40 fill. Az öszeg elzotes beállítás esetén bérmentve küldetik meg. Megrendelhető: Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai) cs. és kir. udvari könyvkereskedésében, Budapest, Andrassy út 21. szám

Tulhalmozott raktárunk folytán

selyem és batizst bluzokat, pongyolákat és juponokat, melyen lezártított árban árusítjuk.

Kiváló tisztelettel

Schreier Viktor és Társa

IV., Váci-utca 26. sz.

MAGYARON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE.

Alapítottott 1847.

Brausweller János

Szegeden. Cs. és kir. kizárólagosan szab. chronometer- és műúra, feltalálójak a remontoir mőgőrék stb. st'

ÓRAK, EKSZEREK 10-ÉVI JÓTÁLLÁSSAL RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Invitások pontosan eszközöltetnek.

AZ ANKER

élet- és járadék biztosító-társaság.

Magyarországi vezérképviselőség: BUDAPEST, VI., ker., Deák-tér 6. szám (Anker-udvar), a társaság saját házában. Alapítottott 1838.

Összes vagyon	153 millió korona
Biztosítási állomány	516 millió korona
Eddigi kifizetések	248 millió korona

A nyereség-részesüléssel biztosítottak 1902-ben a vegyes és halál-esei biztosításoknál A osztályterv szerint, az évi biztosítási díj 25%-át kapták készpénzben kifizetve. A vegyes és takarékpénztári biztosításoknál B osztályterv szerint (évenként emelkedő osztalék) az összes — biztosítási tartamon keresztül befizetett — díjak 30%-a, illetőleg az évi díjnak

3 év.	4 év.	5 év.	6 év.	7 év.	8 év után
9 1/2%	12 1/2%	15 1/2%	18 1/2%	21 1/2%	24 1/2%

fizetett ki készpénzben.

Előnyös kiházasítási és vegyes biztosítások.

Jutányos díjak. — Kedvező feltételek. — A képzhető legnagyobb biztonság. Prospektussal és felvilágosítással szolgál a fenti magyarországi vezérképviselőség, valamint a társaság ügynökei.

Központi Csipke-Áruház

Kerepesi-ut 32. a Rókus-kórházzal szemben.

SZÉKELY és REDNER

Ajánlják legdusabban felszerelt raktárunkat csipke-, szallag- és selyem-dívatárunkban a legjutányosabb árakon.

Nagy választék koszorúszallagokban.

Gyomor, bél és vértisztító kuránál már fél pohár természetes

IGMÁNDI KESERŰ-VIZ

reggelenként használva kitűnően beválik.

Kapható gyógytárak és üzletekben, úgy a forrástulajdonosok:

Schmidthauer Lajos

gyógyszerésznél Komáromban.

Raktár Budapeston: Édeskúty L. cégnél.

UJ Kataphorese UJ
gyógymód gyógymód

IDEG ÉS NEM

BETEGSÉGEK
radikális gyógyítására legjobban ajánljuk
DR. MITZGER
kiváló gyógyhatásairól elismert intézetét
Budapest, VI., Teréz-körút 44. I. em.
Tapasztalt gyors és biztos eredmények folytán a
honorárium teljes gyógyulás után fizethető.

Legszébb Legjobb Legelőszőbb
PAP... PAP... PAP...

1. sz. szálható vasgőz 8 db	1. sz. szálható vasgőz 8 db	1. sz. szálható vasgőz 8 db	1. sz. szálható vasgőz 8 db
1. sz. szálható vasgőz 8 db	1. sz. szálható vasgőz 8 db	1. sz. szálható vasgőz 8 db	1. sz. szálható vasgőz 8 db
1. sz. szálható vasgőz 8 db	1. sz. szálható vasgőz 8 db	1. sz. szálható vasgőz 8 db	1. sz. szálható vasgőz 8 db
1. sz. szálható vasgőz 8 db	1. sz. szálható vasgőz 8 db	1. sz. szálható vasgőz 8 db	1. sz. szálható vasgőz 8 db

GICHNER JANOS
pat. med. és kártyású gyáros, szőnyeg, függöny, vas-
butor stb. nagy raktára
Budapest, VII., Erzsébet-körút 20.
Légy szíves kérésre ingyen és bérmentve küldd. Védjél meg-
rend. (csak pontosan megjelölni, nem több áruk kérésétől)
dok. VAGY a pénz visszafizet.

Titkos betegségek

gyógyítására legjobban ajánlható 28 éven át
szerzett kórházi és magánorvosi tapasztalatai
alapján

Dr. KAJDACS

v. cs. és kir. ezredorvos és
kórházi főorvos

Biztos sikerrel rövid idő alatt gyógyít; hu-
gycsőfolyást, hólyagbajt, sebeket, syphilist, bőrbaj-
jakat, elgyengült férfierőt, idősebbeknek is
electro Massage vagy Psychoprop által. Onfer-
tózást és annak utóbajait: ideg- és háterinc-
bajt és minden női bajokat.

— Rendel: 9 órától 4-ig és este 7—8-ig. —

Budapesten, Kigyó-utca 5.
Clotild-palota (I. emelet).
Ájtár ház. — Lift használat.
Levelekre válaszol, gyógyszeréről gondoskodik.
Levél útján is biztos gyógyszer.

E napokban hagyta el a sajtót:
„Bizalmas Barát”
című könyvecské, mely mindenemű férfi- és
női nemibajokban kell utmutatással szolgáln.
Kapható a szerzőnél: (Dr. Kajdacs József). Ára
csak 1 kor. Védjél megrendelések 20 fillérrel drágábbak

Zenélő ingaórák

az órágyártás legújabb termékei. Ezen
francia miniatűr-ingaórák 69 cm. hosszúak,
a szerény egészen olyan, min-
ha rajz, természetes díszítés, finom fé-
nyezés, művészes faragás. Vízal-
tár, a legújabb indoklat és táncdara-
bokat játszza. A szerény és
csomagolás csak 8 ft. Ugyanezen
óra zenéjét adja, de időszelvény-
től- és egész órákat üve, szerényen és
csomagolás csak 8 ft. Torony-
harang típusú 600 forint. — Ezen
ingaórák nemcsak garantált precíz
működésűek, hanem valóban fényes
kiallításúak. Fogva gróvnyúri, elegáns
bútorokba is. Éberszóra, csong-
tyúval és éjjeli világot mutató-
lappal 170 ft. Éberszóra zenével,
csengővel helyett zenél, 6 ft. Nikiel
remontor óra 3 ft. Valódi esztét. re-
montor óra, katedrál 6 ft. 5.00. Csak
úntárvét ellenében küldünk. Nem meg-
felelő áru visszatérítik, a pénz vissza-
fizetjük, tehát nincs semmi kocka.
Nagy képes árjegyzék órákról, lán-
cokról, gyűrűkről stb. ingyen és
bérmentve.

Joséf Spiering, Wien, I., Postgasse Nr. 2/x.

Olcsó butor

250 engedménnyel adom el összes raktáron levő szálrd gyártmányú
asztalos és kártyos butor-készletemet.
Nagy választék háló-, ebédlő-, szalon-, ureszoba, valamint minden a lakbe-
dendezéshez szükséges tárgyakban, a legegyszerűbbtől a legdíszesebb kivitelig.

Dósa Kálmán

asztalos és kártyos
Budapest, Kerepesi-út 28. sz., félemelet.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Férflak ingyen kapnak

egy legújabb találmányú gyógyszerrel, melyvel az e
gyengült erőt visszanyerhetik. Mindenki, aki eziránt
ír, kap egy próbacsomagot, egy 100 oldalas könyv-
vel postán, jól becsomagolva. Ez egy csodálatos
csodagyógyszer, mely már ezeket mentett meg,
kik fiatalkori kihágások miatt nemi betegségekben,
syphilis és gyengült férfierőben szenvedtek. E
céből elhatározta az intézet, mindenkinek egy eso-
mag gyógyszerrel felvilágosított könyvvel együtt ingyen
küldeni. E háziszerrrel a baj odahaza gyógyítható és
mindenkik, a ki fiatalkori kihágások miatt nemi be-
tegségekben, szellemi gyengeségben vagy krónikus
bajokban szenved, otthon gyógyíthatja magát. Ezen
gyógyszorközvetlen hatáson szorvekre, melyek erőt
szükségnek, és csodálatos gyógyítja az évek
óta tartó betegségeket. Órogek és fiatalok irhatnak
a State Medical Institut-nak alant címen, honnét
nekik a csomag haladéktalanul megküldetik. Az
intézet először azokat akarja megmenteni, kik
kezelés miatt otthonukat nem hagyhatják el. A
próbaküldemény bizonyítja, hogy mily könnyen
lehet a veszedelmes bajból otthon is megmenekülni.
Az intézet nem tesz kivételeket. Mindenki írhat a
gyógyszerért bárhonnan is magyarul, mire neki
díszkredít mellett egy gyógyszerküldemény küldé-
tével felvilágosított könyvvel együtt. Irjon azonnal.
A küldemény oly szépen van csomagolva, hogy tar-
talmat senki sem gyanítja. A levelek következőleg
címezendők: State Medical Institute, 9, Electrom
Building, Fort Wayne, Ind., Amerika és minden
levél bérmentesítendő.

Hálószobák

ebédlőkrendencek,
divánok, előszobafal, könyv-
kredencek és többféle butorok
eladó, készpénzért és részle-
fizetéssel. Használt butorok vé-
telnek

Hunyadi-tér 3. szám
udvarban

Az ATHENAUM r. t.
kiadásában megjelent:

HÁZASSÁGI PEREK

ÉS ELJÁRÁS
HÁZASSÁGI PEREKBEN.

Irta: KNORR LAJOS
ügyvéd, ny. táblai bíró, stb.

E könyv egybefoglalja a
házasági perekre vonat-
kozó összes jogszabályokat
egy, hogy annak nemcsak
a szakember, hanem a per-
lekedő házastárs is hasznát
vetheti.

Ára angol vászon-
kötésben 2 korona.

Kapható az ATHENAUM
r. t. kiadásában (Bpest, VII.
ker., Kerepesi-út 54.) és
minden hazai könyvkeres-
kedésben.

Dr. FABINYI

specialista nemi bajokban
emeritált kórházi orvos

gyökeresen és rövid idő alatt gyógyít a rendszer
foglalkozás megzavarása nélkül mindennemű

titkos betegséget

(hugycsőfolyást, sebeket, syphilist és énfertő-
zéstől támadt idegbajokat).

Megleő az eredmény FÉRFIU GYEN-
GÉSÉGNEL (IMPOTENCIA) még öre-
gebb egyéneknek is.

Biztos siker folytán a honorárium utólag is
fizethető.

Levelekre díjazással válasz; kívánatra gyógyszerok
Rendelés délelőtt 9—3-ig, este 6—8-ig.

Budapesten, Erzsébet-körút 12. sz.
Félemelet; bejárát a lepcsőnél. Külön váróterem

A magyar kir. államasutak bpest-jobbparti üzelet.
19800/II. 903. szám.

Pályázati hirdetés.
Hatvan állomás mellett létesítendő kötelezetes
tisztai lakóépület létesítése körül végzendő munkák
biztosítására ezenelő nyílvános versenytárgyalást
hirdetünk.

A teljesítendő munkák mennyiségére vonatkozó
bővebb adatok, valamint az ajánlati minta, a pályá-
zati feltételek, az ajánlati költségzámítás, nemkü-
lönben az építési szerződés tervezete az alulírt
bizletvezetőség pályafonntartási és építési osztályá-
nak hivatalos helyiségében (Külső kerepesi-út, szem-
ben a keleti pályaudvarral) a hivatalos órák alatt
megszerezhetők és ez alkalommal a tervek is meg-
tekinthetők.

Jogérvényes és kellőleg bélyegzett ajánlatok leg-
később 1903. évi július hó 8-án déli 12 óráig a jobb-
parti bizletvezetőség titkárságánál nyújthatók be kö-
vetkező felirattal:

„Ajánlat a hatvani kötelezetes lakóépület építésére.”
Bánatpénz fejében legkésőbb 1903. július hó 7-ig
déli 12 óráig 4000 korona, azaz négyezer korona
készpénzben vagy állami letételekre alkalmas értékp-
paprokban gyűjtőpénztárunknál letendő.

Értékpapirok a budapesti és bécsi tőzsdék leg-
utóbbi — 14 nappal nem régebb — árfolyam szerint,
de a névértéket meg nem haladó értékben fogad-
tatnak el.

Takarékpénztári betétkönyvek bánatpénzzel nem
tehetőek fel.

Posta útján beküldendő ajánlatok és bánatpénzek
térítvény mellett adandók fel. A bánatpénz letéte-
megnyezéséről szóló letétjegy az ajánlatban nem eszo-
tolandó.

Szobanforgó munkára csakis magyar állampolgá-
rok pályázhatnak.

Az ajánlatok között a szabadválasztási jogot ma-
gunknak tartjuk fenn.

Budapest, 1903. június hó 10-én.
A magyar kir. államasutak
budapest-jobbparti bizletvezetősege,
(Utányomás nem díjazatik.)

Seffer Antal
partelepe és angol sportjátékok
gyári raktára
Budapest, Károly-utca.
boltszám 12
(Központi városrész
épület.)

Lawn-Tennis, Lawn-Tennis, Lawn-Tennis, Lawn-Tennis, Lawn-Tennis, Lawn-Tennis, Lawn-Tennis, Lawn-Tennis, Lawn-Tennis, Lawn-Tennis

Miért szenved ön?
mikor még oly régi és
bármely eredetű sebek biz-
tos gyógyulása kérésére
fajdalmas és veszélyes operációt elkerülhető THIERRY A.
KYOGYI SZERZÉS

valódi centifolia-kenőcs
[csodakenőcsnek nevezve
használták által. Ezen kenőcsrel
egy 14 éves, gyógyíthatatlannak
tartott esonásan teljesen meg-
gyógyították, s jobban pedig egy
22 éves, nehéz rákoszerű baj.
Valódi centifolia-kenőcs használtatik:
a gyermekágyasok betegségei, a
tej elakadásánál, melknyomogódnál,
vörhenyénél, mindenféle régi bajnál,
sebes lábak és csontoknál, sebek, sőt
lábak, dagadt lábak, sőt esonásnál is;
vágott, fűtött, szűrt, lóti és szűrt sebeknél; mindenféle idegen
anyag elávolítására, mint üveg és faszilánk, homok, sórt,
tűske stb., mindenféle dagasztás, kizsárolás, karbunkulú-
sál, új alakulatoknál, még rákban is; nyílvános, koronázatlan
hólyagoknál, felétér lábaknál, mindenféle gúti se-
beknél, fagyott tagoknál, lefagyott támadt sebeknél, nyak-
dagasztás, vérdagasztás, fibulánál és gyermekkor sebei-
nél stb. stb. két tételekét kevesebb nem küldök. Két tétele
ára bérmentve 3.50 K. az ország előzetes beküldése vagy
levélbélyegző beküldése mellett. Számos elismerés
megtekinthető. Figyelemre méltó mindenki hamisít-
ványok védelmére, kérem, pontosan figyeljen, hogy minden
szágyelen fenti védjegy és „Schutzengel-Apotheke des
A. Thierry in Pragrad” legyen látható. Minden tétele
a védjeggyel ellátott használati utasítással és utazási a véd-
jegy-levélvén alapján szigorúan büntetőnek, ugyancsak a
hamisítványok ismétlődéséért. — Egyedüli beszerzési forrás:

Schutzengel-Apotheke des A. Thierry
in Pragrad bei Rohitsch-Sauerbrunn.
Központi raktár Budapesten: Török J. Király-utca és Dr.
Egger Leo és J. gyógyszerkereskedés Váci-körút 17. Zsigárd-
ban S. Mittelbach, Bécsben C. Brady gyógyszerkeres-
kedésben.

Szépirodalmi ujdonságok:

A boldogasszony dervise és egyéb elbeszélések. Irta Tóth Béla. Két köt. ára 2 kor.

A csicsa. Bácskai históriák. Irta Zsedényi Aladár. — Ára 2 kor.

Apró történetek a nagyvilágból. Irta M. Hrabovszky Julia. Ára 2 kor.

A rabzolják. Dráma. Irta Palágyi Lajos. A M. Tud. Akadémia által a Karátsonyi-juttalommal kitüntetett mű. Ára 1 kor. 60 fill.

Besztercei diákok. Regény 3 kötetben. Irta Werner Gyula. — Ára egy kötetbe füzve 4 kor. 80 fill.

Déli fjordok. Dalmácia álmoképekben. Irta Ifj. Hegedűs Sándor. Képekkel. Ára 3 kor.

Don Juan. Irta Pekár Gyula. Ára 3 kor.

Egy görbe nap. Énekes bohócai 3 felvonásban, táncokkal. Irta Csicseri Bors és Társa. Ára 2 kor.

Élőképek. — Elbeszélések. — Irta Bársorny István. Ára 2 kor.

Isten felé. Költemények. Irta Endrődi Sándor. Ára füzve 3 kor., díszkötésben 6 kor.

Kakukfüvek. Költemények. Irta Czöbel Minka. — Endrődi Sándor előszavával. Ára díszes brokát vászonkötésben 6 kor.

Lábán úr könnyei és egyéb elbeszélések. Irta Ábrányi Emil. Ára 2 kor.

Magunkról. — Elbeszélések. Irta Tutsek Anna. Ára vászonkötésben 1 kor.

Reviczky Gyula összes költeményei. Rendezte Koroda Pál. Ára szép vászonkötésben 3 kor.

Szivárvány. Tárca. Irta Hock János. Ára 3/20 kor.

Titánia. (Ujdonság.) Vers-kötet. Irta Martos Ferencz. Ára díszkötésben 4 kor.

Vándorok. Elbeszélések. Irta Kabos Ede. Egy vaskos vászonkötésben 2 kor.

Virányoslak. A jégvirág házai. Két elbeszélés. Irta Kvassainé Kün Melanie. Ára vászonkötésben 1 kor.

Vizen és szárazon. — Irta Porzó. Dr. Agai Adolf. Két köt. ára 12 kor.

Mindezek a könyvek az ATHENAUM irod. és nyomdai r. társ.
kiadásában Budapesten, VII., Kerepesi-út 54. jelennek meg
és egy ott, mint minden hazai könyvkereskedésben kaphatók.

